Årsredovisning 2003

SEB

SEB:s kompetenta och engagerade medarbetare är en förutsättning för att göra kunderna än nöjdare.

Innehåll

2003 i sammandrag 1

Styrelseordföranden har ordet 2
VD har ordet 3

Ekonomisk översikt 4

Detta är SEB 6

SEB i samhället 12

SEB-aktien 14

SEB-koncernens divisioner
Nordic Retail & Private Banking 16
Corporate & Institutions 18
SEB AG Group 21
German Retail & Mortgage Banking 22
SEB Asset Management 24
SEB Baltic & Poland 26
SEB Trygg Liv 28

Förvaltningsberättelse
Finansiell koncernöversikt 31
Koncernens risk- & kapitalhantering 37
Ansvarsfördelning och styrning 43

Redovisningsprinciper 48
Definitioner 52
Resultaträkningar 53
Balansräkningar 55
Kassaflödesanalys 56
Noter 57
Femårsöversikter 94
Förslag till vinstdisposition 96
Revisionsberättelse 97
Styrelse 98
Verkställande ledning och revisorer 99
Adresser 100

SEB:s finansiella information återfinns på www.sebgroup.com

Ekonomisk information under 2004

Bokslutsmeddelande	13 februari
Årsredovisning	Mitten av mars
Bolagsstämma	1 april
Delårsrapport januari–mars	6 maj
Delårsrapport januari–juni	27 juli
Delårsrapport januari–september	20 oktober

Kontaktpersoner:

Gunilla Wikman
Koncerninformationschef
Telefon: 08-763 81 25
E-mail: gunilla.wikman@seb.se

Per Anders Fasth
Chef Investor Relations
Telefon: 08-763 95 66
E-mail: per.anders.fasth@seb.se

Annika Halldin
Ansvarig Finansiell information/Aktieägarfrågor
Telefon: 08-763 85 60
E-mail: annika.halldin@seb.se

SEB-medarbetare på omslagets framsida (från vänster till höger)**:** 1. Espen Östlyngen 2. Björn Jansson 3. Cecilia Gunne 4. Anders Johnsson 5. Henrik Mitelman 6. Simone Schenk 7. Elke Dott 8. Mireille Rydberg 9. Wolfgang Grünwald 10. Klas Eklund 11. Neslihan Demir 12. Vallo Pulk 13. Stefan Spahl 14. Viveka Andersson 15. Einar Thodal-Ness 16. Eerika Vaikmäe-Koit 17. Charwin Agard 18. Markus Schuwerack 19. Mart Altvee 20. Inger Pettersson 21. Matteo Biliotti 22. Helena Pajander 23. Doris Mayer 24. Fatma Topcu 25. Evelin Mals 26. Håkan Hellquist 27. Wolfgang Degenkolb 28. Evelin Pull 29. John Jawor 30. Jan Palmberg 31. Leif Nylén 32. Viveka Hirdman-Ryrberg 33. Gert-Jürgen Schimmelpfennig 34. Harald Radu 35. Birgitta Callin 36. Johan Magnusson 37. Marie Ekström 38. Figen Kandemir

2003 i sammandrag

Resultatutveckling och föreslagen utdelning

- Rörelseresultatet inklusive pensionsavräkning ökade med 7 procent till 7 963 Mkr (7 412).
- Nettoresultat förbättrades med 7 procent till 5 704 Mkr (5 318), vilket motsvarar 8:22 kronor (7:60) per aktie.
- SEB-aktien steg med 46 procent och utvecklades därmed bättre än både generalindex och europeiskt bankindex.
- Kreditförlusterna var fortsatt låga.
- Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 12,3 procent (12,0).
- Utdelningen föreslås till 4:00 kronor (4:00).

Vinst per aktie och utdelning
Per SEB-aktie, kronor

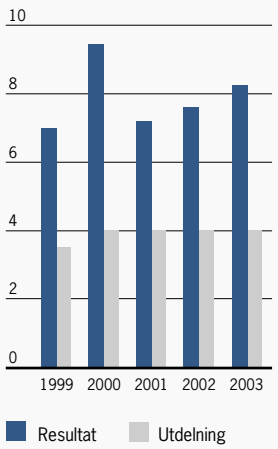

Kostnadsutveckling
Inkl. SEB Trygg Livs kostnader

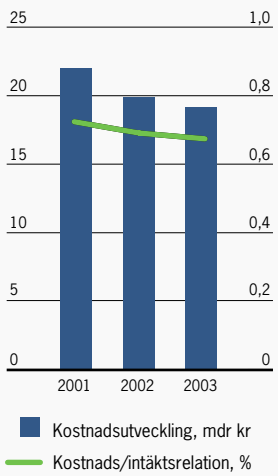

Nyckeltal

	2003	2002
Räntabilitet på eget kapital, %	12,3	12,0
Vinst per aktie, kronor*	8:22	7:60
K/I-tal	0,67	0,69
Kreditförlustnivå, %	0,15	0,13
Kapitaltäckningsgrad, %	10,23	10,47
Primärkapitalrelation, %	7,97	7,88
Antal befattningar, medeltal	18 067	19 003
Antal e-banking-kunder, tusental	1 614	1 332
Förvaltat kapital, miljarder kronor	822	742

* Mer information om SEB-aktien finns på sid 14

Rörelseresultat per division
Mkr

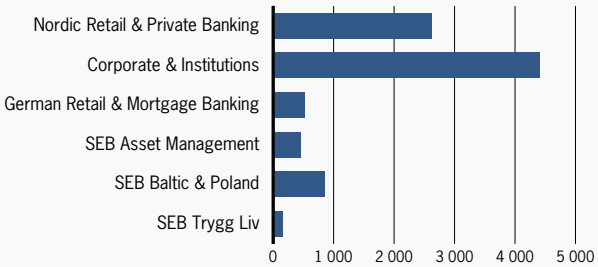

Strategi- och förändringsarbete

SEB:s förändringsprogram – kallat 3 C som i Customer satisfaction, Cross-servicing och Cost efficiency – fortsatte att ge resultat under 2003.

- **Ökad kundnöjdhet** – rekordhöga betyg bland storföretag och institutioner, högsta ranking för Enskilda Securities, stora förbättringar för mindre och medelstora företag.
- **Förbättrat samarbete och ökad korsförsäljning inom koncernen** – stärkta marknadspositioner på många områden och höjd motivation bland de anställda.
- **Ökad kostnadseffektivitet** – koncernens kostnader vid årsskiftet 19,2 miljarder kronor att jämföra med 22,5 miljarder på årsbasis sommaren 2001.

Ett allt bättre resultat

Det är glädjande för mig och övriga styrelsen att konstatera att koncernens uthålliga arbete med att sänka kostnaderna, öka effektiviteten och fördjupa relationen med kunderna också lett till en betydande resultatökning.

2003 var ett år då världsekonomin började återhämta sig. Efter en orolig inledning med krig i Irak, sars-epidemi och risk för deflation gick världen mot ljusare tider, en utveckling som också återspeglats på börserna.

Återhämtningen på de flesta aktiebörser runt om i världen är tecken på ekonomisk medvind, med USA i spetsen och Kina som växer i rasande takt. Men Europa har halkat efter – inte minst på grund av de stora strukturella utmaningar som de största länderna Frankrike, Tyskland och Italien står inför. Men även här skymtas tecken på långsam återhämtning.

Långsiktig strategi bär frukt

Efter förvärven i Tyskland, Baltikum och de nordiska länderna har SEB blivit en nordeuropeisk bank med verksamhet på ett flertal hemmamarknader. Det löpande konsolideringsarbetet har givit ett allt bättre resultat där effektivitet och kundnöjdhet fått en starkare framtoning, något som fortsätter att ha högsta prioritet framöver.

Resultatet av SEB:s långsiktiga arbete har avspeglats i koncernens aktiekurs som har stigit 46 procent under året. Ökningen ligger långt över såväl generalindex på Stockholmsbörsen som European Bank Index.

Trots förbättringen har dock räntabiliteten inte nått den nivå vi siktat mot, till följd av att den ekonomiska situationen i Tyskland tynger vår verksamhet där. Styrelsen ser dock SEB:s tyska bank som en strategisk investering och har en stark tro på framtiden för koncernens verksamhet i Tyskland.

Stort engagemang i ägarstyrning

I såväl Sverige som i övriga Europa pågår debatten om förtroendet för näringslivet med oberoende rapporter som exempelvis The Higgs Report i Storbritannien. Under det senaste decenniet har allmänt tillämpade koder för corporate governance, dvs ansvarsfördelning och styrning av bolagen, introducerats i cirka 50 länder. I Sverige har vi ett välutvecklat system med självreglering och en ovanligt sträng bolagslag. Förtroendekommissionen kommer under våren att lägga fram sina förslag och bland dessa kan vi förvänta oss förslag till en svensk corporate governance-kod.

Att arbeta för öppenhet, transparens och kommunikation har under ett antal år varit av vital betydelse för styrelsen och ledningen i SEB. Detta – i kombination med en tydlig ägarstyrning via styrelse, revisorer och kommittéer – är grundläggande för att bibehålla förtroendet bland aktieägare och andra intresseorganisationer.

Styrelsen, aktieägarnas förlängda arm, tar en aktiv roll i den löpande kontrollen av verksamheten genom ett fördjupat engagemang i SEB:s tre befintliga kommittéer: kreditutskottet, revisions- och compliancekommittén samt kompensationskommittén. Dessa beskrivs mer ingående i Förvaltningsberättelsen.

Personaloptionsprogram och återköp av egna aktier

Jag och övriga styrelseledamöter tror starkt på långsiktiga incitamentsprogram. Styrelsen kommer därför att föreslå att bolagsstämman 2004 beslutar om en fortsättning på personaloptionsprogrammet för cirka 700 ledande befattningshavare och nyckelpersoner i SEB. Villkoren är i allt väsentligt desamma som i de tidigare programmen – men med vissa förändringar. Bland annat föreslår vi att ett tak som maximerar utbetalningen för varje option introduceras.

Styrelsen föreslår också att bolagsstämman fattar beslut om ett generellt återköp om maximalt 20 miljoner aktier. Skälet är att vi vill ha möjlighet att optimera bankens kapitalstruktur och underlätta en effektiv hantering av SEB:s kapitalbas.

2003 har varit ett givande år för SEB tack vare starka insatser från alla medarbetare. Jag vill ta detta tillfälle att framföra min och styrelsens tacksamhet till både ledning och anställda för ett hårt arbete, stort engagemang och goda resultat. Jag ser fram emot ett spännande 2004 för SEB.

Stockholm i februari 2004

Jacob Wallenberg
Styrelsens ordförande

Ökade marknadsandelar och nöjdare kunder

Vårt förbättringsprogram 3 C har fortsatt att generera starka resultat på många håll i koncernen. Våra kunder har blivit mer nöjda med våra tjänster, kostnaderna har fortsatt minska och våra medarbetare är mer motiverade än tidigare. Resultatet har för varje kvartal blivit allt starkare.

Det är glädjande att se att det är så många olika delar i koncernen som bidragit till vårt resultat. I ett vidare perspektiv är det inte bara resultatet för aktieägarna som ökat under 2003, utan även värdet för våra kunder och medarbetare.

Det viktigaste av allt är våra kunder och deras relation till oss. Vi bestämde oss för två år sedan att satsa mer kraftfullt på våra kunder, både på privat- och företagssidan. Under de senaste åren har en mängd åtgärder satts in när det gäller produkterbjudande, service, tillgänglighet och priser. Vi har också förändrat vårt sätt att arbeta och fatta beslut. Det är därför glädjande för alla inom SEB att se att arbetet gett resultat. Vi kan konstatera att våra kunder steg för steg blivit allt mer nöjda med oss och att vi ökar våra marknadsandelar på många håll.

Mer motiverade medarbetare

Att kunderna är nöjda och väljer oss för merparten av sina finansiella behov är det viktigaste för oss och vår lönsamhet.

Men utan våra medarbetare, deras engagemang och kompetens, är det svårt att nå någon högre grad av kundnöjdhet. Deras kompetens är nyckeln till kundernas förtroende, det handlar om att ge god service, utföra effektiva tjänster samt att ge bra rådgivning.

Därför är det lovande för framtiden att våra medarbetare också upplever en allt starkare motivation. Under året som gått har alla medarbetare och alla chefer inom SEB ägnat mycket tid åt att etablera och införa våra koncerngemensamma värderingar: engagemang, professionalism, kontinuitet och ömsesidig respekt. Det är en viktig del av hur vi arbetar för en starkare gemensam kultur tvärs över organisatoriska och geografiska gränser. Genom att agera som ”ett SEB” gentemot våra kunder hoppas vi kunna bli både effektivare, erbjuda bättre och bredare lösningar och förenkla kontakten mellan dem och oss. Många av våra medarbetare har också ägnat tid och engagemang åt olika välgörenhets- och samhällsprojekt.

För aktieägarna är det dock till syvende och sist hög och uthållig lönsamhet som räknas. Tack vare ökad kundnöjdhet, ökade marknadsandelar, engagerade medarbetare och lägre kostnader har vi lyckats öka vårt resultat kvartal för kvartal trots en svag konjunktur på många områden.

Starka resultat i många delar

När det gäller de olika delarnas bidrag till helheten kan vi konstatera att storföretagssidan med ansvar för nordiska och tyska storföretag samt internationella finansiella institutioner, blivit allt viktigare för oss ur ett lönsamhetsperspektiv. Det är också glädjande att se att resultatet här inte bara är högt utan också mer stabilt.

Den nordiska kontorsrörelsen har också visat fina ökningstal för både resultat och volymer och förbättrad kundnöjdhet efter de förändringar som genomförts. Under året har kapitalförvaltningen uppvisat förbättrad avkastning och stark försäljningsutveckling. Den svenska livförsäkringsrörelsen har också trots ett svårt år både ökat marknadsandelar och resultatet kraftigt.

I Tyskland har ekonomin varit fortsatt svag under 2003 och vår retail-verksamhet där genomgår nu en omstrukturering för att anpassa kostnaderna till den lägre efterfrågan. En viss förbättring i konjunkturen i kombination med det pågående strukturarbetet gör att vi ser ljusare på utvecklingen i Tyskland framöver.

Division Baltikum & Polen har återigen levererat ett starkt resultat. Vi ser en fortsatt kraftig tillväxt i de baltiska ekonomierna och följaktligen i våra banker. Efter det att vi successivt förvärvade bankerna i Estland, Lettland och Litauen under tiden 1998–2000 har de bidragit med ökande och starka resultat.

Stabilitet och styrka för framtiden

Sammanfattningsvis kan sägas att SEB står starkt. Vi har genomgått ett genomgripande förbättringsarbete som fortsätter att generera resultat. Vi har en stabilitet och bredd i vårt resultat som vi inte haft tidigare och en stark kapitalbas. Strategin framöver handlar om att fortsätta driva de nyckelfrågor vi tidigare fokuserat i 3 C-programmet, dvs att fortsätta koncentrationen på kunder, kostnader och ett förbättrat internt samarbete. Vårt mål är att aktieägare, kunder och medarbetare fortsatt skall se resultatet av det arbetet – särskilt när vi nu börjar skönja en ekonomisk ljusning!

Stockholm i februari 2004

Lars H Thunell
Verkställande direktör och koncernchef

2003 bättre än väntat – men Europa halkar efter

– 2003 kunde ha gått rejält illa. När året började levde vi fortfarande med en ekonomisk baksmälla efter den brustna börsbubblan. Det rådde en dyster stämning på finansmarknaderna, hotet om en snabb spridning av sars-epidemin och uppmarschen inför kriget i Irak spädde på osäkerheten ytterligare. Och som om det inte räckte hade vi ett deflationshot hängande över oss. Med det i minnet kan vi bara konstatera att 2003 slutade bättre än befarat, slår SEB:s chefekonom Klas Eklund fast.

Det är alltså nästan med en känsla av lättnad som SEB-trion Klas Eklund, Merchant Bankings analyschef Robert Bergqvist och privatekonomen Gunilla Nyström blickar tillbaka på den förhållandevis gynnsamma ekonomiska utvecklingen under det gångna året. Gemensamt konstaterar de att 2003, trots den darriga starten, blev året då världsekonomin på allvar började återhämta sig.

– Framför allt den viktiga amerikanska ekonomin studsade tillbaka uppåt, vilket fick spridningseffekter över hela världen, säger Klas Eklund. Världens börser började ta fart, och fick dessutom rejält stöd av att Irakkriget blev kort och inte spred sig till andra länder.

Gunilla Nyström pekar också på de låga räntorna som en viktig orsak till den ekonomiska återhämtningen:

– Många trodde nog att räntorna skulle bottna under 2003 och vända uppåt, men i stället låg de kvar på låg nivå under hela året. Det gjorde det möjligt för hushållen att lägga om bostadslånen till lägre räntenivåer och detta har varit en stark drivkraft i ekonomin, förklarar hon.

De låga räntorna är också en av förklaringarna till företagens positiva resultatutveckling 2003. Räntestimulansen tillsammans med de senaste årens effektiviseringar och kostnadsreduktioner har resulterat i att företagen åter börjat visa vinster. Inte minst det amerikanska näringslivet har redovisat kraftiga resultatökningar.

– USA har varit det tyngsta ekonomiska dragloket under 2003, säger Klas Eklund. Och med största sannolikhet kommer utvecklingen i USA att vara styrande för världsekonomin även 2004. Men frågan är hur stor drivkraft den amerikanska ekonomin kommer att ha framgent?

– Framgångarna för USA-ekonomin har skett till priset av ett gigantiskt budgetunderskott. Dessutom har underskottet i utrikeshandeln fortsatt att växa. De dubbla underskotten har medfört en allt mer försvagad dollarkurs. Vem som än blir vald till president i höst måste ta itu med det skenande underskottet, och de åtgärderna kan mycket väl leda till en uppbromsning av den ekonomiska tillväxten, menar Klas Eklund.

Det amerikanska underskottet motsvaras av stora och växande valutaöverskott i de dynamiska asiatiska ekonomierna, som i allt högre grad axlar rollen som världsekonomins motor.

– Betalningsströmmarna till Asien är väldigt starka, konstaterar Robert Bergqvist. Den kraftiga tillväxten har resulterat i oerhörda överskott framför allt i Kina, men även i Japan.

Valutakursutveckling
Svenska kronan mot Euro och USD, dagsnoteringar

Ränteutveckling i Sverige
Veckogenomsnitt, procent

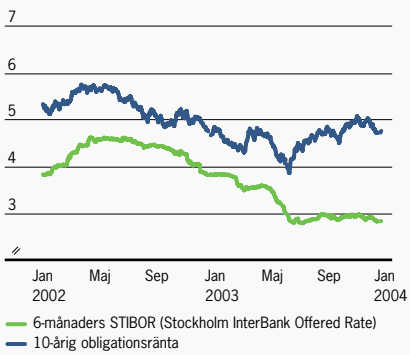

Börsutveckling
Index 1997 = 100

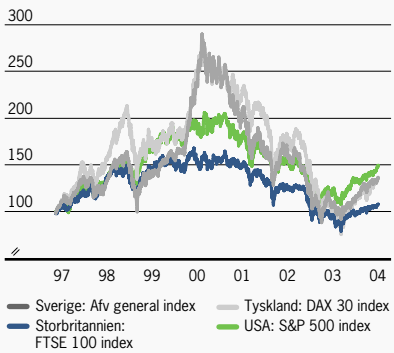

Fortsatt positiv utveckling för världsekonomin under 2004, men risk att Europa hamnar i kläm mellan ett expansivt USA och det dynamiska Asien, förutser SEB:s ekonomer Gunilla Nyström, Klas Eklund (till höger) och Robert Bergqvist (nedan).

Snabbväxaren Kina konkurrerar nu på allvar med Japan om att vara den ekonomiska stormakten i regionen och Robert Bergqvist är övertygad om att tillväxttakten fortsätter att vara hög även under 2004.

– Hur Kina och Japan väljer att hantera sina stora valutaöverskott är därför en av de viktigaste faktorerna för världsekonomins fortsatta utveckling, fortsätter han.

Klas Eklund nickar instämmande och pekar på risken att Europa hamnar i kläm mellan ett expansivt USA och det dynamiska Asien.

– Den svaga tillväxten i kombination med en stel arbetsmarknad kan leda till att den europeiska ekonomin blir distanserad.

Även om den för Europa centrala tyska ekonomin nu sakta börjar återhämta sig så är det en process som tar tid.

– För att på allvar få fart på Tysklands ekonomi krävs en rad reformer av till exempel trygghetssystemen; reformer som är plågsamma att genomföra och som leder till politiska våndor, menar Klas Eklund och tillägger:

– Tysklands läge just nu påminner om Sveriges i början av 1990-talet, fast inte lika akut. Därför måste förr eller senare ett antal beska åtgärder vidtas, bland annat på grund av en krympande befolkning i arbetsför ålder.

EU:s utvidgning innebär en påfrestning för EU-institutionerna. På lite längre sikt kommer dock de tio nya medlemsländerna att vara en positiv injektion, konstaterar de tre ekonomerna, som inte heller oroar sig så mycket över krisen för EU:s stabilitetspakt. De ekonomiska effekterna av Tysklands och Frankrikes avsteg från pakten bedöms som små – men skulle osäkerheten bestå om beslutsregler och om vem som egentligen bestämmer vad kan effekterna blir värre längre fram.

Några betydande effekter på kort sikt fick inte heller svenskarnas nej till valutaunionen EMU i höstens folkomröstning. Klas Eklund, Gunilla Nyström och Robert Bergqvist räknar med att den svenska återhämtningen fortsätter under 2004.

– Vi upplevde historiskt låga räntenivåer under det gångna året och vi ser inga tecken på att ränteläget skulle förändras dramatiskt under 2004, säger Gunilla Nyström. Detta tillsammans med den låga inflationstakten talar för att det blir ett förhållandevis hyggligt år för de svenska hushållen.

Men hon påpekar att de regionala skillnaderna i Sverige är stora. Tillsammans med höjda kommunala avgifter urholkar stigande landstings- och kommunalskatter, framför allt i Stockholmsregionen, hushållens köpkraft.

De fortsatt låga räntorna understödjer också en fortsatt positiv utveckling för det svenska näringslivet under 2004.

– Men framför allt är det imponerande produktivitetsförbättringar som borgar för resultatlyft. Den svenska industrin har haft den största ökningen av produktiviteten av alla industriländer de senaste tio åren, säger Klas Eklund. Liksom Robert Bergqvist tror han på en stärkt svensk valuta 2004.

– Under förutsättning att den svenska ekonomin utvecklas positivt under året, kommer kronan att förstärkas ytterligare. Men vad som i slutändan händer med kronkursen bestäms av faktorer utanför Sveriges gränser – penningströmmarna, centralbankernas agerande och ränteutvecklingen, slår Robert Bergqvist fast.

Det största hotet mot den svenska tillväxten ser de tre SEB-ekonomerna i den svaga sysselsättningen.

– Tyvärr så haltar Moder Svea just nu, konstaterar Klas Eklund. Även om svensk ekonomi är på väg att återhämta sig så räcker det inte för att företagen skall börja nyanställa igen. Risken finns för en ”jobless recovery” – bättre tider men inga nya jobb. Och eftersom den offentliga sektorn samtidigt har stora ekonomiska problem, pekar det mesta på en fortsatt motig arbetsmarknad.

– Och hushållens betalningsförmåga förutsätter ju att folk har arbete. En ytterligare försvagad sysselsättning skulle därför kunna hota den svenska ekonomins utveckling, fyller Robert Bergqvist i.

En nordeuropeisk finanskoncern

Nöjdare kunder, ett förbättrat samarbete mellan koncernens olika delar och ökad kostnadseffektivitet står alltjämt i centrum för SEB.

SEB-koncernen är en nordeuropeisk finansiell koncern för företag, institutioner och privatpersoner. Verksamheten omfattar huvudsakligen banktjänster, men SEB har också en betydande livförsäkringsrörelse i Sverige och utomlands. SEB har totalt 670 kontor i Sverige, Tyskland och Baltikum och över 4 miljoner kunder, varav 1,6 miljoner internetkunder. Den 31 december 2003 uppgick koncernens balansomslutning till 1 279 miljarder kronor och förvaltat kapital till 822 miljarder kronor.

Koncernen finns representerad i ett 20-tal länder jorden runt och har cirka 18 000 anställda.

SEB skall erbjuda en individuell, aktiv och utvecklande bankrelation närhelst och varhelst kunden önskar.

De värderingar som skall styra SEB:s agerande inåt och utåt är kontinuitet, engagemang, professionalism och ömsesidig respekt.

Affärsidé

SEB:s affärsidé är att tillhandahålla finansiella råd samt hantera finansiella risker och transaktioner för företag och privatpersoner på ett sådant sätt att våra kunder blir nöjda, våra aktieägare får en konkurrenskraftig avkastning och vi anses vara goda samhällsmedborgare.

Vision och mål

SEB:s vision är att vara en ledande nordeuropeisk bank, baserad på långsiktiga kundrelationer, kompetens och e-teknologi. Målen skall nås med hjälp av motiverade medarbetare samt genom samarbete mellan olika verksamheter inom SEB.

De finansiella målen är att uppnå

- en *avkastning på eget kapital* på 15 procent efter skatt, över en konjunkturcykel
- en kontinuerlig förbättring av *K/I-talet* till 0,60 på lång sikt
- en *primärkapitalrelation* på lägst 7 procent samt
- en *utdelning* på 40 procent av resultatet per aktie, över en konjunkturcykel

Strategi

SEB:s strategi är att bygga vidare på koncernens traditionella styrkefaktorer som finansiell partner till företag och finansiellt aktiva, krävande privatpersoner, och stärka positionen på befintliga marknader.

Följande områden har fortsatt högsta prioritet:

- *Ökad kundnöjdhet*
- *Förbättrat samarbete och ökad korsförsäljning inom koncernen*
- *Ökad kostnadseffektivitet*

SEB av idag

Under 1997 inleddes en strategisk omvandling av SEB mot bakgrund av ett antal genomgripande förändringar i omvärlden, framför allt internationaliseringen och Europas enande, den ökade medellivslängden, som skapat ett växande behov av ökat eget sparande, samt informationsteknikens snabba utveckling.

För att möta dessa trender har SEB under senare år genomfört ett antal större förvärv – Trygg Hansa, tyska SEB AG (fd BfG) och tre baltiska banker (Eesti Ühispank, Latvijas Unibanka och Vilniaus Bankas) –, omstruktureringar samt investeringar i ny teknologi.

Från att ha varit en nordisk bank har SEB därmed blivit en nordeuropeisk finansiell koncern med nya hemmamarknader i Tyskland och de baltiska länderna och mer än hälften av kunder och medarbetare utanför Sverige.

SEB idag – en nordeuropeisk finansiell koncern

Geografisk fördelning av anställda

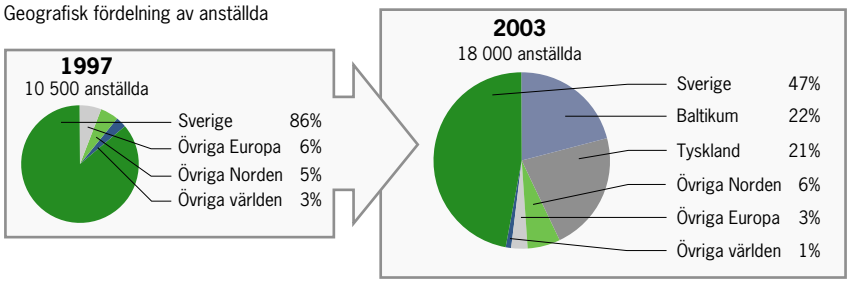

SEB:s organisation

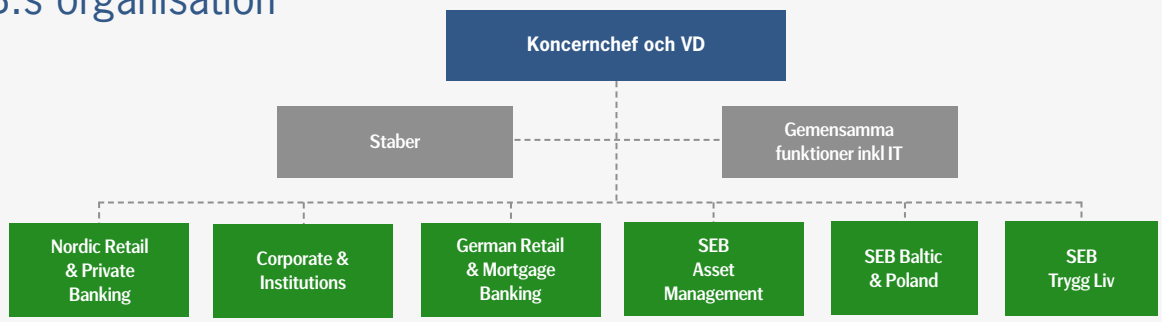

SEB:s hemmamarknader

Marknaden för norra Europa

- 150 miljoner invånare

SEB i norra Europa

- Mer än 4 miljoner kunder
- 1,6 miljoner internetkunder
- 670 kontor

Geografisk fördelning av bruttointäkter

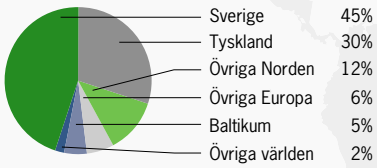

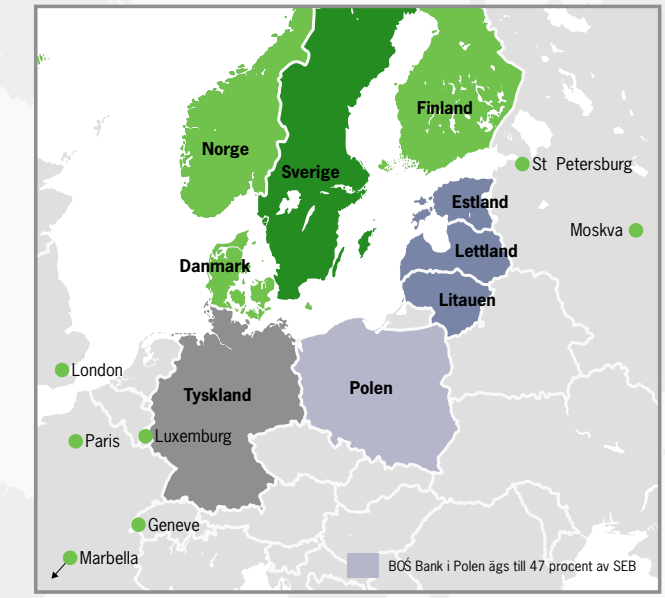

SEB:s hemmamarknader i norra Europa står för den övervägande delen av koncernens intäkter, resultat och antal anställda.

I *Sverige* är SEB en av fyra storbanker med 1,6 miljoner privatkunder och 120 000 företagskunder. Marknadsandelarna har ökat på flera av bankens nyckelområden. Bland annat är SEB nummer ett på sparande totalt samt på storföretag och institutioner.

I *övriga Norden* har SEB en stark ställning på utvalda områden, framför allt merchant- och investment banking, kort och kapitalförvaltning. De cirka 1 000 anställda genererar en vinst på drygt 1 miljard kronor.

I *Tyskland* är SEB en av fem rikstäckande banker. Fokus ligger på privat- och fastighetskunder med sparande och bolån i centrum, merchant banking-aktiviteter och kapitalförvaltning.

När det gäller *Baltikum* är SEB en av de största bankerna i respektive baltisk stat med marknadsandelar på 25–40 procent. I *Polen* har SEB ett fondföretag, SEB TFI, samt 47 procent i den polska banken BOŚ.

SEB:s kunder

SEB har idag mer än 4 miljoner privatkunder och 260 000 mindre och medelstora företagskunder i nio länder med en sammanlagd befolkning på drygt 150 miljoner. SEB har också sedan länge en ledande position som bank för storföretag och finansiella institutioner i Sverige – i flera fall med 100-åriga relationer. Under 2003 svarade företag och institutioner för cirka 60 procent av SEB:s totala intäkter.

För att förverkliga den uppsatta visionen – att vara en ledande nordeuropeisk bank, baserad på långsiktiga kundrelationer, kompetens och e-teknologi – strävar SEB efter att uppnå högsta möjliga kundnöjdhet. Arbetet med att förbättra servicen och öka aktivitetsnivån mot kunderna pågår kontinuerligt.

På de flesta områden är SEB:s kunder mycket nöjda. Det gäller t ex inom storföretagssektorn, investment banking, private banking samt verksamheterna i Tyskland och Baltikum. Under 2003 ökade kundnöjdheten också markant bland de mindre och medelstora företagskunderna i Sverige. Förbättringen bland koncernens svenska privatkunder, som höjde sitt betyg för SEB kraftigt under 2002, var inte lika stor under 2003. Enligt Svenskt Kvalitetsindex årliga mätning låg SEB då fortfarande under genomsnittet i branschen i denna kundgrupp.

Vid utgången av 2003 var mer än 1,6 miljoner av privatkunderna i SEB kunder i koncernens internet-banker i Sverige, Danmark, Tyskland och Baltikum. I Baltikum går ökningen särskilt snabbt – under 2003 ökade antalet e-bankskunder i SEB:s baltiska dotterbanker med över 60 procent till 600 000.

Även bland företagskunderna ökar användningen av finansiella lösningar via internet. Under många år har SEB:s Trading Station erbjudit större företag möjlighet att göra sina valuta- och räntetransaktioner via internet. Under fjärde kvartalet 2003 gick drygt 50 procent av SEB:s valutatransaktioner genom Trading Station att jämföra med 40 procent ett år tidigare.

Övriga företagstjänster på nätet är bland annat Online Cash Management (kontoställning samt internationella och inhemska betalningar), Corporate Authorisation System (fullmaktsystem, där kunderna själva kan registrera nya fullmakter och därmed slippa ett omfattande pappersarbete) samt Online Trade Finance (hjälp att hantera export- och importremburser, inkassoärenden och garantier).

Konkurrenssituationen på marknaden

Under 2003 ökade SEB sina marknadsandelar på många viktiga områden.

På retail-marknaderna i Sverige, Tyskland och Baltikum konkurrerar SEB huvudsakligen med större banker, men även med ett antal nischaktörer. Under 2003 ökade SEB sin andel av inlåningen från hushållen i Sverige, medan andelen av företagsinlåningen vid utgången av 2003 var lägre än ett år tidigare. Andelen av den totala utlåningen till allmänheten (hushåll, företag mm) ökade till 14 procent. SEB:s andel av hushållsutlåningen steg, framför allt till följd av en ökning på den privata bolånemarknaden, där andelen steg till 14,3 procent (13,4) sedan andelen av nyutlåningen ökat till 17,4 (15,6). De tre baltiska dotterbankerna hade en andel på 32 procent av utlåningen och 25 procent av inlåningen i Baltikum totalt. I Tyskland har SEB cirka en procent av retailmarknaden.

Med 822 miljarder kronor i förvaltat kapital är SEB en av de största privata kapitalförvaltarna i Norden. På den svenska hushållsmarknaden för sparande (exklusive direktägda aktier) hamnade koncernen under vid utgången av 2003 åter på förstaplats med en andel på 15,7 procent (16,0).

Antal internetkunder i SEB

Utveckling 1996–2003

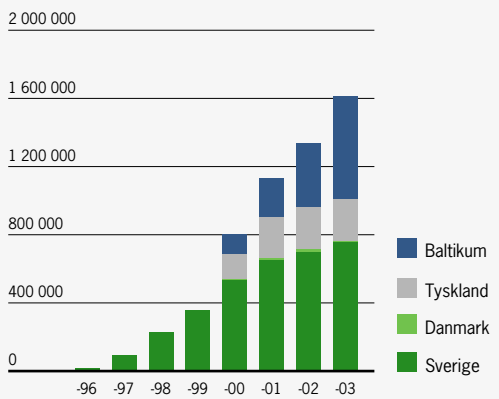

I dag använder mer än 1,6 miljoner privatpersoner och mindre företag SEB:s internetbanker i sex länder. Därutöver erbjuder koncernen specialtjänster som exempelvis valuta- och räntehandel via internet, främst till större företag.

SEB:s andel av totalt sparande, Sverige

%

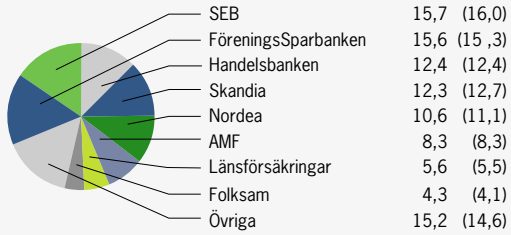

SEB är fortsatt störst på den privata sparandemarknaden med en marknadsandel på 15,7 (16,0) procent.

Marknadsandel nyteckning fondförsäkring

%

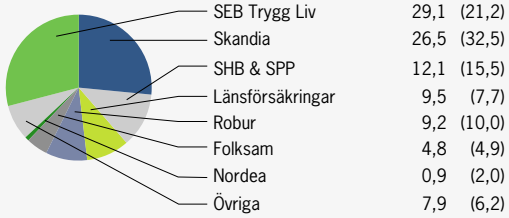

Källa: Försäkringsförbundets statistik

SEB:s ranking – exempel

Område	Rank	Organisation/tidskrift etc
Bäst på analys i Sverige	1 [1)]	Affärsvärlden
Bäst på research i Norden/Baltikum	1 [1)]	Euromoney
Bäst på M/A (fusioner och förvärv) i Sverige och Danmark	1 [1)]	Euromoney
Bästa mäklarfirma i Norden	1 [1)]	Thomson Financial
Elektroniska cash management-tjänster, globalt	2	Euromoney
Största prime broker i Europa	4	EuroHedge
Bäst på värdepappersförvaring i Norden/Baltikum	1	Euromoney

1) Enskilda Securities

Inom livförsäkringsområdet är SEB Trygg Liv är en av de tre största aktörerna på den svenska marknaden och nummer ett inom fondförsäkring. Under 2003 ökade företagets andel av nyförsäljningen till 29,1 procent (21,2).

SEB:s konkurrenter inom till exempel export- och projektfinansiering, skuld- och kapitalmarknadstjänster samt värdepappersfinansiering utgörs i första hand av amerikanska och europeiska investmentbanker och globala affärsbanker. På den svenska företagsmarknaden är SEB ledande inom bland annat valutahandel, cash management, exportfinansiering och internationella betalningar. SEB har också under flera år rankats som bästa valutabank i svenska kronor globalt.

Enskilda Securities är den största aktören på Stockholmsbörsen och nummer två i Oslo. Företaget är också en av de mest anlitade investmentbankerna i fråga om fusioner och förvärv med nordiska bolag som köpande eller säljande part.

Marknadsandelar

Procent	**2003**	2002	2001
Inlåning från allmänheten, Sverige	**21,1**	21,9	21,3
Hushåll	**12,6**	12,4	12,6
Företag	**26,8**	28,1	26,9
Utlåning till allmänheten, Sverige	**14,0**	13,6	13,6
Hushåll	**11,9**	11,2	10,9
Företag	**15,5**	15,2	15,2
Bolån, privatmarknaden, Sverige	**14,3**	13,4	13,1
Inlåning från allmänheten, Baltikum [1)]	**25,0**	26,0	25,1
Utlåning till allmänheten, Baltikum	**32,0**	33,0	34,5
Nyteckning fonder, Sverige	**13,4**	11,8	6,4
Nyteckning fonder, Tyskland	**3,5**	0,5	0,9
Nyteckning fondförsäkring, Sverige	**29,1**	21,2	18,7
Börshandeln, Stockholm	**11,4**	9,3	9,0
Börshandeln, Oslo	**11,7**	13,1	16,9
Börshandeln, Helsingfors	**4,6**	5,2	10,4
Börshandeln, Köpenhamn	**6,9**	8,0	9,5

1) I Lettland ingår endast inlåning från lettiska medborgare

SEB:s medarbetare

SEB:s cirka 18 000 medarbetare och deras kunskap om och förståelse för kundernas behov är nyckeln till framgång för koncernen. Förmågan att attrahera och utveckla kompetenta medarbetare, öka engagemanget och stimulera till prestationer på toppnivå är därför det övergripande målet på personalområdet.

SEB:s värderingar

SEB har en decentraliserad organisation och finns representerad i många länder. Oavsett vilken enhet kunderna vänder sig till måste SEB var lätt igenkännligt. En gemensam kultur återspeglar engagemanget i kunden, kontinuiteten i byggandet av långsiktiga relationer, den ömsesidiga respekten och professionalismen med vilka vi utför vårt arbete. Detta grundläggande synsätt är definierat i SEB:s globalt tillämpade värderingar. Varje medarbetare uppmuntras och förväntas tillämpa SEB:s värderingar i sitt dagliga arbete.

Kompetens- och ledarutveckling

Mot bakgrund av långsiktiga förändringar i koncernen organiserade SEB under 2003 ett betydande antal kompetens- och utvecklingsaktiviteter för att stödja affärsverksamheten. Under året investerade SEB totalt 208 Mkr (201) i utbildning och utveckling av medarbetare. Sammantaget deltog 11 890 medarbetare, varav 600 ledare, i koncernens olika interna och externa utbildningsprogram. Den interna utbildningen omfattar allt från kurser i yrkeskompetens till koncernens eget managementprogram Wallenberginstitutet. SEB har också samarbete med ett antal ledande management-institut i Sverige, Schweiz och USA.

Inom ramen för global kompetensplanering har SEB:s medarbetare och chefer ett direkt ansvar för sin egen personliga utveckling. Tillsammans försäkrar de sig om att medarbetarna får den utbildning och utveckling som svarar mot kundernas behov av ledande finansiell kompetens. Förståelsen för kunderna och deras behov och förmågan att arbeta i relationer och nätverk, både internt och med kunder, tränas på alla nivåer.

”Job rotation” och rundabordssamtal

I linje med den ökande internationaliseringen av SEB:s verksamhet, har initiativ tagits för att och öka rörligheten. Ett utbytesprogram har bidragit till att öka både kunskaper och personliga kontakter bland koncernens medarbetare från olika länder.

Initiativet ”Ett SEB” har fört samman mer än 1 500 medarbetare och omkring 50 chefer ur ledningsgruppen i rundabordssamtal om SEB-koncernens historia och strategi.

Sedan sent 1980-tal har SEB en årlig genomgång av de högsta cheferna, som numera omfattar 650 av koncernens nyckelpersoner. Genomgången ger en god överblick över SEB:s totala ledarkapacitet och potential i samtliga divisioner.

Intern attitydundersökning

SEB vill ha en öppen dialog med medarbetarna angående arbetsmotivation, ledarskap och arbetsmiljö samt synpunkter på SEB-koncernens framgång hos kunderna. 92 procent av det totala antalet anställda deltog i den interna attitydundersökningen som genomfördes 2003. Totalt sett visade undersökningen betydande förbättringar jämfört med 2002 vad gäller arbetsmotivation och tillfredsställelse med koncernens ledarskap.

Personalminskningsprogram

Under 2003 minskade antalet befattningar med 550 till närmare 18 000. SEB:s ambition har varit att finna alternativa lösningar inom koncernen för de medarbetare som berördes av omstruktureringen. I de fall detta inte har varit möjligt har de anställda under sex månader fått hjälp med att finna andra karriärvägar med stöd av en egen coach.

Arbetsmiljö och hälsa

Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter i koncernen. Målet är att skapa en arbetsmiljö där medarbetarna mår bra och inte utsätts för vare sig fysiska eller psykiska hälsorisker. Koncernen har en god överblick över hälsoläget genom effektiva signalsystem som arbetsmiljöronder, sjukfrånvarostatistik, attitydundersökning och utvecklingssamtal. I den svenska delen av koncernen har trenden med ökande långtidsfrånvaro brutits och nivån har stabiliserats under 2003. Fortfarande domineras långtidsfrånvaron i SEB av kvinnor och särskilt de över 50 års ålder. Här är bilden i SEB densamma som i samhället i stort.

Under året startades ett särskilt projekt för att befrämja hälsan och minska sjukfrånvaron inom SEB. I det rehabiliteringsprogram som tagits fram får medarbetarna möjlighet till livs- och arbetslivsplanering och ökat personligt stöd inför återgång i arbetet. Genom att ha personlig kontakt med alla långtidssjukskrivna får SEB en god inblick i vilka faktorer i arbetsmiljön som genererar ohälsa och behov av förebyggande åtgärder. En omfattande satsning har gjorts på att informera och vägleda chefer och arbetsmiljöombud. Den långsiktiga satsning som krävs inom hälso- och arbetsmiljöfrågorna inom SEB i Sverige har resulterat i att ett hälsoprogram tagits fram och att en permanent funktion inrättats i slutet av året. Eftersom ohälsan är ett växande problem i hela det svenska samhället ser SEB vikten av ett ökat samhällsengagemang i denna fråga. Projektet ”Hälsa i arbetet” erhöll Kompetensmässans och Akademikerförbundet SSR:s utmärkelse ”Årets PA Visionär” under 2003. Den rehabiliteringsmodell som tagits fram har även erbjudits några av SEB Trygg Livs försäkringstagare. Det sker som ett första steg i pilotform.

Jämställdhet och mångfald

SEB-koncernen strävar efter att erbjuda lika möjligheter och lika rättigheter för alla oberoende av kön, nationellt eller etniskt ursprung, ålder, sexuell läggning eller trosbekännelse. Alla enheter i koncernen har satt upp mål för jämställdhet och har i samarbete med personalens företrädare beslutat om aktivitetsplaner för införandet.

Enligt den jämställdhetsplan som upprättades för SEB i Sverige 1998 skall målet om en jämn fördelning mellan kvinnor och män vara uppnått den 1 september 2005. Vardera könet skall då vara representerat med minst 40 procent på varje nivå. Det pågår ett koncerngemensamt arbete för att attrahera fler

Utbildningsnivå

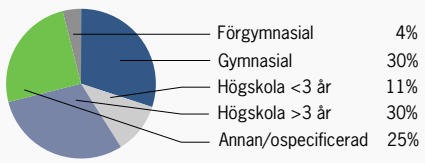

Antal anställda
Fördelade på ålder och kön

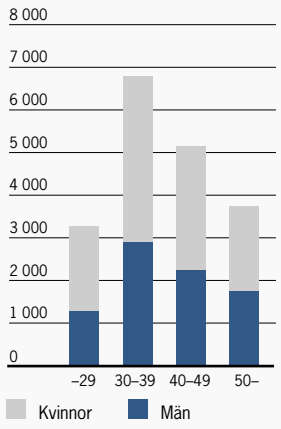

Antal tjänsteår
%

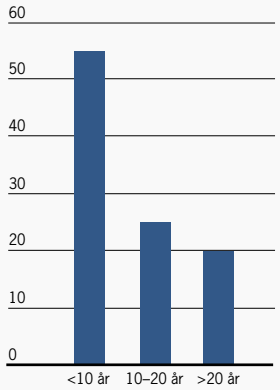

Sjukfrånvaro[1], SEB i Sverige
Kort- och långtidsfrånvaro fördelad på kön
Av ordinarie arbetstid, %

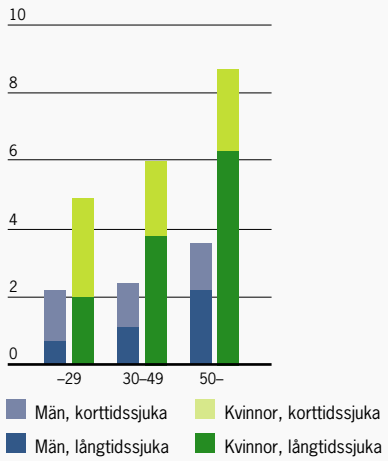

1) Avser helåret 2003

kvinnor till ledande befattningar och vid varje chefstillsättning skall båda könen vara representerade bland de tre huvudkandidaterna. Bland övriga insatser för att öka jämställdheten märks bland annat mentorprogram och hemservice till exempel i form av städning och barnpassning för anställda med barn under åtta år samt för högre chefer.

Under 2003 var 37 procent av samtliga chefer i koncernen kvinnor. Högst var andelen i Litauen med 53 procent. I Sverige var 40 procent (39) av samtliga chefer kvinnor, vilket innebär att det övergripande målet nu är uppfyllt. För grupp- och kundtjänstchefer var andelen 51 procent (51) och för avdelnings- och kontorschefer 36 procent (34). På nivåerna däröver ligger andelen kvinnor på 24 procent (25).

SEB:s koncernchef Lars Thunell har under tre år lett den projektgrupp inom SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle) som arbetat med jämställdhet och kvinnor på höga poster i näringslivet.

Koncernens belöningssystem

Koncernens belöningssystem är baserat på en modern lönestruktur med fast lön och rörlig lön. Lönesättningen är individuell. Den fasta lönen baseras på arbetets svårighetsgrad och individens arbetsinsats, utbildning, erfarenhet och kompetens. Lönen skall vara marknadsmässig och sätts utifrån de lokala förhållanden som gäller i respektive land.

En grundläggande princip är att en del av lönen skall vara rörlig och prestationsbaserad, det vill säga med möjlighet till bonus eller provision. Denna princip omfattar numera praktiskt taget samtliga anställda i koncernen globalt, sedan banken i juni 2003 träffat en överenskommelse med de fackliga parterna om att samtliga bankanställda i Sverige nu har möjlighet till bonus på maximalt 18 000 kronor per år. Härigenom garanteras samtliga anställda i Sverige en möjlighet till extra ersättning vid särskilt framgångsrikt arbete. I och med denna överenskommelse är det svenska vinstandelssystemet definitivt avslutat.

Högre bonusersättningar än de ovan nämnda förekommer också. Nivåerna varierar, men bonus är vanligen maximerad till 10–15 procent av årslönen för avdelningschefer och motsvarande. För högre chefer och specialister i till exempel tradingverksamhet kan den rörliga lönen utgöra en ännu större del av den totala ersättningen.

Pensionsvillkoren för medarbetarna varierar från land till land. I Sverige regleras pensionsvillkoren i kollektivavtal. Avvikelser från dessa förekommer ytterst sällan och endast för anställda i koncernledande befattning. Pensionsvillkoren för Verkställande ledningen framgår av not 9.

Gemensamma värderingar styr koncernens samhällsengagemang

Som bank utgör SEB en viktig del av samhället. Verksamheten bygger på att SEB har kundernas, medarbetarnas och samhällets långsiktiga förtroende. Ett av SEB:s övergripande mål är att vara en god samhällsmedborgare i de länder där koncernen är verksam.

SEB skall stå för en god etik och bidra till en hållbar utveckling. Basen för arbetet är SEB:s gemensamma värderingar – kontinuitet, engagemang, professionalism och ömsesidig respekt.

I slutet av 2003 antog SEB:s styrelse en policy för samhällsansvar inom koncernen. För SEB innebär det att ta ett långsiktigt ansvar i det dagliga arbetet, både i etiska frågor som direkt rör SEB:s kunder och affärer, ansvar för medarbetarna och ett bredare samhällsansvar. I den antagna policyn ingår ett stödjande av de nio principerna i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Följande prioriterade områden reflekterar SEB:s engagemang för ett ansvarsfullt företagande:

Etik och långsiktighet

Det övergripande målet för ett hållbart företagande är att SEB och dess medarbetare skall agera etiskt och långsiktigt i alla affärer och kontakter med olika intressegrupper. Det gäller bland annat rådgivningsfrågor, där SEB föregått den kommande svenska lagen om licensiering av rådgivare. Redan vid utgången av 2003 var samtliga cirka 900 rådgivare och kapitalförvaltare inom den nordiska retail-rörelsen licensierade. Inom övriga svenska enheter finns ytterligare ett 100-tal licensierade medarbetare.

SEB:s regler om hantering av etiska frågor

SEB:s etiska regler skall fungera som ett stöd för alla medarbetare och ge vägledning för hur de skall agera i förhållande till kunder och andra. Reglerna gäller också för dem som har uppdrag som styrelseledamot, revisor, konsult eller liknande i något av koncernens bolag. Alla åtgärder och beslut i SEB skall stämma överens med dessa regler. I de fall där regler saknas eller inte ger tillräcklig ledning, skall åtgärder och beslut alltid uppfylla höga krav på ett etiskt uppträdande.

Dessutom finns regler inom särskilda ämnesområden, som fyller ut och förtydligar principerna i etikpolicyn, avseende till exempel åtgärder mot penningtvätt mm, vissa anställdas egna värdepappersaffärer och intressekonflikter.

Enligt SEB:s etikpolicy gäller bland annat följande principer för ett etiskt uppförande:

- iaktta sekretess för kunduppgifter och affärsförhållanden
- förstå innebörd och syfte med kundens uppdrag samt säkerställa att kunden förstår konsekvenserna av uppdraget
- visa respekt för grundläggande principer om likabehandling och mångfald
- undvika situationer som kan innebära intressekonflikter mellan kunder och olika delar av SEB
- iaktta restriktioner vad gäller otillbörliga förmåner och gåvor
- utföra åtgärder och beslut på ett sådant sätt att de tål granskning av andra.

Banksekretess

Uppgifter om en enskild kund får användas endast av den tjänsteman eller den enhet inom SEB som i sitt arbete har ett berättigat behov av uppgiften. Uppgiften kan till exempel behövas för att SEB skall kunna leva upp till legala krav eller erbjuda kunder en adekvat rådgivning eller service. Sådan uppgift får inte heller lämnas till någon utanför SEB, om det inte sker med kundens medgivande eller SEB är skyldig att lämna ut uppgiften enligt lag eller beslut av myndighet eller domstol. Alla anställda i SEB skriver under sekretessförbindelser.

Behandling av personuppgifter

I Sverige gäller personuppgiftslagen, som har sin grund i ett EG-direktiv och syftar till att skydda enskilda individer mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. En viktig del i detta skydd är att den person som uppgifterna gäller informeras om de behandlingar som utförs. Motsvarande regler till skydd för den personliga integriteten finns i övriga EU-länder.

Integritetsskydd på internet

SEB:s höga krav i fråga om integritetsskydd och säkerhet gäller naturligtvis även för informationshanteringen på koncernens webbplatser. På alla SEB:s webbplatser där personuppgifter förekommer upplyser SEB bland annat om för vilka ändamål uppgifterna kan komma att användas.

Informationssäkerhet

För att skydda såväl finansiell information som uppgifter om enskilda kunder har SEB vidtagit en rad åtgärder, vilka tillsammans bidrar till en hög IT-säkerhet och syftar till att förhindra att obehöriga kan komma åt information i bankens system. SEB använder avancerad krypteringsteknologi på de webbplatser där känslig information kan överföras. Informationshanteringen övervakas aktivt och kontinuerligt.

Synpunkter och klagomål

Kunder som har synpunkter på information de fått från SEB eller på hur en tjänst utförts kan vända sig till SEB:s klagomålsenheter. Dessa enheter har till uppgift att på ett snabbt, effektivt och enhetligt sätt behandla klagomål och identifiera eventuella systemfel. I första hand hanteras dock synpunkter eller klagomål av den tjänsteman eller enhet som tillhandahållit informationen eller tjänsten.

SEB:s roll som långivare

SEB:s roll som långivare är viktig för utvecklingen av samhället. SEB:s kreditpolitik ger uttryck för koncernens roll och ansvar som långivare. De viktigaste frågorna rör förtroendet för kunden, ändamålet med krediten samt miljöfrågor. SEB vill ytterligare betona ansvaret för dessa frågor. Bankens gemensamma värderingar utgör grund för en dialog, såväl inom koncernen som med kunder och övriga samhället.

SEB:s roll som kapitalförvaltare

SEB Fonder anser att varje aktiemarknadsbolag bör ha en egen etik- och miljöpolicy och se till att verksamheten bedrivs i enlighet med denna. Om ett bolag bryter mot reglerna för god etik eller åsidosätter miljöhänsyn skall SEB Fonder utreda saken och eventuellt sälja sitt innehav i bolaget, om detta bedöms gagna andelsägarna.

Fonder med särskild etisk inriktning

Under många år har SEB förvaltat fonder och institutionella uppdrag för kunder som kräver särskilda etiska hänsyn. Det sammanlagda värdet av kapital under sådan förvaltning uppgick vid utgången av 2003 till cirka 6 miljarder kronor.

Idag förvaltar SEB Fonder nio svenska, två tyska och en finsk fond med särskild etisk inriktning samt ett antal institutionella kunders portföljer. Flertalet av dessa följer Global Ethical Standards (GES) etiska riktlinjer, med vissa ytterligare tillägg. Det betyder att portföljerna granskas regelbundet av en fristående part på grundval av internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete, miljö, mutor, korruption och vapen i syfte att undvika investeringar i företag som kränker dessa normer.

SEB:s roll som arbetsgivare

Det övergripande målet för SEB som arbetsgivare är att attrahera och utveckla kompetenta medarbetare. Det handlar både om specialister inom olika finansiella områden och personer med erfarenhet och servicekänsla för det dagliga arbetet med kundkontakter. Som arbetsgivare ser SEB långsiktigt på sina medarbetare och deras utveckling. SEB har sedan länge höga ambitioner när det gäller kompetensutveckling, såväl i fråga om specialistkunskaper som ledarutveckling. Ett särskilt projekt för att minska antalet långtidssjukskrivna ”Hälsa i arbete” startades under 2003, då SEB också fortsatte arbetet med att förbättra jämställdheten. Se vidare avsnittet om SEB:s medarbetare på sidan 10.

Socialt engagemang

Att bidra till en positiv samhällsutveckling är en viktig del i koncernens strategi. SEB bidrar såväl centralt som via de olika affärsområdena i olika projekt för välgörande ändamål. De områden som prioriteras är ungdomar och utbildning, jämlikhet, mångfald och hållbar utveckling. Målet är att SEB:s anställda skall bidra aktivt med kunskaper och personligt engagemang. SEB stödjer Mentor Sverige, en stiftelse som arbetar med drogförebyggande insatser för ungdomar. Genom samarbetet får SEB:s medarbetare möjlighet att vara mentorer för högstadieelever under ett läsår. Mentorskapet, som har visat sig vara berikande för både eleven och mentorn, utökades under 2003.

Under året startades dessutom en föräldrautbildning där SEB:s medarbetare erbjuds stöd i sin roll som förälder. Hittills har utbildningarna genomförts i Stockholm, Göteborg och Malmö. Under 2003 har medarbetare i koncernen ägnat över 5 000 timmar åt dessa verksamheter. SEB bidrog under året med 1,5 Mkr till Mentor Sverige och tecknade ett nytt treårsavtal med stiftelsen.

Koncernen stödjer även den svenska stiftelsen Etikakademien, som är en stiftelse för etik i arbete.

SEB Asset Management bidrog under 2003 med 1,7 miljoner kronor till WWF, Svenska läkaresällskapets forskningsfond och Cancerfonden. SEB:s tyska verksamhet stödjer forskning kring etiska och hållbara investeringar.

SEB Finans har sedan tre år tillbaka ett nära samarbete med Livslust, en svensk stiftelse som driver hem och yrkesskola för föräldralösa ungdomar i Lettland. Stiftelsens arbete är framgångsrikt och engagerar många medarbetare och kunder på ett nära och påtagligt sätt.

Regionalt samarbetar SEB bland annat med Handelshögskolan i Göteborg, och i Malmö drivs ett projekt för att minska segregationen. Kollekten från årets julkonserter gick till olika välgörande ändamål, till exempel Drottning Silvias Barnsjukhus, Huddinge Barnsjukhus och ett konfirmationsläger för handikappade ungdomar.

SEB Trygg Liv har under flera år arbetat med utgångspunkt från välfärdsbegreppet och gjort affärsstrategiska ställningstaganden, grundade på ett omfattande värderingsarbete. Fokus ligger på att skapa långsiktig ekonomisk trygghet för SEB:s kunder. Projektet ”Lönsam hälsa” föreslår nya sätt att arbeta med långtidssjukskrivning. Tillsammans med BoViva har en första anläggning med trygghetsboende för äldre färdigställts i Halmstad, totalt 119 lägenheter. Vidare har avtal slutits med Stadsmissionen för ett projekt med ”trappstegsboende” för utslagnas rehabilitering till ett vanligt liv. Investeringen för detta uppgår till 200 000 kronor per år.

I Tyskland delar SEB AG ut priset Deutscher Städtebaupreis (Tyska Stadsbyggnadspriset). Priset är på 15 000 euro och syftar till att stötta vitalisering och omstrukturering av vissa stadsdelar. SEB AG samarbetar även med en ledande miljöstiftelse, OroVerde, som kombinerar miljöarbete med socialt engagemang

I Baltikum bidrar SEB:s dotterbanker till olika typer av välgörande ändamål, bland annat utbildning och annan ungdomsverksamhet, sjukhus och kultur.

Miljöfrågor

SEB har sedan 1995 en miljöpolicy, där det betonas att koncernen skall ta hänsyn till miljöfaktorer i samband med kreditgivning och vid utformning av produkter och tjänster. SEB har undertecknat FN:s och ICC:s (Internationella Handelskammaren) miljödokument, och därmed förbundit sig att ta hänsyn till och verka för en bättre miljö i sin verksamhet.

SEB:s börsvärde ökade med 46 procent under 2003

Under 2003 steg SEB-aktien mest av samtliga börsnoterade bankaktier i Norden. Vinsten per aktie uppgick till 8:22 kronor (7:60). Utdelningen föreslås till 4:00 kronor (4:00) per aktie.

Aktiekapital

SEB-aktien noteras på OM Stockholmsbörsen. Aktiekapitalet uppgår till 7 046 Mkr, fördelat på 704,6 miljoner aktier om nominellt 10 kronor. A-aktie berättigar till en röst, C-aktien till 1/10 röst.

Börshandel

Under 2003 steg SEB-aktien med 46 procent, medan generalindex ökade med 30 procent och European Bank Index med 26 procent. Under året omsattes SEB-aktier till ett värde av 86 miljarder kronor.

Utdelningspolitik

Utdelningens storlek avgörs i SEB av koncernens finansiella position och tillväxtmöjligheter. SEB eftersträvar att uppnå en långsiktig tillväxt baserad på en kapitalbas som inte får understiga en primärkapitalrelation på 7 procent. Utdelningen skall, över en konjunkturcykel, motsvara cirka 40 procent av resultat per aktie, beräknad på basis av rörelseresultatet efter skatt.

SEB-aktien

Data per aktie	2003	2002	2001	2000	1999
Vinst efter skatt, kr[1]	**8:22**	7:60	7:17	9:43	6:96
Eget kapital, kr[1]	**69:88**	65:27	62:86	59:06	50:12
Justerat eget kapital, kr[1]	**75:29**	68:63	67:10	62:61	55:83
Substansvärde, kr[1]	**77:79**	70:29	67:05	62:60	58:41
Kassaflöde, kr	**3:38**	4:49			
Utdelning (A och C), kr	**4:00**	4:00	4:00	4:00	3:50
Börskurs vid årets slut					
A-aktien, kr	**106:00**	72:50	95:50	104:00	86:00
C-aktien, kr	**96:50**	65:00	83:00	99:00	76:00
Högsta kurs under året					
A-aktien, kr	**107:00**	110:00	119:50	127:50	105:07
C-aktien, kr	**96:50**	99:50	110:00	117:00	96:57
Lägsta kurs under året					
A-aktie, kr	**66:50**	66:00	61:00	77:50	69:30
C-aktie, kr	**61:00**	58:50	55:50	68:50	62:59
Utdelning i relation till årets resultat, %	**48,6**	52,7	55,8	42,4	50,3
Direktavkastning (utdelning i relation till börskurs), %	**3,8**	5,5	4,2	3,8	4,1
P/E-tal (börskurs i relation till resultat), %	**12,9**	9,5	13,3	11,0	12,4

1) Personaloptionsprogrammen kan medföra en begränsad utspädning.

Vinst per aktie och utdelning

Per SEB-aktie, kronor

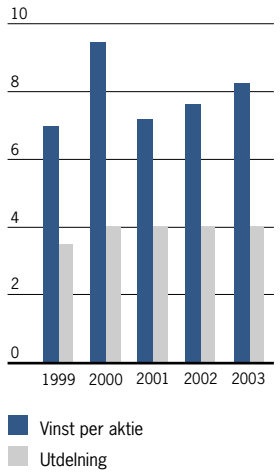

Vinst per aktie 2003 var 8:22 kronor. Utdelningen föreslås bli oförändrad, 4:00 kronor per aktie.

SEB-aktien

Kronor

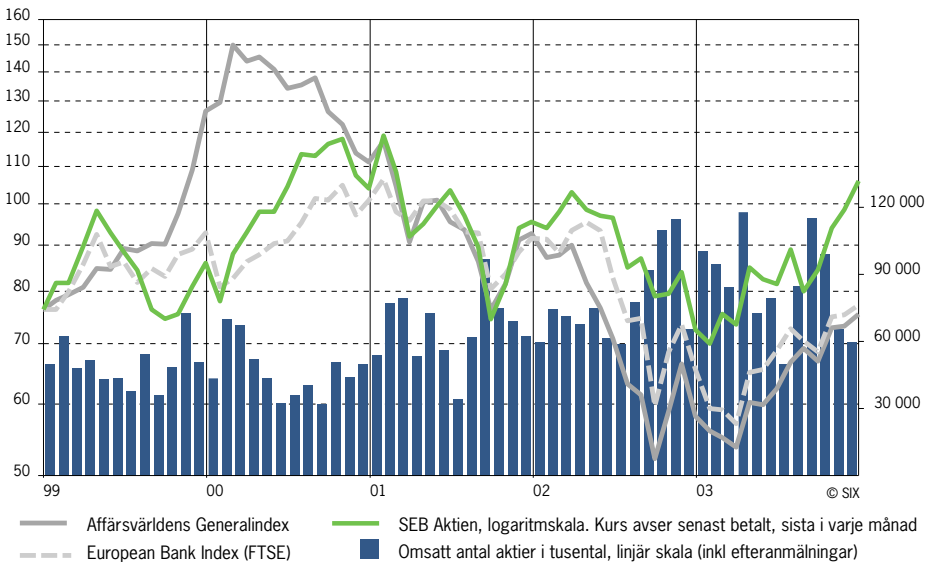

Antal aktier

Aktieslag	Antal aktier	Antal röster	Andel i procent av kapital	Andel i procent av röster
A	673 784 123	673 784 123	95,6	99,5
C	30 773 557	3 077 355	4,4	0,5
	704 557 680	**676 861 478**	**100,0**	**100,0**

Varje A-aktie berättigar till en röst medan varje C-aktie berättigar till 1/10 röst.
Varje aktie har ett nominellt värde på 10 kronor.

Aktiekapitalets förändring

Skandinaviska Enskilda Bankens aktiekapital har sedan starten 1972 förändrats enligt följande:

År	Transaktion	Kurs, kr	Tillkommande antal aktier	Ackumulerat antal aktier	Aktie-kapital Mkr
1972				5 430 900	543
1975	Nyemission 1:5	125	1 086 180	6 517 080	652
1976	Nyemission 1:6	140	1 086 180	7 603 260	760
1977	Split 2:1		7 603 260	15 206 520	760
1981	Nyemission 1B:10	110	1 520 652	16 727 172	837
1982	Fondemission 1A:5		3 345 434	20 072 606	1 004
1983	Nyemission 1A:5	160	4 014 521	24 087 127	1 204
1984	Split 5:1		96 348 508	120 435 635	1 204
1986	Nyemission 1A:15	90	8 029 042	128 464 677	1 284 [1]
1989	Fondemission 9A+1C:10		128 464 677	256 929 354	2 569
1990	Riktad emission[2]	88:42	6 530 310	263 459 664	2 635
1993	Nyemission 1:1	20	263 459 664	526 919 328	5 269
1994	Konvertering		59 001	526 978 329	5 270
1997	Apportemission	91:30	61 267 733	588 246 062	5 882
1999	Nyemission[3]	35	116 311 618	704 557 680	7 046

1) Per den 31 december 1986 var det bokförda aktiekapitalet alltjämt 1 204 Mkr, då likviden för nyemissionen inte betalades in förrän i början av 1987.
2) Emissionen riktades till banker ingående i Scandinavian Banking Partners. Genom delning 1977 (2:1) och 1984 (5:1) har aktiernas nominella värde ändrats från 100 kronor till 10 kronor.
3) Betalda tecknade aktier redovisas enligt Finansinspektionens instruktioner inte som aktiekapital i balansräkningen förrän nyemissionen registrerats (vilket skedde i januari 2000).

Aktiernas fördelning

Ägare till	Antal aktier	Procent	Antal ägare
1–500	42 314 914	6,01	270 636
501–1 000	20 747 883	2,94	28 775
1 001–2 000	21 093 331	2,99	14 968
2 001–5 000	24 653 570	3,50	8 082
5 001–10 000	12 262 108	1,74	1 764
10 001–20 000	9 103 812	1,29	651
20 001–50 000	11 935 479	1,69	387
50 001–100 000	10 270 079	1,46	141
100 001–	552 176 504	78,38	312
	704 557 680	**100,00**	**325 716**

Aktieägarstruktur

Andel av aktiekapitalet den 31 december 2003.

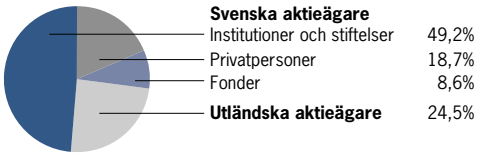

Av bankens cirka 333 000 aktieägare är de flesta privatpersoner med små innehav.

Ägarkoncentration

De största ägarnas andel av aktier och röster, %

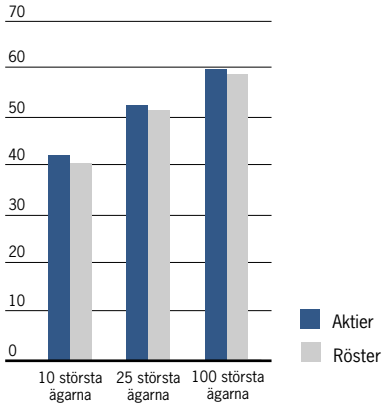

SEB-aktien på börsen

	2003	2002	2001	2000	1999
Börsvärde vid årets slut, Mkr	**74 391**	50 850	66 900	73 120	60 592
Börsomsättning, Mkr	**85 648**	83 758	75 424	57 049	51 054

De största aktieägarna[1]

Per den 31 december 2003	Antal aktier	Varav C-aktier	Procent av antalet aktier	Procent av antalet röster
Investor	138 272 295	0	19,6	20,4
Trygg-Stiftelsen	65 677 962	0	9,3	9,7
SEB fonder	15 103 929	0	2,1	2,2
AFA Försäkring	14 158 869	883 180	2,0	2,0
Alecta	12 649 697	5 674 960	1,8	1,1
Robur fonder	11 587 123	0	1,6	1,7
Wallenbergsstiftelser	11 080 389	662 1173	1,6	0,8
Skandia Liv	8 603 594	3 858 567	1,2	0,8
SHB/SPP fonder	8 117 173	0	1,2	1,2
Andra AP-fonden	8 019 703	139 841	1,1	1,2
AMF Pension	7 455 000	0	1,1	1,1
EB-stiftelsen	6 210 993	100 000	0,9	0,9
Första AP-fonden	6 136 593	67 847	0,9	0,9
Tredje AP-fonden	4 715 918	0	0,7	0,7
Länsförsäkringar	3 999 054	0	0,6	0,6
Utländska ägare	172 622 286	1 522 307	24,5	25,3

1) Exkluderar SEB som aktieägare till följd av återköp av aktier för att säkra SEB:s personaloptionsprogram

Nordic Retail & Private Banking

Fokus på kostnadskontroll och aktivare försäljning.

FAKTA NORDIC RETAIL & PRIVATE BANKING

Fleming Carlborg Divisionschef

Divisionen har 1,5 miljoner privatkunder, varav 700 000 internetkunder, och 120 000 små och medelstora företagskunder.

Divisionens kunder har tillgång till SEB:s samlade utbud av produkter och kompetens via bankkontor, internet och personlig telefonservice 24 timmar om dygnet.

Verksamheten kan delas in i tre huvudsakliga affärsområden – Retail Banking, Private Banking och SEB Kort:

- Retail Banking består av SEB:s drygt 200 svenska bankkontor, bankomater, internetbank, telefonbank samt backoffice- och stödfunktioner. SEB BoLån AB ingår också i Retail Banking.
- Private Banking består av Enskilda Banken med närvaro på 20 svenska orter och Private Banking International med kontor i Luxemburg, Köpenhamn, Oslo, London, Zurich, Geneve, Nice, Marbella och Singapore. I Sverige är SEB den största kapitalförvaltaren för stiftelser samt den ledande finansiella rådgivaren och kapitalförvaltaren för privatkunder.
- SEB Kort inkluderar cirka 2,4 miljoner betal-, kredit- och bankkort. Affärsområdet har 30–50 procents marknadsandelar i Sverige, Danmark, Norge och Finland och inkluderar varumärkena Eurocard och Diners Club. SEB Kort har vidare inlösenavtal med 225 000 affärer och butiker.

Kärnan i divisionens strategi är *kundfokus*. Ambitionen är att bygga aktiva, starka, långsiktiga och ömsesidigt belönande relationer med kunderna. Nyckelområden är därmed aktivitet och initiativ, personlig service, hög tillgänglighet, kompetens samt att ta tillvara SEB-koncernens samlade styrka. I linje med strategin är ansvar och befogenheter delegerade så långt som möjligt.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	29	28
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	33	34
Andel av SEB:s personal, %	26	25

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Räntenetto	4 247	4 169	2
Provisionsnetto	3 326	3 095	7
Nettoresultat av finansiella transaktioner	151	111	36
Övriga intäkter	173	202	-14
Summa intäkter	**7 897**	**7 577**	**4**
Personalkostnader	-2 900	-2 847	2
Pensionsavräkning	326	432	-25
Övriga kostnader	-2 392	-2 418	-1
Goodwillavskrivningar	-52		
Av- och nedskrivningar	-55	-46	20
Omstruktureringskostnader		-65	-100
Summa kostnader	**-5 073**	**-4 944**	**3**
Kreditförluster m m	-194	-85	128
Koncerninternt minoritetsintresse	-17	-20	-15
Operativt rörelseresultat	**2 613**	**2 528**	**3**

K/I-tal	0,64	0,65
Allokerat kapital, Mkr	9 100	7 200
Räntabilitet, %	20,7	25,3
Antal befattningar, medeltal	4 744	4 837

Försäljning och marknadsandelar fortsatte stiga

I början av 2003 var marknadsförutsättningarna besvärliga inte minst på grund av den långa börsnedgången.

Från och med det andra kvartalet har dock intäkterna – särskilt provisionerna – successivt ökat. Det är ett resultat av såväl förbättrade marknadsförutsättningar som ökade försäljningsaktiviteter.

Under hela 2003 har marknadsandelarna inom nyckelområden som privat sparande och bolån stadigt ökat. Det berodde på en kombination av fortsatt fokus på kundnöjdhet och ökat samarbete med övriga enheter i SEB-koncernen.

Den totala utlåningsvolymen ökade med 15 procent till 178 miljarder kronor (155). Detta inkluderar 126 miljarder kronor i bolån (104) – en ökning med 21 procent.

Under 2003 ökade SEB:s marknadsandel av de privata bolånen till 14,3 procent (13,4). Under samma tid ökade andelen av nya lån till 17,4 procent (15,6).

SEB:s andel av hushållens bolån har därmed ökat kontinuerligt sedan 1995, då marknadsandelen var 9,6 procent.

De faktiska marginalerna på såväl fasta som rörliga bolån har varit stabila de senaste åren.

På marknaden för hushållens sparande behöll SEB under 2003 sin ledande position i Sverige. Vid årets slut uppgick den totala bankinlåningen till 117 miljarder kronor (110), en ökning med 6 procent under året.

Allt nöjdare kunder

I den årliga ”Svenskt Kvalitetsindex” noterades SEB för ökad kundnöjdhet bland företagskunderna och oförändrad kundnöjdhet bland privatkunderna. Senare undersökningar visar emellertid på fortsatt stora förbättringar av kundnöjdheten bland både företags- och privatkunder.

Bakom denna fleråriga positiva utveckling ligger en höjd aktivitetsnivå, förbättrad service och delegering av befogen-

heter närmare de medarbetare som möter kund. Detta har också positivt påverkat inflödet av nya kunder, liksom medarbetarnas motivation – för övrigt ett av divisionens tre övergripande målområden.

Ökade intäkter och förbättrat resultat

Divisionens resultat ökade med 3 procent till 2 613 Mkr.

Räntenettot förbättrades främst på grund av tidigare nämnda volymökningar.

Provisionsintäkterna ökade kvartal för kvartal under 2003, främst på grund av en ökning av aktiemarknadsrelaterade provisioner.

Exklusive Europay Norge, som förvärvades i slutet av 2002, minskade divisionens kostnader under fjolåret med 4 procent. Sedan SEB:s program för kostnadsreduktion introducerades 2001, har divisionens kostnader minskat med 1,2 miljarder kronor (motsvarande 20 procent exklusive Europay Norge).

Den underliggande trenden för kreditförluster är fortfarande stabil på en låg nivå. Skillnaden mellan 2002 och 2003 förklaras dels av de ovanligt stora återvinningarna 2002, dels av några få större reserveringar i slutet av 2003.

Trots resultatförbättringen är avkastningen på tilldelat kapital lägre än 2002. Det beror på den ökning av kapitalet under året som är en följd av goodwill från förvärvet av Europay Norge och ökade lånevolymer. Den fortsatta tillväxten på låneområdet, särskilt bolån, leder till en mer stabil intäktsmix för divisionen, men ställer på sikt också krav på ytterligare kapital.

Retail Banking – stabilt resultat

Retail Banking's resultat var 1 585 miljarder kronor (1 615) – en minskning med 2 procent. Denna förklaras främst av den svaga aktiemarknaden i början av 2003, och ökade IT-investeringar mot årets slut.

Affärsområdenas andel av divisionens operativa rörelseresultat

%

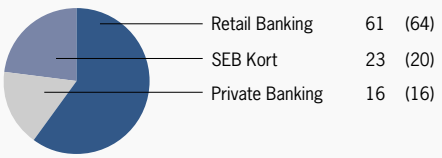

SEB:s marknadsandel av privata bolån i Sverige

%

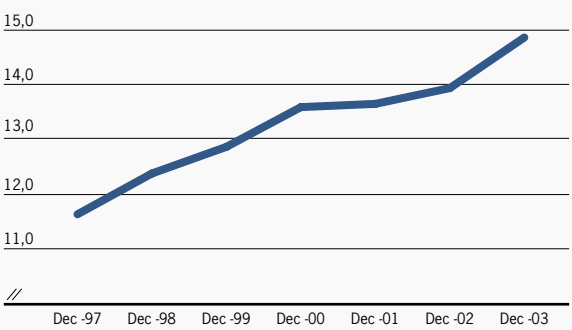

SEB:s internettjänster fortsatte att attrahera nya kunder – under året tillkom 48,000 nya privatkunder.

Integrationen av e-banking och telefonservice fortsatte med lanseringen av en ny call-back-funktion som gör det möjligt för kunderna att enkelt få kontakt med en rådgivare före avslut. SEB lanserade också som första bank tredje generationens ("3G") mobila internet-service.

Under hösten 2003 initierades en rad aktiviteter i syfte att öka marknadsandelarna bland mindre och medelstora företag. Det handlar bland annat om förbättrade erbjudanden – särskilt inom e-banking – och fortsatt utveckling av rådgivartjänster inklusive utökad telefonservice.

Private Banking – förbättrat resultat och starkare position

I januari 2004 kom SEB på första plats i Sverige i tidningen Euromoneys undersökning av sammanlagt 245 internationella privatbanker. SEB rankades också på 15:e plats i Europa i denna första undersökning av private banking-branschen.

Affärsområdets resultat ökade med 9 procent till 432 Mkr (395). Bakom förbättringen ligger successivt förbättrade marknadsförutsättningar och därmed följande provisionsintäkter, samt fortsatt kraftfulla kostnadsminskningar. Under fjolåret minskade också affärsområdets antal anställda med 14 procent till 590 (690).

Den ökade kundaktiviteten under hösten påverkade också mäklarintäkter och försäljningen av fonder positivt.

Det förvaltade kapitalet ökade med 9 procent till 192 miljarder kronor. Detta främst som en följd av ökade marknadsvärden på fonder och förvaltade portföljer, men också tack vare ett nettoinflöde av nya kunder och volymer – totalt 6,4 miljarder kronor.

SEB Kort – lönsam expansion

SEB Korts resultat ökade med 15 procent till 596 Mkr (518). Det positiva resultatet var en direkt effekt av förvärven av Europay Norge i december 2002 och den danska varuhuskedjan Magasin Du Nords kortvolymer början av 2003 samt ökad försäljning.

Kortvolymerna exklusive Europay Norge och Magasin Du Nord var stabila mellan 2002 och 2003. Det berodde på en kombination av å ena sidan effekterna av ett minskat affärsresande, som är viktigt för SEB Korts resultat, å andra sidan en underliggande trend av fortsatt generellt växande användning av kort. Den sammanlagda omsättningen för SEB Kort uppgick under 2003 till 161 miljarder kronor (134).

Kreditförlusterna, bedrägerier inräknade, ligger på en fortsatt låg nivå jämfört med internationella kortbolag. Ökningen till 123 Mkr från 88 Mkr 2002, är i stort hänförlig till förvärvet av Europay Norge.

Integrationen av den norska verksamheten fortsatte enligt plan. Omstruktureringskostnaderna ingår i det redovisade resultatet.

Inriktning framöver

Inriktningen är att fortsätta de senaste årens tillväxtstrategi genom ytterligare förbättringar av kunderbjudanden, fortsatt kompetensutveckling, ökad försäljningsaktivitet med hjälp av bl a modernt IT-stöd, samt fortsatt decentralisering.

Ambitionen är också att öka divisionens affärsverksamhet i de övriga nordiska länderna, liksom att intensifiera samarbetet med SEB:s retailverksamhet i Tyskland.

Corporate & Institutions

Stärkt marknadsposition och stabilt resultat.

FAKTA CORPORATE & INSTITUTIONS

Annika Bolin Divisionschef

Divisionen ansvarar för stora och medelstora företag samt finansiella institutioner. Den innefattar Merchant Banking samt Enskilda Securities och bedriver verksamhet i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Luxemburg, Singapore, USA, Kina, Ryssland och Brasilien.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	38	38
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	55	60
Andel av SEB:s personal, %	18	17

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Räntenetto	4 603	4 593	0
Provisionsnetto	3 659	3 678	-1
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 809	1 942	-7
Övriga intäkter	207	298	-31
Summa intäkter	**10 278**	**10 511**	**-2**
Personalkostnader	-3 464	-3 456	0
Pensionsavräkning	165	203	-19
Övriga kostnader	-2 171	-2 423	-10
Goodwillavskrivningar	-56	-61	-8
Av- och nedskrivningar	-111	-130	-15
Omstruktureringskostnader		-98	-100
Summa kostnader	**-5 637**	**-5 965**	**-5**
Kreditförluster m m	-186	-83	124
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-14		
Koncerninternt minoritetsintresse	-26	-33	-21
Operativt rörelseresultat	**4 415**	**4 430**	**0**

K/I-tal	0,55	0,57
Allokerat kapital, Mkr	14 500	15 600
Räntabilitet, %	21,9	20,4
Antal befattningar, medeltal	3 171	3 282

Positiva marknadsindikatorer

Trots periodvis stor internationell politisk osäkerhet ökade riskbenägenheten gradvis under året, vilket bidrog till lägre upplåningskostnad för företag och tillväxtländer. Detta syntes också i de stigande aktiekurserna. Den globala marknaden för statsobligationer var dock volatil. Ökad oro för deflation under framför allt andra kvartalet medförde historiskt låga räntenivåer. Under andra halvåret ökade ånyo förväntningarna på en global återhämtning, vilket fick de långa räntorna att börja stiga, samtidigt som de flesta centralbanker valde att hålla sina redan låga styrräntor oförändrade, efter de räntesänkningar som skett tidigare under året. Valutamarknaden var ovanligt volatil och den amerikanska dollarn pressades tidvis hårt. Den svenska folkomröstningen om EMU påverkade marknadsbeteende och positionstagande före valet, men kronan var på det hela taget stabil mot euron under året. Omsättningen på den svenska valuta- och penningmarknaden ökade jämfört med föregående år. Stockholmsbörsens omsättning minskade trots att aktiekurserna steg under senare delen av året.

Stabilt resultat för Corporate & Institutions

Även om förväntningarna var dämpade inför året förbättrades affärsklimatet successivt och divisionens resultat hamnade i nivå med 2002.

Merchant Bankings rörelseresultat var något bättre än 2002. Intäkterna ökade något och kostnaderna var oförändrade. Kreditförlustnivån var fortsatt låg, även om utfallet 2003 var något högre än 2002.

För Merchant Bankings strategiska tillväxtområden ökade både intäkter och resultat och kompenserade mer än väl för nedgången i de mer mogna områdena.

Enskilda Securities rörelseresultat sjönk, men effekterna av kostnadsprogrammet kompenserade delvis den 23-procentiga intäktsminskningen. Både Merchant Banking och Enskilda Securities stärkte sina ledande marknadspositioner ytterligare.

Merchant Banking – högt och stabilt resultat

2003 års rörelseresultat uppgick till 4 288 Mkr (4 235). Räntenettot och provisionsnettot var stabilt under de fyra kvartalen. Fjärde kvartalets nettoresultat av finansiella transaktioner var starkt, i huvudsak på grund av ökad aktivitet inom valuta och kapitalmarknadsområdet samt ökad efterfrågan på strukturerade finansieringslösningar. Kostnaderna exklusive pensionskompensation var något lägre än 2002.

Kreditförlusterna var något högre än under föregående år, men fortfarande på en låg nivå. Kreditkvalitén var fortsatt stabil.

Tillväxt på hemmamarknaderna

Under 2003 fortsatte Merchant Banking att stärka verksamheten på hemmamarknaderna utanför Sverige (Norge, Danmark, Finland och Tyskland). SEB befäste sin position som den ledande relationsbanken i Sverige för stora företagskunder, med topplaceringar i ett flertal kvalitets- och marknadsundersökningar.

MERCHANT BANKING

Affärsområdets huvudsakliga ansvars- och verksamhetsområden är:

- Ansvar för relationen till och affärerna med koncernens stora och medelstora företagskunder, finansiella institutioner och internationella banker
- Handel i valutor, räntebärande instrument, derivat och futures
- Rådgivartjänster, mäkleri och analys inom kapital- och skuldmarknaderna
- Cash Management- och betaltjänster
- Projekt- och handelsfinansiering liksom finansiell rådgivning vid förvärv
- Riskkapital
- Värdepappersfinansierade lösningar
- Hantering av koncernens kontant- och likviditetsportfölj
- Förvar av värdepapper
- Leasing- och factoringprodukter

Merchant Banking har under flera år redovisat stabila och goda resultat, med låg risknivå och stabil kreditkvalitet. Dessa resultat har uppnåtts genom en kombination av starkt fokus på definierade tillväxtområden och intensivt besparingsarbete för att minska de fasta kostnaderna inom mogna områden. För de kommande åren avser Merchant Banking att stärka sin närvaro på hemmamarknaderna utanför Sverige, dvs Norge, Finland, Danmark, Tyskland och Baltikum. Merchant Banking fortsätter att koncentrera sig på kundsegmenten stora/medelstora företag och finansiella institutioner. Investeringar kommer huvudsakligen att göras inom tillväxtområdena, medan rationaliseringar inom mer mogna områden fortsätter.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	33	32
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	54	57
Andel av SEB:s personal, %	15	14

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Totala intäkter	**8 910**	**8 731**	**2**
Totala kostnader	**-4 399**	**-4 378**	**0**
Kreditförluster, netto	-183	-85	115
Nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar	-14		
Koncerninternt minoritetsintresse	-26	-33	-21
Operativt rörelseresultat	**4 288**	**4 235**	**1**
Kostnads/intäktsrelation	0,49	0,50	
Allokerat kapital, Mkr	13 500	14 500	
Räntabilitet, %	22,9	21,0	
Antal befattningar, medeltal	2 721	2 725	

Förändrad affärsmix – Merchant Banking

Intäkter, Mkr

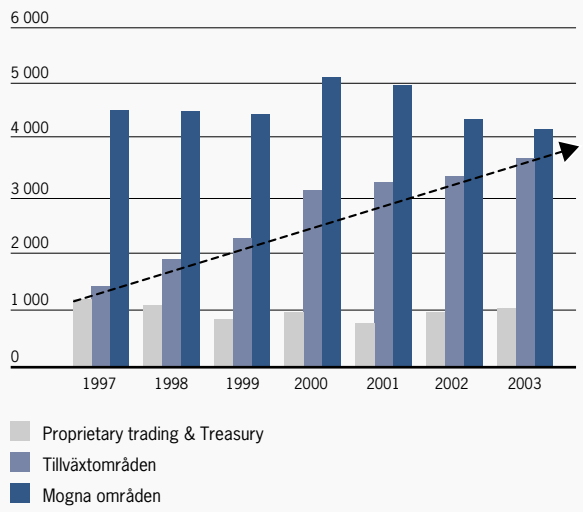

Under 2003 vann SEB flera nya mandat från banker, försäkringsbolag och institutionella kunder, som blivit ett allt mer betydelsefullt kundsegment.

Under året har SEB satsat mycket på att förbättra den specialistkompetens som erbjuds de medelstora företagen. Kundernas uppskattning bekräftas i kvalitetsindexmätningen, KNIX 2003, som visade på en betydande förbättring av nöjdheten, jämfört med 2002.

Merchant Bankings verksamhet i Norge redovisade sitt bästa år hittills, med en betydande ökning av nya kunder och ökad aktivitet från existerande kunder. Ytterligare investeringar inom områdena strukturerad finansiering, valutahandel, skuldmarknad, securities finance samt ränte- och obligationshandel kommer ytterligare att stärka bankens position i Norge. Den danska verksamheten hade också ett framgångsrikt år och erbjuder nu valuta-, ränte- och kapitalmarknadsprodukter till 150 inhemska och internationella finansiella institutioner. Under året startade SEB valutahandelsverksamhet i Danmark.

Merchant Banking fortsatte att växa i Finland, framför allt inom segmentet finansiella institutioner.

Den tyska verksamheten är nu organiserad enligt samma struktur som Merchant Banking globalt och kunderna erbjuds ett komplett sortimentet av produkter och tjänster. Detta innefattar bland annat tjänster inom områdena export-, och projektfinansiering, kapitalmarknadsprodukter samt obligationshandel. Under året ökade den tyska verksamhetens resultat betydligt. Intäkterna kom både från nya och existerande kunder. SEB:s anseende på den tyska marknaden förbättrades ytterligare under året, vilket bekräftades av exceptionellt höga siffror i kundnöjdhetsundersökningen (TRIM Customer Loyalty Index), från både inhemska kunder och nordiska dotterbolag verksamma i Tyskland. Inom cash managementområdet erhöll SEB de högsta betygen av alla banker aktiva i Tyskland.

Stark produktposition

Merchant Banking fortsätter att ligga i framkant av utvecklingen och lanseringen av tjänster inom finansiell e-handel. Under året tecknades flera betydande cash management avtal. De elektroniska cash management-lösningarna, som bland annat omfattar Online Cash Management (OCM), rankades som nummer ett i Europa och nummer två i världen vid Euromoney´s Technology Awards i november 2003.

I Euromoneys kundundersökning av internationella leverantörer av cash managementtjänster kom SEB på en tiondeplats globalt.

SEB har en ledande position i Baltikum, via sina tre baltiska banker. ICA, som är den största detaljhandelskedjan i Norden, valde under året SEB till sin cash management bank i Baltikum.

Inom områdena valuta-, ränte- och kapitalmarknad uppnådde Merchant Banking ett starkt resultat med bibehållen risknivå. Den underliggande tillväxten baserade sig framför allt på ökande kundaktivitet.

Andelen valutaaffärer utförda via Trading Station, SEB:s internetbaserade system för valuta- och räntehandel, ökade under 2003. Under fjärde kvartalet utfördes mer än 50 procent av valutaaffärerna via internet. Under året topprankades SEB:s valutahandel av tidskrifterna Euromoney och Corporate Finance.

Inom området prime brokerage rankade tidningen Euro-Hedge SEB som fjärde största aktör i Europa, samtidigt som tillväxten och resultatet fortsatte att öka inom området Securities Finance.

På grund av minskat upplåningsbehov har de nordiska företagen varit relativt passiva på marknaden för euro-obligationer under 2003. På den internationella kreditmarknaden ökade dock aktiviteten. SEB spelade en huvudroll i refinansieringen av Ericsson och ABB, samt arrangerade syndikerade lån för bland andra Eniro, Gunnebo, Metso, Oriflame, SAS, Vattenfall och Vin & Sprit. På den syndikerade lånemarknaden var SEB den ledande arrangören för svenska låntagare och näst störst för nordiska låntagare.

SEB fortsätter att erbjuda attraktiva strukturerade placeringsprodukter till institutionella placerare och privatpersoner. I Tyskland lanserades och distribuerades ett flertal emissioner av aktieindexobligationer via kontorsnätet.

På hemmamarknaderna ökade vinsten inom obligationshandel och räntederivat, främst till följd av ökad omsättning av bostadsobligationer. SEB:s handel med eurodenominerade statsobligationer kommer att centraliseras till Tyskland under 2004.

SEB erbjuder depåtjänster i sju länder och är därmed den största aktören i Norden och Baltikum. Förvaltad depåvolym ökade till 2 394 miljarder kronor från 1 846 miljarder 2002. SEB blev i juli utnämnd till bästa depåbank i Norden och Baltikum av Euromoney och rankad som nummer ett i Sverige och Finland i Global Investor Magazines undersökning av europeiska depåtjänster.

Inom området för strukturerade finansieringar var andra halvåret starkt med stort inflöde av nya affärer. SEB ökade även marknadsandelarna, särskilt bland storföretagskunder. Detta ledde till ett rekordår för bland annat export- och projektfinansiering, särskilt inom kraft- och telekommunikationssektorn. SEB:s leasingverksamhet, som hanteras av SEB Finans, visade stabil tillväxt. Intäkterna från uppköpsfinansieringar ökade tack vare ett flertal lyckosamma avyttringar och så kallade mezzanininvesteringar.

Efter en rad år av stabila och goda resultat ser nu Merchant Banking möjligheter till ökad tillväxt, framförallt i de nordiska länderna samt i Tyskland.

Enskilda Securities – marknadsledare i Norden

2003 års rörelseresultatet för Enskilda Securities uppgick till 127 Mkr (195). Intäkterna uppgick till SEK 1 368 Mkr (1 780), en minskning med 23 procent jämfört med 2002. Kontinuerliga insatser för att effektivisera verksamheten har medfört att kostnaderna minskats med 20 procent 2001, 21 procent 2002 och 22 procent 2003. Enskilda Securities har nu 423 anställda (494). Jämfört med 2002 har personalkostnaderna minskat med 16 procent.

Intäkterna från aktiehandeln minskade med 19 procent, vilket återspeglade den svaga början på året som medförde låga omsättningsvolymer och minskade courtageintäkter. På Stockholmsbörsen, som är Enskilda Securities viktigaste marknad, minskade omsättningen med 9 procent under året, fastän marknadsvärdet ökade kraftigt under andra halvåret. Tröghet på aktiekapitalmarknaderna, avsaknad av nyintroduktioner och nyemissioner, hade också en negativ effekt på intäkterna. Även om intäkterna minskade för corporate finance jämfört med 2002 stod sig Enskilda Securities väl i konkurrensen. Aktiviteten inom fusioner och förvärv ökade, särskilt mot slutet av 2003. Inga börsintroduktioner genomfördes på den svenska marknaden under året.

Enskilda Securities stärkte under året sin position som ledande investmentbank i Norden. Den marknadsledande positionen bekräftas i ett antal internationella och nationella marknadsundersökningar som Extel, Institutional Investor Euromoney, Financial Hearings och Affärsvärlden samt av oberoende undersökningsintitut som Prospera. Enskilda Securities ställning på marknaden har aldrig varit starkare.

I april förvärvade SEB Orklas andel om 22,5 procent i Enskilda Securities. Enskilda Securities är därmed ett helägt dotterbolag till SEB. Under året stängde Enskilda Securities sitt kontor i Paris.

Enskilda Securities är väl positionerat för 2004, med betydligt lägre kostnadsbas och en effektiv organisation. Den höga rankingen i nordiska marknadsundersökningar och den starka marknadspositionen gör Enskilda Securities till den ledande investmentbanken i Norden.

ENSKILDA SECURITIES

Enskilda Securities är SEB:s investmentbank, ansvarig för tjänster inom corporate finance, aktiehandel och aktieanalys. Den starka marknadspositionen och höga rankingar i nordiska marknadsundersökningar gör Enskilda Securities till den ledande nordiska investmentbanken.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	5	7
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	2	3
Andel av SEB:s personal, %	2	3

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Totala intäkter	**1 368**	**1 780**	**-23**
Totala kostnader	**-1 238**	**-1 587**	**-22**
Kreditförluster, netto	-3	2	
Operativt rörelseresultat	**127**	**195**	**-35**
Kostnads/intäktsrelation	0,90	0,89	
Allokerat kapital, Mkr	1 000	1 100	
Räntabilitet, %	9,1	12,8	
Antal befattningar, medeltal	450	557	

Marknadsandel på de nordiska börserna

	Placering 2003	Marknadsandel 2003
Stockholm	1	11,4%
Oslo	2	11,7%
Helsingfors	5	4,6%
Köpenhamn	5	6,9%

SEB AG Group

Press på räntenettot i svag ekonomi.

FAKTA SEB AG GROUP

Som ett resultat av utvecklingen och samordningen inom SEB-koncernen har sammansättningen av affärsområdena inom SEB:s tyska verksamhet ändrats enligt SEB:s affärsmodell. Division German Retail & Mortgage Banking består av retail, fastighetskrediter samt större dotterbolag som SEB Hypthekenbank och SEB Immobilien-Investment. SEB:s tyska Merchant Banking-enhet ansvarar för trading, kapitalmarknad, medelstora företag, institutionella kunder samt stora nordeuropeiska företag med verksamhet i Tyskland. Även strukturerad finansiering ingår numera bland kärnverksamheterna. Ansvaret för fondbolaget SEB Invest ligger från och med 2003 hos division SEB Asset Management.

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Räntenetto	3 926	4 192	-6
Provisionsnetto	1 779	1 631	9
Nettoresultat av finansiella transaktioner	105	222	-53
Övriga intäkter	254	298[1]	-15
Summa intäkter	**6 064**	**6 343**	**-4**
Personalkostnader	-2 717	-2 840	-4
Övriga kostnader	-1 643	-1 837	-11
Av- och nedskrivningar	-250	-318	-21
Summa kostnader	**-4 610**	**-4 995**	**-8**
Kreditförluster m m	-635	-530	20
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-2		
Andelar i intresseföretags resultat	40	-8	
Operativt rörelseresultat	**857**	**810**	**6**
K/I-tal	0,76	0,79	
Allokerat kapital, Mkr	11 200	11 200	
Räntabilitet, %	5,5	5,2	
Antal befattningar, medeltal	3 815	3 968	

1) Övriga intäkter exklusive vinst vid avyttring av fastigheter uppgick till 190 Mkr.

Förväntad förbättring i den tyska ekonomin 2004

Under 2003 föll den tyska bruttonationalprodukten med 0,1 procent. Under andra hälften av året visade ekonomin emellertid tecken på tillfrisknande, framför allt i form av en påtaglig stimulans från exporten. Under 2004 väntas tillväxten i reala termer bli 1,6 procent. De senaste månaderna har det också funnits tecken på en ökad inhemsk efterfrågan i takt med att optimismen bland hushållen gradvis ökat. En fortsatt depreciering av US-dollarn skulle dock få en negativ inverkan på återhämtningen i den tyska ekonomin.

Den sedan länge väntade omstruktureringen av det tyska bankväsendet har tagit fart under de senaste åren. Antalet banker har minskat med cirka 300, främst genom sammanslagningar av mindre banker.

Förbättrat resultat trots svåra marknadsförutsättningar

Både resultatet och den underliggande lönsamheten för SEB:s totala verksamhet i Tyskland (SEB AG-koncernen) förbättrades jämfört med 2002. Rörelseresultatet ökade med 22 procent, exklusive en engångsvinst på 108 Mkr under 2002. De huvudsakliga skälen till förbättringen är starka provisionsintäkter och en markant lägre kostnadsnivå.

Räntenettot sjönk med 6 procent jämfört med 2002, främst till följd av de låga marknadsräntorna och introduktionen av ett högräntekonto. Utlåningen till allmänheten steg marginellt till 266 miljarder kronor tack vare ökad nyförsäljning av bolån och växande utlåning till institutionella kunder.

Provisionsnettot förbättrades med 148 Mkr eller 9 procent jämfört med 2002. Detta berodde framför allt på lyckad korsförsäljning och framgångsrika avtal med Merchant Bankings kunder inom strukturerad projektfinansiering.

Förvaltat kapital ökade med 15 procent till 124 miljarder kronor jämfört med utgången av 2002. Kostnaderna sjönk med 8 procent till 4 610 Mkr. Antalet befattningar minskade till 3 815 (3 968).

För att förbättra den ökade men fortfarande otillfredsställande lönsamhetsnivån kommer SEB att minska kostnaderna ytterligare. Ett nytt program för förbättrad lönsamhet presenterades vid slutet av 2003. Lönsamhetsförbättringarna skall komma från tre områden:

- Kostnadsneddragning inklusive en personalminskning på 400 befattningar inom division German Retail & Mortgage Banking
- Intäktsökning med fokus på sparande/fonder samt bolån
- Fortsatt vinsttillväxt inom merchant banking-området.

Programmet beräknas öka lönsamheten till lägst kapitalkostnaden under 2006.

German Retail & Mortgage Banking

Fortsatt svår ekonomi grunden för ytterligare omstruktureringsprogram.

FAKTA GERMAN RETAIL & MORTGAGE BANKING

Dr. Thomas Altenhain Divisionschef

Division German Retail & Mortgage Banking betjänar en miljon privatpersoner, varav 250 000 internetkunder, samt fastighetsbolag över hela Tyskland. Kunderna har tillgång till bankens tjänster via 175 bankkontor, mer än 2 000 bankomater, internet- och telefonbank.

Divisionens målsättning är att vara en långsiktig finansiell partner som erbjuder finansiella lösningar med hög kvalitet och service. Inriktningen ligger främst på att uppnå långsiktiga kundrelationer. Detta skall åstadkommas med högt motiverade medarbetare samt genom samarbete med intressenter utanför och inom SEB-koncernen.

Divisionen erbjuder högavkastande produkter som fonder och speciella fastighetsfonder från SEB Invest och SEB Immobilien-Investment. Tredjepartsprodukter kompletterar divisionens produktutbud. Strategiska allianser med Gerling, VW Bank, DVAG och Deutsche Bausparkasse Badenia hjälper också till att behålla och förbättra konkurrenskraften i framtiden.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	18	19
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	7	6
Andel av SEB:s personal, %	19	19

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Räntenetto	3 398	3 702	-8
Provisionsnetto	1 216	1 042	17
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-17	122	-114
Övriga intäkter	221	290 [1]	-24
Summa intäkter	**4 818**	**5 156**	**-7**
Personalkostnader	-2 331	-2 506	-7
Övriga kostnader	-1 193	-1 347	-11
Av- och nedskrivningar	-236	-302	-22
Summa kostnader	**-3 760**	**-4 155**	**-10**
Kreditförluster m m	-573	-529	8
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-2		
Andelar i intressefötetags resultat	40	-8	
Operativt rörelseresultat	**523**	**464**	**13**

K/I-tal	0,78	0,81
Allokerat kapital, Mkr	9 400	9 500
Räntabilitet, %	4,0	3,5
Antal befattningar, medeltal	3 412	3 576

1) Övriga intäkter exklusive vinst vid avyttring av fastigheter uppgick till 182 Mkr.

Ökad försäljning och minskade kostnader bakom förbättrat resultat

Resultatet för helåret förbättrades påtagligt – särskilt med tanke på att resultatet för 2002 innehöll en kapitalvinst av engångsnatur på 108 Mkr från fastighetsförsäljning. Ett förbättrat provisionsnetto (+17 procent) och lägre kostnader (–10 procent) påverkade resultatet positivt.

Räntenettot sjönk med 8 procent. Trots att nyförsäljningen av bolån ökade med 27 procent till 8,5 miljarder kronor kunde det inte väga upp de negativa effekterna av de sjunkande korta marknadsräntorna och bankens högräntekonto. Till följd av den svaga fastighetsmarknaden i Tyskland koncentrerar divisionen sig på tillväxt inom utvalda områden samt på förbättrad kvalitet i kreditportföljen. Nyförsäljningen bland prioriterade kunder i fastighetsbranschen uppgick till 7,8 miljarder kronor.

Provisionsnettot ökade med 17 procent, främst till följd av framgångsrik försäljning av fonder, inklusive korsförsäljning till högräntekontokunderna.

För sjätte året i rad sedan 1997 ledde SEB kundnöjdhetsindex bland alla större tyska banker.

Nettoförsäljningen av fonder fortsatte att öka och uppgick vid årets slut till 15,7 miljarder kronor, vilket överskred fjolårets jämförbara siffra med 64 procent. SEB ImmoInvests fastighetsfond stod fortsatt i fokus. Även försäljningen av aktierelaterade fonder ökade. Försäljningen av SEB Invests fonder förbättrades påtagligt till 5,4 miljarder kronor (1,0).

Kostnaderna sjönk med 10 procent till 3 760 Mkr. Kostnadsnivån under tredje och fjärde kvartalen var i stort sett oförändrad. Personalkostnaderna var påtagligt lägre under fjärde kvartalet till följd av upplösning av pensionsreserver på 64 Mkr. Övriga kostnader ökade med samma belopp i syfte att öka omstruktureringsreserven.

Antalet befattningar (exklusive tillfälligt anställda) minskade till 3 412 (3 576). Kostnads/intäktsrelationen förbättrades till 0,78 (0,81).

Kreditförlusterna, netto, var stabila och uppgick till 573 Mkr. SEB fortsatte att bygga upp reserver, huvudsakligen relaterade till fastighetsfinansiering.

Försäljningen av aktierna i den israeliska banken ISCON avslutades under 2003 med en begränsad positiv effekt på resultatet.

Kundnöjdhet inom den tyska retailrörelsen

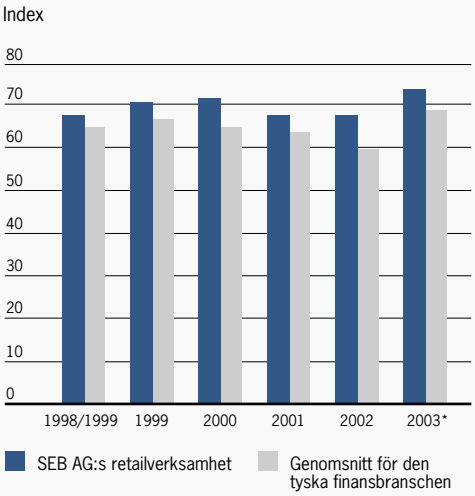

* Siffrorna för 2003 är inte helt jämförbara med tidigare till följd av ändrade mätmetoder

Marknadsandelar för ImmoInvest, SEB:s tyska fastighetsfond

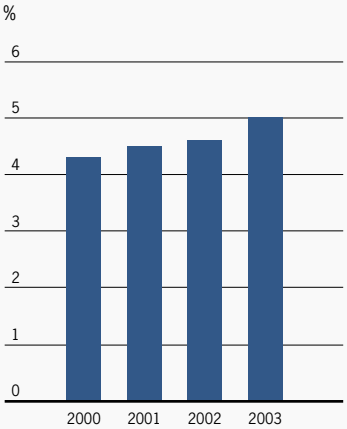

Nettoinflödet under 2003 uppgick till 986 miljoner euro (närmare 9 miljarder kronor).

Förbättrad underliggande lönsamhet – men otillfredsställande nivå

Trots de senaste årens påtagliga förbättringar är divisionens lönsamhet inte tillfredsställande och måste ökas. Ett program för att förbättra lönsamheten presenterades därför i december 2003. Det går inte att räkna med att marknaden förbättras kraftigt under de kommande åren, vilket medför att det är nödvändigt med en ytterligare personalneddragning på 400 heltidstjänster. Kostnadsneddragningar kommer att genomföras inom följande områden:

- Omorganisation av kontorsnätets ledning och struktur
- Centrala stabsfunktioner och IT genom att utnyttja synergier både lokalt och i SEB-koncernen
- Back office-funktioner.

Programmet omfattar även investeringar inom IT, kontorsnätet och backoffice-funktionen för att dra ytterligare fördelar av synergieffekterna av samarbetet med division Nordic Retail & Private Banking i Sverige.

Omstruktureringsreserven som härrör från BfG-förvärvet 1999 räcker inte fullt ut för att täcka de kostnader som besparingsprogrammet kräver. Resultatet for 2004 förväntas därför påverkas negativt med cirka 300 Mkr till följd av omstruktureringskostnaderna.

SEB Asset Management

Ökad försäljning och förbättrad avkastning i fonderna.

FAKTA SEB ASSET MANAGEMENT

Harry Klagsbrun Divisionschef

SEB Asset Management erbjuder ett brett sortiment av expertis och tjänster inom kapitalförvaltning till bland annat institutioner, livförsäkringsbolag och privatkunder. Produktutbudet består av aktie- och ränteförvaltning, private equity samt hedgefonder. I divisionen ingår omkring 100 portföljförvaltare och analytiker. Förvaltat kapital uppgick till 597 miljarder kronor per den 31 december 2003.

SEB Asset Management siktar på att bli den ledande kapitalförvaltaren på sina marknader vad gäller kundnöjdhet och lönsamhet.

Divisionens verksamhet, som inkluderar administration, paketering, förvaltning och försäljning av fonder och institutionella portföljer, bedrivs från Sverige, Danmark, Finland, Luxemburg, Tyskland och USA. Försäljningen sker dels via koncernens bankkontor och private banking-enheter, dels genom egen säljkår, internet, telefon och call-centers.

SEB Asset Managements investeringsfilosofi är att uppnå förstklassiga resultat på lång sikt genom en aktiv portföljförvaltning.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	5	6
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	6	7
Andel av SEB:s personal, %	3	3

Resultaträkning

Mkr	2003	2002[1)]	Förändring, procent
Räntenetto	83	89	-7
Provisionsnetto	1 235	1 423	-13
Nettoresultat av finansiella transaktioner	3	8	-63
Övriga intäkter	18	12	50
Summa intäkter	**1 339**	**1 532**	**-13**
Personalkostnader	-550	-577	-5
Pensionsavräkning	29	39	-26
Övriga kostnader	-330	-410	-20
Goodwillavskrivningar	-7	-8	-13
Av- och nedskrivningar	-26	-32	-19
Omstruktureringskostnader		-8	-100
Summa kostnader	**-884**	**-996**	**-11**
Operativt rörelseresultat	**455**	**536**	**-15**

1) Inklusive Tyskland

K/I-tal	0,66	0,65
Allokerat kapital, Mkr	1 800	1 800
Räntabilitet, %	18,2	21,4
Antal befattningar, medeltal	474	525

Minskat resultat

Resultatet förbättrades successivt under 2003. Helårsresultatet sjönk dock till 455 Mkr (536) till följd av ändrad produktmix under 2002 samt lägre snittvolymer, vilket påverkade intäkterna negativt. Under fjärde kvartalet ökade intäkterna trots att rörliga intäkter relaterade till portföljernas värdeavkastning var begränsade.

Kostnaderna minskade med 11 procent jämfört med 2002 beroende på personalminskningar och integration över landsgränserna. Som ett resultat av besparingsprogrammet har kostnaderna sjunkit med 339 Mkr eller 28 procent sedan 2001. Under 2003 minskade personalen med 12 procent.

Den tyska fondenheten SEB Invest med ett förvaltat kapital på 67 miljarder kronor och 113 anställda ingår i divisionen sedan början av 2003.

Stark nettoförsäljning och ökade marknadsandelar

Den totala nettoförsäljningen ökade till 16,8 miljarder kronor från 2,6 miljarder föregående år. Enheterna i Sverige och Tyskland hade en hög nettoförsäljning av fonder. Under 2003 var SEB:s marknadsandel av nettoförsäljningen 13,4 procent (11,8) i Sverige, där en lyckad lansering av fond-i-fond bidrog. I Tyskland var marknadsandelen 3,5 procent (0,5). Marknadsandelen var den hittills högsta i Tyskland och den högsta sedan 1999 i Sverige.

Till följd av den senaste tidens börsuppgång och ökad försäljning växte det totalt förvaltade kapitalet med 9 procent till 597 miljarder kronor. Den svenska kronan förstärktes med 17 procent mot den amerikanska dollarn, vilket hade en negativ påverkan på det förvaltade kapitalet med 8 miljarder kronor. Aktieandelen av det totala förvaltade kapitalet uppgick till 35 procent (32) och ränteandelen till 56 procent (58). Värdet på fonderna totalt uppgick till 213 miljarder (175). Det totala värdet på fonderna motsvarar 36 procent (32) av divisionens totala förvaltade kapital.

Förbättrad avkastning och högre kundnöjdhet

Totalt sett förbättrades avkastningen betydligt under 2003. Mer än 75 procent av det förvaltade kapitalet överträffade jämförelseindex inklusive utdelningar och exklusive förvaltningsarvoden. I Sverige hade 73 procent av fondvolymerna en bättre avkastning än genomsnittet för konkurrenterna i respektive fondkategori jämfört med 34 procent föregående år.

Kundundersökningar i de nordiska länderna under 2003 visar att SEB Asset Management har förbättrat kundnöjdheten och förstärkt sin marknadsposition. SEB Asset Management rankas som etta eller tvåa i Sverige, Danmark och Finland, där SEB Asset Management verkar under namnet Gyllenberg.

Försäljningen av SEB Asset Management America Inc. är fortfarande inte avslutad.

Stärkt av insatserna inom strategiskt viktiga områden kommer divisionen att fortsätta fokusera på kundnöjdhet, avkastning på förvaltat kapital, lönsamhet samt kundaktiviteter i samarbete med andra divisioner.

Förvaltat kapital

Fördelat per tillgångsslag, divisionen
Totalt 597 miljarder kronor

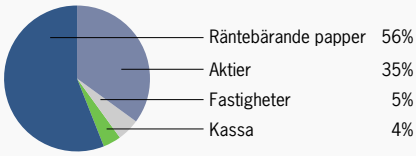

Fördelat per land, koncernen
Totalt 822 miljarder kronor

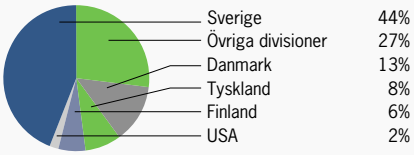

Fonder fördelade på produkttyper
Totalt 213 miljarder kronor

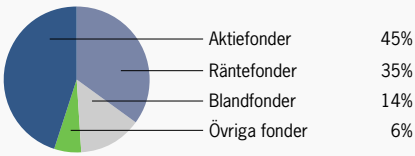

Förvaltat kapital fördelat per produkttyp, divisionen
Totalt 597 miljarder kronor

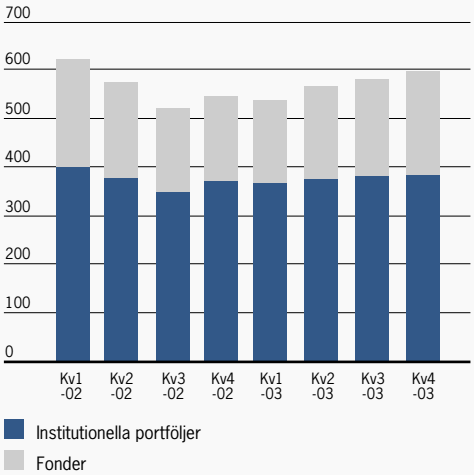

SEB Asset Management förvaltar 73 procent av koncernens totala förvaltade kaptial.

SEB Baltic & Poland

Kraftig tillväxt i ekonomierna avspeglas i resultatet.

FAKTA SEB BALTIC & POLAND

Mats Kjær Divisionschef

Divisionen omfattar tre helägda banker – Eesti Ühispank (Estland) Latvijas Unibanka (Lettland) och Vilniaus Bankas (Litauen). De tre bankerna betjänar mer än 1,5 miljoner privatkunder, varav 600 000 internetkunder, och 156 000 företagskunder via ett kontorsnät bestående av drygt 200 bankkontor samt via internetbanker. SEB:s fondbolag i Polen, SEB TFI, samt den börsnoterade medelstora polska banken, Bank Ochrony Środowiska, BOŚ, där SEB äger 47 procent, ingår också i divisionen.

BOŚ, som bildades 1991, har 1 750 anställda (som inte räknas med i det totala antalet anställda i SEB) och 77 kontor.

	2003	2002
Andel av SEB:s totala intäkter, %	9	8
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	11	10
Andel av SEB:s personal, %	23	22

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Räntenetto	1 370	1 377	-1
Provisionsnetto	659	589	12
Nettoresultat av finansiella transaktioner	205	231	-11
Övriga intäkter	108	66	64
Summa intäkter	**2 342**	**2 263**	**3**
Personalkostnader	-696	-706	-1
Pensionsavräkning	2	2	
Övriga kostnader	-503	-452	11
Goodwillavskrivningar	-49	-49	
Av- och nedskrivningar	-196	-218	-10
Summa kostnader	**-1 442**	**-1 423**	**1**
Kreditförluster m m	-84	-138	-39
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-3	-7	-57
Andelar i intresseföretags resultat	30	-11	
Försäkringsrörelsens resultat	16	28	-43
Operativt rörelseresultat	**859**	**712**	**21**

K/I-tal	0,62	0,63
Allokerat kapital, Mkr	3 300	2 750
Räntabilitet, %	18,7	18,6
Antal befattningar, medeltal	4 127	4 270

Fortsatt ekonomisk tillväxt

Den ekonomiska tillväxten i Baltikum fortsatte under 2003. På årsbasis låg BNP-tillväxten under tredje kvartalet 2003 på 4,6 procent i Estland, 7,4 procent i Lettland och 8,1 procent i Litauen.

Den höga ekonomiska tillväxten avspeglas i utvecklingen för SEB:s baltiska dotterbanker. Vid utgången av året uppgick deras samlade låneportfölj till 37 miljarder kronor, en ökning med 32 procent sedan slutet av 2002. Den starkaste ökningen noteras för hushållssektorn, och då särskilt för bolån. Inlåningen ökade med 9 procent till 28 miljarder kronor. Alla tre bankerna har en ledande position i sina respektive länder. Eesti Ühispank har en marknadsandel på 35 procent av utlåningen och 28 procent av inlåningen. Motsvarande siffror för Latvijas Unibanka är 23 respektive 25 procent[1)] och för Vilniaus Bankas 40 respektive 35 procent.

Även om volymerna fortfarande är relativt låga har det varit en starkt ökad efterfrågan på andra sparprodukter än inlåning. Förvaltat kapital inom divisionen uppgick till cirka 6 miljarder kronor, en ökning med 150 procent sedan förra årsskiftet.

Tillväxten har varit särskilt stark i SEB:s fondbolag i Polen, där SEB har en marknadsandel på 5 procent. Tillväxten förväntas fortsätta under kommande år till följd av de nya pensionsreglerna och ett allmänt ökat sparande.

Såväl de tre baltiska länderna som Polen blir nya medlemmar i EU i maj 2004. Det väntas få en positiv effekt på det ekonomiska klimatet i både Baltikum och Polen under kommande år.

Efterfrågan från kunder har medfört ett ökat fokus på Ryssland. Under våren öppnade SEB återigen sitt representantkontor i Moskva och Eesti Ühispanks leasingföretag i St Petersburg aktiverades.

Förbättrat resultat

Divisionens resultat ökade med 21 procent till 859 Mkr (+25 procent justerat för valutaeffekter).

En kombination av ökade volymer och minskade räntemarginaler ledde till att intäkterna ökade med 6 procent till 2 342 Mkr, justerat för valutaeffekter. Räntenettomarginalerna minskade under året av flera skäl. De korta räntorna sjönk och den jämförelsevis lägre tillväxten för utlåningen jämfört med inlåningen gav en högre finansieringskostnad. Dessutom ökade konkurrensen på den baltiska marknaden.

Kostnaderna uppgick till 1 442 Mkr, 4 procent högre än föregående år justerat för valutaeffekter. Ökningen förklaras av tillväxt och investeringar. K/I-talet förbättrades till 0,62 (0,63).

1) I Lettland ingår endast inlåning från lettiska medborgare.

Kundtillväxt, Baltikum
Antal kunder, tusental

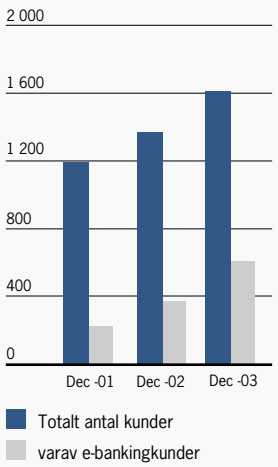

In- och utlåning, Baltikum
Mkr

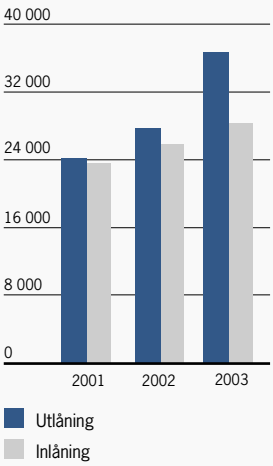

Utbildningsnivå, Baltikum
SEB:s dotterbanker, 2003

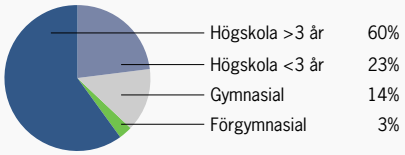

Kreditförlusterna netto uppgick till 84 Mkr (138). Minskningen beror framför allt på återvinningar, men också på förbättrad kreditkvalitet. Divisionen har till fullo anpassat sig till SEB-koncernens kreditpolicy i syfte att upprätthålla en hög kvalitet i kreditportföljen. Avkastningen på allokerat kapital, 18,7 procent, mer eller mindre i nivå med föregående år trots att ökade affärsvolymer har krävt mer kapital.

Den polska delägda banken BOŚ bidrog med 30 Mkr (–11) till SEB:s rörelseresultat.

Fortsatt samarbete och hög kundnöjdhet

Under 2003 ökade antalet kunder med 17 procent och antalet internetkunder med cirka 60 procent till 600 000.

De tjänster som erbjuds kunder med affärer över landgränserna förbättras stadigt. Under året blev många av SEB:s kunder med verksamhet i Baltikum även kunder i någon av de baltiska dotterbankerna.

Oberoende undersökningar under 2003 visar att kundnöjdheten ökat under året. Det internationella finansmagasinet ”The Banker” har utsett Latvijas Unibanka till bästa bank i Lettland 2003. Vilniaus Bankas utsågs till bästa bank i Litauen i både Euromoney och Global Finance.

Vilniaus Bankas genomförde under året en genomgripande förändring av sin tekniska infrastruktur i syfte att förbättra och effektivisera transaktionerna.

SEB Trygg Liv

Stärkt marknadsposition och kraftigt förbättrat resultat.

FAKTA SEB TRYGG LIV

Anders Mossberg Divisionschef

SEB Trygg Livs affärsidé är att genom försäkrings- och trygghetslösningar erbjuda kunderna trygghet under livets olika skeenden. Utbudet omfattar ett komplett sortiment av produkter inom trygghetsområdet för privatpersoner och företag såsom pensioner, tjänstepensioner, sjukförsäkringar, vårdförsäkringar samt rehabiliteringsförsäkringar. Vidare tillhandahåller SEB Trygg Liv kapitalförsäkring och ansvarar för pensionsprodukten IPS samt för aktiviteter som rör premiepensionen. Som ett mervärde erbjuds kunderna trygghetsboende för äldre.

SEB Trygg Liv har drygt 1 miljon kunder. Verksamheten är inriktad på försäljning och administration av fondförsäkringsprodukter samt motsvarande på uppdrag av de ömsesidiga traditionella bolagen Nya respektive Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv. Dessa bolag konsolideras inte i SEB Trygg Liv-koncernen, men koncernen erhåller ersättning för utfört försäljnings- och administrationsuppdrag.

	2003	2002
Andel av SEB:s personal, %	4	4
Andel av operativt rörelseresultat, %	2	

Resultaträkning

Mkr	2003	2002	Förändring, procent
Totala intäkter	**1 450**	**1 408**	**3**
Totala kostnader	**-1 291**	**-1 354**	**-5**
Andelar i intresseföretagets resultat	-10	-14	29
Rörelseresultat[1]	**149**	**40**	
Förändring i övervärden från verksamheten, netto	1 739	1 303	33
Resultat löpande verksamhet[2]	**1 888**	**1 343**	**41**
Förändringar i antaganden	-94	-447	-79
Finansiella effekter av kortsiktiga marknadsfluktuationer	296	-1 727	-117
Förvaltningsresultat, netto	**2 090**	**-831**	

Allokerat kapital, Mkr	4 300	3 900
Räntabilitet, löpande verksamhet, %	31,6	24,8
Antal befattningar, medeltal	721	779

1) I SEB-koncernens rapportering redovisas SEB Trygg Liv enligt samma principer som intressebolag – på en rad. Således konsolideras endast rörelseresultatet i SEB-koncernens resultat. Mer detaljerad information om SEB Trygg Liv återfinns i "Tilläggsinformation" på www.sebgroup.com

2) De kostnader som uppkommer till följd av ett försäkringsavtal uppstår främst vid tecknandet. Intäkterna flyter däremot in löpande under den avtalade försäkringstiden. Under perioder då försäkringsbeståndet växer kommer de faktiska kostnaderna att överstiga intäkterna, vilket påverkar rörelseresultatet negativt. För att få en mer rättvisande bild av ett livförsäkringsbolags verksamhet redovisas därför även ett förvaltningsresultat där övervärden inkluderas. Övervärden i livförsäkringsverksamhet är nuvärdet av förväntade framtida vinster från tecknade försäkringsavtal.

Marknadsledande inom fondförsäkring

Försäljningen ökade med 16 procent till 27 650 Mkr (23 905). Trenden var en successiv förbättring under året – fjärde kvartalets försäljning var 35 procent högre än motsvarande period föregående år.

SEB Trygg Livs försäljningsfokus är fondförsäkring, som stod för 85 procent (74) av den totala försäljningen. Försäljningen av fondförsäkring ökade med 36 procent och marknadspositionen förbättrades kontinuerligt under året och resulterade i att SEB Trygg Liv blev marknadsledande inom nytecknad fondförsäkring. Marknadsandelen uppgick till 29,1 procent (21,2).

Försäljningen av tjänstepension står för närmare 75 procent av den totala försäljningen och ökade med över 20 procent. SEB Trygg Liv blev under 2003 marknadsledande även inom segmentet tjänstepension fondförsäkring. Den stärkta positionen är resultatet av ett medvetet arbete med att skapa en mer långsiktig och mindre konjunkturkänslig verksamhet.

Ett förbättrat samarbete med försäkringsmäklare och övriga divisioner i SEB samt bildandet av enheten Stora företag har bidragit till utvecklingen. Andelen av den totala försäljningen via försäkringsmäklare uppgick till 65 procent (52).

Pensionsförsäkring står för endast 6 procent av försäljningen, men påvisade en ökning med 36 procent, härrörande från fondförsäkring. Försäljningen av kapitalförsäkring, som påverkats kraftigt av tidigare års börsnedgång, började återhämta sig och ökade totalt med 5 procent.

Premieinkomsten, det vill säga inbetalda premier, minskade med 6 procent till 13 223 Mkr (14 024). Under andra halvåret ökade dock premieinkomsten med 2 procent för hela verksamheten och för den svenska verksamheten med 7 procent.

Två tredjedelar av premieinkomsten kommer från fondförsäkring. Utöver premieinkomsten var insättningarna till Individuellt Pensionssparande, IPS, 629 Mkr (644) och till PPM 584 Mkr (539).

Bästa resultatet hittills

Årets rörelseresultat från verksamheten inom fondförsäkringsbolagen var det bästa någonsin och ökade till 149 Mkr (40). Lägre administrativa och övriga kostnader kompenserade högre försäljningskostnader till följd av den ökade försäljningsvolymen.

Även det resultat som inkluderar förändring i övervärden, "resultat löpande verksamhet", 1 888 Mkr (1 343), blev det bästa hitills till följd av ökad försäljning och förbättrad produktlönsamhet. Övervärden är beräknade nuvärden av tecknade försäkringsavtal och används för att bättre kunna värdera verksamheten. Summa övervärden uppgick till 5,2 miljarder kronor vid årsskiftet. De ingår inte i SEB-koncernens resultat- och balansräkning. För mer detaljer se not 56.

Volymuppgifter

Mkr	2003	2002
Försäljning[1] försäkring		
Totalt	**27 650**	**23 905**
Traditionell livförsäkring	4 039	5 974
Fondförsäkring	23 611	17 931
Premieinkomst (inbetalda premier)		
Totalt	**13 223**	**14 024**
Traditionell livförsäkring	4 410	4 974
Fondförsäkring	8 813	9 050
Förvaltat kapital		
Totalt	**228 000**	**210 500**
Traditionell livförsäkring	171 600	165 400
Fondförsäkring	56 400	45 100

1) Mätt som vägd volym: engångspremier + 10 ggr löpande premier

Marknadsandel nyteckning, fondförsäkring

%

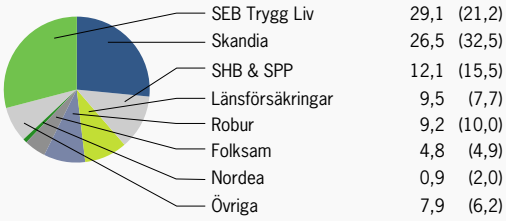

Källa: Försäkringsförbundets statistik

Marknadsandel nyteckning, tjänstepension fondförsäkring

%

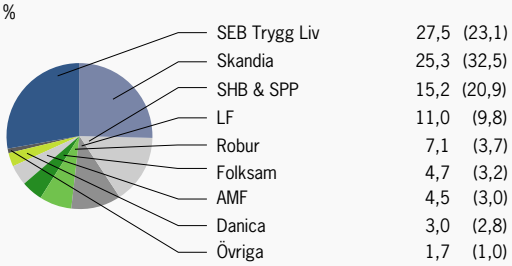

Källa: Försäkringsförbundets statistik

Försäljningmarginalen förbättrades ytterligare och uppgick till 18,1 procent, att jämföra med 15,9 procent 2002 och 11,1 procent 2001. Som ett resultat av den förbättrade marginalen och högre försäljningsvolym ökade vinsten från nyteckningen till 500 Mkr (380).

Övriga aktiviteter under 2003

Den tidigare börsnedgången har ökat kundernas efterfrågan på flexibla lösningar där omplaceringar eller rådgivning ingår. Inom fondförsäkring gjordes därför två nya fond-i-fonder tillgängliga. Under 2004 kommer nya tjänster med syftet att hjälpa kunden med omplaceringar att erbjudas.

Ett omfattande arbete med att förbereda för flytträtt för försäkringar pågick under hela året. Vid halvårsskiftet 2003 kunde flytträtt införas för privat pensionsförsäkring i fondförsäkring. Per den 1 januari 2004 infördes flytträtt för delar av den kollektivavtalade tjänstepensionen inom fondförsäkring. Flytträtt för övrig tjänstepension införs under andra halvåret 2004. När det gäller traditionell försäkring röstade försäkringstagarorganisationen Trygg-Stiftelsen tidigare nej till detta.

Arbetet med att effektivisera handläggningen av kundernas ärenden fortsatte och de uppsatta målen om hur snabbt ärenden skall behandlas uppnåddes. Ett annat exempel på ökad kundservice var att successivt förbättra den skriftliga informationen. Vikten av detta underströks av den mediedebatt som fördes under året. Under 2004 planeras ett intensifierat arbete inom området kundinformation. Dessutom kommer nya rutiner att införas vid försäljningstillfället, så att kunderna får bättre kunskaper om de försäkringar de köpt. Det ligger helt i linje med det rådgivaransvar som införs under 2004. Alla försäkringsrådgivare kommer att certifieras i samband med detta.

Enheten Välfärdsanalys bildades år 2001 i syfte att följa utvecklingen av det svenska välfärdssystemet och se vilken roll och vilka behov SEB Trygg Liv kan fylla på området. Välfärdsanalys fortsatte under året att bidra med kompetens och diskussionsunderlag om aktuella frågor. En pilotverksamhet startade i slutet av året med syftet att erbjuda en modell, Trygg Hälsoplan, för att sänka sjukfrånvaron i företag och därmed kostnader förknippade med detta. Tjänsten skall vara ett komplement till de sjuk- och vårdförsäkringar som SEB Trygg Liv erbjuder.

Planering och förhandlingar har pågått för att starta efterföljare till Trygghetsboendet BoViva i Halmstad, som blev klart för inflyttning under 2002. Syftet är att erbjuda SEB Trygg Livs kunder ett mervärde i form av trygghetsboende på äldre dagar. BoViva-konceptet består av hyresrätter med tillgång till service och omsorg. Ambitionen är att påbörja ytterligare två BoViva-anläggningar under 2004.

Gamla och Nya Livförsäkringsaktiebolaget

Gamla och Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv är de bolag inom SEB Trygg Liv som bedriver verksamhet inom traditionell försäkring (dvs ej fondförsäkring). Bolagen är inte vinstutdelande och konsolideras därför inte i SEB Trygg Livs resultat och därmed inte heller i SEB:s. Gamla Livförsäkringsaktiebolaget är stängt för nyteckning medan Nya Livförsäkringsaktiebolaget, som bildades 1997, är öppet för nyteckning.

Den positiva utvecklingen på kapitalmarknaderna under 2003 ökade värdet på tillgångarna och den kollektiva konsolideringsgraden förbättrades till 96 procent (89) i Gamla Livbolaget och 99 (94) i Nya Livbolaget. Innan börsuppgången tog fart sänktes återbäringsräntan under första halvåret från 1 till 0 procent i Gamla Livbolaget för att bidra till en snabbare återhämtning av konsolideringsgraden, medan den låg kvar på 1 procent i Nya Livbolaget.

Försäljningsmarginal

Mkr	2003	2002
Vägd försäljningsvolym (löpande + engångs/10)	2 765	2 391
Nuvärde av periodens försäljning (9% diskonteringsränta)	1 409	1 181
Årets försäljningskostnad	-909	-801
Försäljningsresultat	**500**	**380**
Vinstmarginal	**18,1%**	**15,9%**

Per 31 december 2003	Gamla Liv	Nya Liv
Förvaltat kapital, Mdkr	162	10
Resultat under perioden, efter avkastningsskatt, Mkr	11 025	109
Premieinkomst, Mkr	2 980	1 430
Kollektiv konsolideringsgrad[1], retrospektivreserv, %	96	99
Återbäringsränta, %	0	1
Solvensgrad[2], %	155	108
Kapitalbas, Mkr	52 186	753
Erforderlig solvensmarginal, Mkr	4 067	450
Solvenskvot[3]	12,9	1,7
Totalavkastning, %	9,9	4,1
Andel aktier/aktieexponering, %	34	3
Andel räntebärande värdepapper, %	58	97
Andel fastigheter, %	8	0

1) Den kollektiva konsolideringsgraden anger tillgångarna i förhållande till åtagandena gentemot försäkringstagarna. Åtagandena innefattar både garanterade och icke-garanterade värden.
2) Bolagets nettotillgångar (inkl. aktiekapital och förlagslån) i förhållande till de garanterade åtagandena i form av försäkringstekniska avsättningar.
3) Kvot kapitalbas/erforderlig solvensmarginal.

De båda bolagens styrelser beslutade att under tredje kvartalet sänka pågående utbetalningar med i genomsnitt 6 procent. Åtgärden vidtogs av rättviseskäl. Försäkringar under utbetalning har givit mer än försäkringens värde enligt värdeuppgiften, vilket belastat kvarvarande försäkringstagare. Någon engångsreallokering, det vill säga nedskrivning av försäkringarnas värde har inte gjorts.

Styrelserna i Gamla och Nya Livbolaget fattade dessutom beslut om att införa ett nytt mål för den kollektiva konsolideringsgraden: 100–115 procent (tidigare 105–115 procent). Den nya undre gränsen speglar bättre vad som är långsiktigt mest önskvärt och rättvist och är en anpassning till den norm som råder i branschen.

Enligt bolagens policy bör målet för konsolideringsgraden nås inom 36 månader från det att nivån underskreds. Gamla och Nya Livförsäkringsaktiebolaget skall vara tillbaka på minst 100 procents konsolideringsgrad per den 1 oktober 2004.

Försäkringstagarinflytande

I Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv finns försäkringstagarorganisationen Trygg-Stiftelsen för att säkra försäkringstagarnas inflytande i bolaget. Trygg-Stiftelsen har rätt att utse två styrelseledamöter i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget och att tillsammans med SEB utse ordföranden i styrelsen som består av fem ledamöter. Trygg-Stiftelsen har också rätt att utse majoriteten av ledamöterna och ordföranden i Finansdelegationen, som ansvarar för kapitalförvaltningen inom Gamla Livförsäkringsaktiebolaget.

Känslighetsanalys

En förändring av diskonteringsräntan med +1/–1 procentenhet ger en förändring i övervärde med –656/+765 Mkr. En förändring av antagandet om värdeutveckling i fondstocken med +1/–1 procentenhet ger en förändring i övervärde med +723/–629 Mkr.

Förvaltningsberättelse

Finansiell koncernöversikt

Efter flera års negativ utveckling vände det uppåt på de finansiella marknaderna och framför allt på börserna under 2003.

I kombination med det fortsatta interna förbättringsprogrammet ”3 C”, som står för Customer satisfaction, Cross-servicing (det vill säga ökat samarbete och korsförsäljning inom koncernen) och Cost efficiency, ledde detta till en positiv utveckling för SEB-koncernen.

Under året gjordes inte några större organisatoriska förändringar. Koncernens verksamhet bedrivs sedan slutet av 2001 i följande divisioner:

Nordic Retail & Private Banking omfattar kontorsrörelsen, telefon- och internettjänster, private banking, det vill säga kapitalförvaltningstjänster samt SEB Kort.

Corporate & Institutions svarar genom affärsområdet Merchant Banking för handeln med valutor och räntebärande instrument, cash management, export- och projektfinansiering, depåförvaring etc för stora och medelstora företag och institutioner. Enskilda Securities omfattar finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys.

German Retail & Mortgage Banking omfattar dotterbanken SEB AG:s verksamhet med undantag för de största företags- och institutionskunderna, som ingår i Merchant Banking, och fondförvaltningen, som sorterar under SEB Asset Management sedan januari 2003.

SEB Asset Management ansvarar för försäljning och förvaltning av fonder samt institutionella portföljer.

SEB Baltic & Poland omfattar tre baltiska dotterbanker – Eesti Ühispank, Latvijas Unibanka och Vilniaus Bankas, SEB:s polska fondbolag SEB TFI, samt delägande (47 procent) i polska Bank Ochrony Środowiska, BOŚ.

SEB Trygg Liv omfattar tjänster inom livförsäkrings- och pensionsområdet med fokus på fondförsäkringar.

Stängningen av SEB:s återstående försäkringsbolag i Polen var så gott som genomförd under året och de flesta anställda har lämnat företagen.

Europay Norge A/S med varumärket Eurocard, som förvärvades av SEB Kort i december 2002, har under 2003 integrerats med SEB Korts verksamhet i Norge.

I början av året förvärvades norska Orklas 22,5 procent av aktierna i Enskilda Securities, som därmed åter blev ett helägt dotterbolag till SEB.

Resultat och lönsamhet

SEB redovisar såväl operativ resultaträkning som resultaträkning enligt Finansinspektionens föreskrifter. Skillnaden mellan dessa är att pensionsavräkning ingår som en kostnadsreduktion i den operativa resultaträkningen medan den redovisas som en bokslutsdisposition i den legala resultaträkningen. Vinst före och efter skatt är desamma.

Sedan 2002 redovisas resultatet för försäkringsverksamheten (exklusive förändringar i övervärden) på en rad både i den operativa resultaträkningen och i resultaträkningen enligt Finansinspektionens anvisningar. Försäkringsverksamheten består huvudsakligen av livförsäkringsrörelsen men också av sakförsäkring (enbart så kallad run-off).

Intäkter

Intäkterna minskade med 1 procent till 27 071 Mkr (27 378).

Räntenettot uppgick till 13 782 Mkr (13 719). De ökade volymerna – framför allt för bolån – uppvägde den negativa effekten av de sjunkande korträntorna.

Provisionsnettot ökade med 2 procent till 10 218 Mkr (9 975). Högre aktivitetsnivåer bland kunderna hade en positiv effekt på aktierelaterade provisioner, som svarade för cirka 40 procent av SEB:s provisionsintäkter. Intjäningen från aktiviteter inom corporate finance påverkades negativt av att det inte gjordes några nyintroduktioner i Sverige under 2003.

Även ökningen av förvaltat kapital påverkade provisionsnettot positivt – förvaltat kapital steg med 11 procent till 822 miljarder från 742 miljarder kronor. Nettoinflödet under året var 36 miljarder kronor (20) och värdeförändringen 44 miljarder. Provisionsintäkterna från betalningsförmedling ökade med 13 procent.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 2 084 Mkr (2 409), varav intäkterna från valutahandel svarade för 1 896 Mkr (1 410). Den lägre aktiviteten under sommarmånaderna och osäkerheten inför folkomröstningen om euron hade negativ inverkan, medan det sista kvartalet hamnade i nivå med fjolåret.

Övriga intäkter minskade till 987 Mkr (1 275), främst till följd av att realisationsvinsterna var lägre än under 2002.

Kostnader

Kostnaderna inklusive pensionsavräkning minskade med 4 procent till 18 135 Mkr (18 949). Exklusive avräkningen reducerades kostnaderna med 6 procent till 18 793 Mkr (19 897).

Personalkostnaderna brutto sjönk med 1 procent till 11 157 Mkr (11 297) till följd av reducerat antal anställda. Medeltalet befattningar i december 2003 uppgick till 17 832, en minskning med cirka 2 160 sedan juni 2001, som var utgångspunkten för besparingsprogrammet. Kompensationen från pensionsstiftelserna minskade med nästan en tredjedel till 658 Mkr (948).

Övriga kostnader reducerades med 11 procent till 6 191 Mkr (6 923). Externa kostnader för IT uppgick till 1 508 Mkr (1 784). De totala IT-kostnaderna (definierade som kalkylerade kostnader för all IT-verksamhet inklusive egen personal) uppgick till 3,5 miljarder kronor (3,5).

SEB hade inga större omstruktureringskostnader under 2003. Mindre belopp har dock redovisats i Nordic Retail & Private Bankings och SEB Asset Managements resultaträkningar.

Ytterligare omstrukturering i Tyskland

Trots de senaste årens märkbara förbättringar och även om SEB klarat sig betydligt bättre än konkurrenterna i Tyskland, är resultatet för division German Retail & Mortgage Banking fortfarande otillfredsställande. Divisionen har därför startat ett program för ökad lönsamhet som omfattar en personalreducering på 400 heltidstjänster. Detta kommer att leda till ytterligare omstruktureringskostnader på cirka 300 Mkr, framför allt under 2004.

Operativ resultaträkning, kvartalsvis utveckling

Mkr	2003:4	2003:3	2003:2	2003:1	2002:4
Räntenetto	3 498	3 520	3 387	3 377	3 543
Provisionsnetto	2 718	2 576	2 484	2 440	2 459
Nettoresultat av finansiella transaktioner	640	412	542	490	654
Övriga intäkter	257	190	268	272	273
Summa intäkter	**7 113**	**6 698**	**6 681**	**6 579**	**6 929**
Personalkostnader	-2 817	-2 725	-2 789	-2 826	-2 733
Pensionsavräkning	194	146	157	161	189
Övriga kostnader	-1 661	-1 522	-1 489	-1 519	-1 778
Goodwillavskrivningar	-153	-153	-160	-150	-137
Övriga avskrivningar	-210	-201	-201	-217	-232
Summa kostnader	**-4 647**	**-4 455**	**-4 482**	**-4 551**	**-4 691**
Kreditförluster m m[1]	-330	-273	-189	-214	-278
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-43	-1	-16	-4	-20
Andelar i intresseföretags resultat	32	-8	-5		-75
Försäkringsrörelsens resultat[2]	69	43	-16	-18	10
Operativt rörelseresultat	**2 194**	**2 004**	**1 973**	**1 792**	**1 875**
1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom					
2) Resultat från SEB Trygg Liv, sakförsäkring och hänförliga goodwillavskrivningar					
varav SEB Trygg Liv	64	62	15	8	1
Förändringar i övervärden från verksamheten, netto	464	818	213	244	196

Nyckeltal

	2003	2002
Räntabilitet på eget kapital, %	12,3	12,0
Räntabilitet på totala tillgångar, %	0,45	0,44
Räntabilitet på riskvägda tillgångar, %	1,10	1,08
Vinst per aktie (vägt antal)[1], kr	8:22	7:60
K/I-tal	0,67	0,69
K/I-tal[2]	0,67	0,70
Kreditförlustnivå, %	0,15	0,13
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	66,3	70,8
Andel osäkra fordringar, %	0,52	0,47
Kapitaltäckningsgrad, %	10,23	10,47
Primärkapitalrelation, %	7,97	7,88
Riskvägda tillgångar, miljarder kronor	535	503
Antal befattningar (medeltal)	18 067	19 003
Antal e-banking kunder, tusental	1 614	1 332
Förvaltat kapital, miljarder kronor	822	742

1) Utfärdat antal aktier 704 557 680 varav SEB har återköpt 7 miljoner A-aktier i maj 2002 och 6,2 miljoner i maj 2003 för personaloptionsprogrammet.
2) Summa kostnader exklusive pensionsavräkning, goodwillavskrivningar och omstruktureringskostnader.

Nya redovisningsregler för pensionsrelaterade kostnader

SEB:s pensionsstiftelsers förmögenhet uppgick per den 31 december till 13,2 miljarder kronor (12,9) medan förpliktelserna uppgick till 10,6 miljarder (10,3). Övervärdet var således 2,6 miljarder kronor (2,6).

Införandet av nya redovisningsprinciper, RR29 (IAS 19), från och med 2004 kommer att påverka företagens redovisade pensionskostnader. Den huvudsakliga skillnaden från tidigare redovisningsregler är att nettot av förvaltningstillgångar och den förmånsbestämda förpliktelsen skall ingå i gruppens konsoliderade balansräkning samt att ett antal aktuariella antaganden för att beräkna förpliktelsen skall fastställas.

SEB:s analyser pekar på att koncernens övervärde per januari 2004 hamnar kring 1,7 miljarder enligt de nya reglerna. Förändringen väntas ge en negativ effekt på resultatet före skatt på cirka 250 Mkr för 2004 jämfört med nuvarande redovisningsprinciper. Effekten på eget kapital, efter beräkning av latent skatt, vid införandet av de nya principerna innebär en ökning med cirka 1,3 miljarder kronor. De förändrade värdena jämfört med indikationerna i bokslutskommunikén för tredje kvartalet 2003 beror främst på en förbättrad utveckling av pensionsstiftelsernas förmögenhet än prognostiserat.

Införandet av RR29 (IAS 19) är den största förutsedda förändringen i samband med introduktionen av de nya gemensamma regelverket för europeiska, börsnoterade koncerner 2005. Två andra områden som kan innebära förändringar är IAS 39 Finansiella Instrument: redovisning och värdering och IAS 22 Företagsförvärv och samgåenden. SEB-koncernen följer noggrant utvecklingen inom dessa områden och är förberett att införa principförändringarna men väntar på de slutgiltiga principerna.

Kreditförluster

Lägre återvinningar än under 2002 samt en uppbyggnad av reserver i Tyskland var de främsta skälen till att kreditförlusterna inklusive värdeförändring på övertagen egendom ökade till 1 006 Mkr (828).

De konstaterade förlusterna och reserveringarna för sannolika förluster uppgick till 2 576 Mkr (2 085) medan återvinningar och upplösningar av reserver, inklusive landriskreserven, uppgick till 1 595 Mkr (1 266).

Koncernens kreditförlustnivå var fortsatt stabil, 0,15 procent (0,13). Kvaliteten i kreditportföljen var fortsatt stabil.

Försäkringsrörelsen

SEB Trygg Livs rörelseresultat ökade till 149 Mkr (40). Detta resultat, som är divisionens hittills bästa, ingår i koncernens rörelseresultat.

SEB Trygg Livs resultat i den löpande verksamheten (inklusive förändringar i övervärden men exklusive finansiella effekter av kortsiktiga marknadsfluktuationer) uppgick till 1 888 Mkr (1 343).

Förändringar i övervärden i livförsäkringsverksamheten rapporteras som en del av SEB Trygg Livs förvaltningsresultat men inkluderas inte i koncernens operativa rörelseresultat. Förändringen i övervärden och dess effekter beskrivs i avsnittet om SEB Trygg Liv på sidan 28–30.

Resultatet för SEB:s totala sak- och livförsäkringsverksamhet inklusive goodwillavskrivningar på 147 Mkr (147) ökade till 78 Mkr (–56). Resultatet för sakförsäkring, enbart så kallad run-off, uppgick till 102 Mkr (68).

Rörelseresultat

Rörelseresultatet inklusive pensionsavräkning ökade med 7 procent till 7 963 Mkr (7 412). Resultatet exklusive pensionsavräkning steg med 13 procent till 7 305 Mkr (6 464).

Skatter

Skatten på årets resultat uppgick till 2 247 Mkr (2 057). Av detta utgör 1 402 Mkr (1 133) aktuell skatt, 761 Mkr (842) uppskjuten skatt och 84 Mkr (82) skatt avseende tidigare år. Den totala skattesatsen uppgick till 28,2 procent (27,8).

Årets resultat

Årets resultat (vinst efter skatt) ökade med 7 procent till 5 704 Mkr (5 318). Räntabiliteten på eget kapital förbättrades till 12,3 från 12,0 procent. Vinst per aktie ökade till 8:22 kronor från 7:60 kronor (vägt antal aktier).

Vinst per aktie och räntabilitet

	2003	2002
Årets resultat (vinst efter skatt), Mkr	5 704	5 318
Vinst per aktie, kr	8:22	7:60
693 514 940 aktier, vägt antal		
Räntabilitet, %	12,3	12,0
Genomsnittligt eget kapital, Mkr	46 182	44 365

Finansiell struktur

Tillgångar

Vid årsskiftet 2003 uppgick koncernens totala tillgångar till 1 279 miljarder kronor (1 241).

Kreditportföljen

Den totala kreditexponeringen, inklusive ansvarsförbindelser och derivatkontrakt, uppgick till 1 040 miljarder kronor (1 000), varav lån inklusive leasing men exklusive repor uppgick till 776 miljarder kronor (731).

Tillväxten i kreditportföljen var fortsatt hänförlig till svensk hushållsutlåning i form av bostadskrediter, den offentliga förvaltningssektorn i Tyskland samt till de tre baltiska dotterbankerna. Utlåning till företagssektorn ökade i lokal valuta men var fortsatt stabil i svenska kronor på grund av den starka utvecklingen av den svenska kronan främst i förhållande till US-dollarn.

Sedan årsskiftet 2002 har det riskvägda beloppet för kreditrisker ökat med 6 procent till 490 miljarder kronor (462).

Geografisk fördelning

Kreditportföljens geografiska fördelning var fortsatt stabil och kreditvolymerna koncentrerade till SEB:s hemmamarknader: Norden (45 procent), Tyskland (34 procent) och Baltikum (4 procent).

Exponeringen mot emerging markets uppgick till cirka 11,8 miljarder kronor netto (9,8) efter avdrag för reserv för befarade kreditförluster.

Osäkra lånefordringar

Osäkra lånefordringar brutto uppgick per den 31 december till 10 877 Mkr (11 002). Av dessa var 8 632 Mkr (8 862) oreglerade lånefordringar och 2 245 Mkr (2 140) lånefordringar där räntor och amorteringar betalas. Reserveringsgraden för osäkra lån uppgick till 66 procent (71). Den lägre reserveringsgraden förklaras av ett minskat behov av gruppvisa reserveringar eftersom volymer relaterade till dessa riskklasser har minskat, framför allt i Norden. Dessutom har en andel av de gruppvisa reserverna övergått till specifika.

Volymen övertagna panter uppgick till 117 Mkr (130).

Derivat

Vid utgången av 2003 uppgick det nominella värdet av koncernens derivatkontrakt till 5 502 miljarder kronor (5 066) – inklusive clearade derivatkontrakt. Motpartsrisken på denna kontraktsvolym byggs upp av de positiva stängningsvinster som framkommer vid marknadsvärdering av utestående kontrakt. Detta belopp utgör fordran vid en eventuell konkurssituation. Värdet får reduceras genom att SEB har ingått avtal om netting med motparten, innebärande att banken får kvitta skulder, så kallade negativa stängningsvinster, mot fordringar. Slutligen skall adderas ett schablonvärde beroende på kontraktstyp, valuta och återstående löptid återspeglande den potentiella risken. Den totala motpartsrisken uppgick vid årsskiftet till netto 50,0 miljarder kronor (56,3). Motparterna utgörs huvud-

Kreditportfölj

Totalt 1 040 miljarder kronor

Branschfördelad

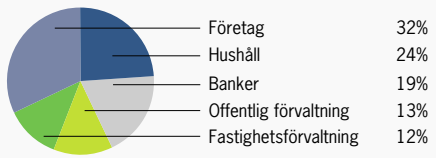

Geografiskt fördelad

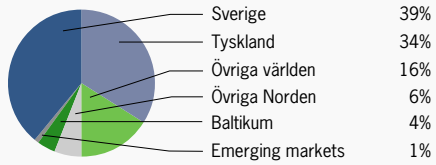

Kreditexponering fördelad per bransch, miljarder kronor
(före reserv för befarade kreditförluster)

	Totalt				Lån och leasing		Ansvarsförbindelser och åtaganden		Derivat[4]	
	2003	%	2002	%	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Banker[1]	**194,6**	**18,7**	**194,8**	**19,4**	**132,0**	**118,4**	**29,6**	**35,5**	**33,0**	**40,9**
Företag	**331,2**	**31,9**	**326,7**	**32,7**	**178,7**	**179,4**	**138,6**	**134,7**	**13,9**	**12,6**
Finans och försäkring	45,7	4,4	41,2	4,1	13,9	14,3	23,3	20,4	8,4	6,5
Handel, hotell och restaurang	38,3	3,7	35,9	3,6	25,6	22,7	12,3	12,9	0,4	0,3
Transport	29,7	2,9	30,2	3,0	23,4	24,3	6,1	5,8	0,2	0,1
Övrig serviceverksamhet	38,0	3,7	42,8	4,3	21,6	25,0	15,3	16,1	1,1	1,7
Byggnadsindustri	11,4	1,1	11,0	1,1	5,4	5,6	5,9	5,1	0,1	0,3
Tillverkningsindustri	75,2	7,2	84,9	8,5	31,4	35,2	41,9	47,7	1,9	2,0
Övrigt	92,9	8,9	80,7	8,1	57,4	52,3	33,8	26,7	1,8	1,7
Fastighetsförvaltning	**132,6**	**12,8**	**123,0**	**12,3**	**117,7**	**108,8**	**13,2**	**12,9**	**1,7**	**1,3**
Offentlig förvaltning[2]	**134,4**	**12,9**	**127,3**	**12,7**	**120,0**	**114,8**	**13,1**	**11,1**	**1,3**	**1,4**
Hushåll	**246,8**	**23,7**	**228,3**	**22,9**	**227,3**	**209,1**	**19,5**	**19,1**	**0,0**	**0,1**
Bostadskrediter[3]	173,9	16,7	155,6	15,6	173,9	155,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig utlåning	72,9	7,0	72,7	7,3	53,4	53,5	19,5	19,1	0,0	0,1
Summa kreditportfölj	**1 039,6**	**100,0**	**1 000,1**	**100,0**	**775,7**	**730,5**	**214,0**	**213,3**	**49,9**	**56,3**
Repor	**119,0**		**108,8**							
Kreditinstitut	59,5		42,7							
Allmänhet	59,5		66,1							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	**189,3**		**195,8**							

1) Inklusive Riksgäldskontoret
2) Inklusive statliga och kommunalägda bolag
3) Exklusive bostadskrediter via bankens baltiska dotterbolag som redovisas under Övrig utlåning
4) Derivat redovisas med hänsyn tagen till avtal om netting. Exponeringen är beräknad enligt marknadsvärderingsmetoden det vill säga positivt marknadsvärde och beräknat belopp för möjjlig riksförändring.

sakligen av svenska och internationella banker av mycket god kvalitet samt centralbanker.

Till största delen ingår derivatinstrumenten i handelslagret och är därmed föremål för löpande marknadsvärdering. Återstående 4 procent av portföljen utgörs av ränteswappar för vilka säkringsredovisning tillämpas. Syftet är att skydda det verkliga värdet i bankens fastförräntade in- och utlåning och

Kreditexponering[1], Emerging markets, miljarder kronor

Emerging Markets	31 dec 2003	31 dec 2002
Asien	**7,1**	**4,2**
Kina	2,1	1,2
Hongkong	2,0	0,3
Latinamerika	**1,9**	**2,5**
Brasilien	0,8	0,9
Mexico	0,5	0,7
Öst- och Centraleuropa	**1,1**	**1,8**
Ryssland	0,2	0,4
Afrika och Mellanöstern	**2,5**	**2,5**
Iran	1,3	0,8
Turkiet	0,3	0,4
Totalt – brutto	**12,7**	**11,0**
Reserv	0,9	1,2
Totalt – netto	**11,8**	**9,8**

1) Den inhemska exponeringen på bankens baltiska dotterbolag ingår ej i den redovisade exponeringen

därigenom eget kapital från räntefluktuationer. Då underliggande tillgångar/skulder enligt dagens redovisning inte skall marknadsvärderas upptas ej heller värdeförändringarna i säkringsderivaten. Storleken av dessa värden återfinns i not 49. Säkringsredovisningens effektivitet mäts löpande inom ramen för SEB:s ränteriskhantering.

I balansräkningen bruttoredovisas de positiva och negativa stängningsvinsterna utan hänsyn till nettingavtal under övriga tillgångar och skulder.

Tyngdpunkten för koncernens derivatengagemang ligger på kontrakt med en kort återstående löptid, vilka i sin tur domineras av ränte- och valutarelaterade terminer. En mindre del utgörs av så kallade clearade kontrakt som löpande kontantavräknas.

Värdepappersportföljer

SEB-koncernens tradingportfölj hade vid utgången av 2003 ett marknadsvärde på 186,7 miljarder kronor (192,2). Årets lägre nivå är ett resultat av den normala affärsverksamheten. Innehaven i dessa portföljer, som klassificeras som finansiella omsättningstillgångar, är marknadsvärderade. Portföljerna består av värdepapper i euro, US dollar och andra viktiga valutor, som omedelbart går att omsätta.

Investmentportföljen hade vid utgången av året ett bokfört värde på 2,5 miljarder kronor (3,8). Den klassificeras som anläggningstillgång och värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Immateriella anläggningstillgångar inklusive goodwill

Immateriella anläggningstillgångar uppgick vid utgången av 2003 till 10,5 miljarder kronor (10,8). Den absoluta huvuddelen av denna tillgångspost utgörs av förvärvsgoodwill.

De största goodwillposterna har uppstått dels vid förvärvet av Trygg-Hansakoncernen 1997, dels som en följd av koncernens uppbyggnad av bankverksamheten i Baltikum och Polen under perioden 1998–2001, samt vid investeringen 2002 i Europay Norge. Vid utgången av 2003 uppgick kvarvarande goodwill i samband med Trygg-Hansa-förvärvet till 5,7 miljarder kronor, de baltiska förvärven till 1,9 miljarder kronor, Europay Norge 0,9 miljarder kronor och goodwill vid övriga förvärv till 1,8 miljarder kronor.

Ytterligare upplysningar lämnas i not 29.

Skulder och eget kapital

In- och upplåning

Koncernens finansiering utgörs av inlåning från allmänheten (hushåll, företag m.m.), upplåning från svenska, tyska och andra utländska finansinstitut samt emissioner av penningmarknadsinstrument, obligationslån och förlagslån. Koncernen använder sig primärt av den svenska och tyska penning- och kapitalmarknaden.

In- och upplåning från allmänheten minskade med 5,5 miljarder kronor eller drygt 1 procent till 494,0 miljarder kronor (499,5). SEB:s målsättning är att koncernens kortfristiga skulder inte skall finansiera mer än 30 procent av de icke likvida tillgångarna. Vid utgången av 2003 var andelen, internt benämnd core gap, 10,9 procent (6,7).

Värdepapperisering

Under 2000 genomförde SEB BoLån en värdepapperisering av villakrediter om 8 miljarder kronor. Dessa krediter såldes till ett specialföretag, Osprey Mortgage Securities (No.10) Limited, där överlåtelsen var definitiv. Förvaltningen av krediterna hanteras av SEB på samma sätt som före värdepapperiseringen. SEB BoLån har dock en kvarstående fordran vilken är att betrakta som kreditförstärkning i specialföretaget. Vad avser kapitaltäckning dras värdet av denna fordran av från kapitalbasen. Vid utgången av 2003 var effekten på SEB:s kapitaltäckning avseende värdepapperiseringen marginell.

Three Crowns Funding

SEB administrerar ett specialföretag, Three Crowns Funding LLC, med syfte att emittera certifikat under ett så kallat ”asset-backed commercial paper programme”. Som säkerhet för dessa certifikat har obligationer av högsta rating förvärvats. Eventuella överskott som genereras tillfaller SEB. Investerarna i Three Crowns Funding LLC står risken om obligationsemittenterna skulle gå i konkurs. SEB har åtagit sig att garantera Three Crowns Funding LLC visst likviditetsstöd. Per årsskiftet var utestående volym av certifikat cirka 1,8 miljarder US dollar. Programmet är maximerat till 2 miljarder US dollar.

Säkerställda obligationer

Den 13 november 2003 beslutade riksdagen om en lag som möjliggör för svenska banker och kreditmarknadsföretag att emittera säkerställda obligationer i syfte att finansiera fastighetskrediter. Lagen träder i kraft den 1 juli 2004. Den för Sverige nya finansieringsformen ger investerare i sådana obligationer en speciell förmånsrätt i en konkurssituation. Svenska banker och kreditmarknadsföretag kommer med säkerställda obligationer att kunna erbjuda investerare ett eftertraktat skuldinstrument med mycket låg risk, och därmed konkurrera på lika villkor med de länder där instrumentet redan är etablerat.

Koncernens dotterbolag SEB Hypothekenbank AG utnyttjar regelmässigt denna finansieringsform genom att emittera så kallade Pfandbriefe på den tyska marknaden. SEB undersöker för närvarande förutsättningarna för att kunna utnyttja den nya möjligheten i den svenska verksamheten.

Eget kapital

Koncerns egna kapital uppgick vid ingången av 2003 till 45,7 miljarder kronor (44,3). Av detta togs 2 818 Mkr (2 818) i anspråk för utdelning i enlighet med beslut på bolagsstämman i april 2003.

I enlighet med styrelsebeslut den 7 maj 2003 har SEB förvärvat 6,2 miljoner egna A-aktier till en kurs av 79:50 i syfte att säkra koncernens personaloptionsprogram 2003 som bolagsstämman beslutade den 10 april 2003. (Motsvarande förvärvades 7 miljoner aktier under 2002.) I enlighet med bestämmelserna har värdet på de förvärvade aktierna eliminerats mot eget kapital. Vid utgången av 2003 uppgick det egna kapitalet till 48,5 miljarder kronor.

Kapitaltäckning

SEB-koncernen är en finansiell koncern som innefattar bolag med bank-, finans-, värdepappers- och försäkringsrörelse. Reglerna om kapitalkrav gäller för varje enskilt bolag inom koncernen som har tillstånd att driva bank, finans- eller värdepappersrörelse. Därtill skall kapitalkraven vara uppfyllda för den finansiella företagsgruppen, det vill säga konsolideringen av alla bolag inom koncernen som inte bedriver försäkringsverksamhet, då denna står under egen tillsyn och inte omfattas av kapitaltäckningsreglerna.

Koncernens målsättning

SEB har som långsiktig målsättning att bibehålla en primärkapitalrelation om lägst 7 procent och en total kapitaltäckningsgrad om 10,5 procent. Målen reflekterar SEB:s ambitioner på den internationella penning- och kapitalmarknaden. Se vidare sidan 86.

Sammansättning av kapitalbasen

Kapitalbasen för den finansiella företagsgruppen uppgick vid utgången av 2003 till 54,7 miljarder kronor (52,7). Primärkapitalet utgjorde 42,6 miljarder kronor (39,7).

Primärkapitalet består av det egna kapitalet samt minoritetsintressen, men med avdrag för förvärvsgoodwill och av styrelsen föreslagen utdelning. Dessutom inräknas bankens emitterade så kallade primärkapitaltillskott om 200 miljoner euro, 1,8 miljarder kronor. Sådana tillskott får medräknas till ett belopp om högst 15 procent av primärkapitalet med avdrag för goodwill och tidigare emitterade primärkapitaltillskott.

I kapitalbasen får utöver det primära kapitalet även ingå förlagslån upp till högst 100 procent av primärkapitalet. Avdrag från sekundärkapitalet skall göras för investeringar i bolag som inte konsolideras i den finansiella företagsgruppen, bland annat bolag som bedriver försäkringsverksamhet. För SEB:s del beror avdraget på 8,9 miljarder kronor (9,2) till största delen på förvärvet av Trygg-Hansakoncernen 1997.

Riskvägda tillgångar

Den riskvägda volymen av tillgångar, åtaganden utanför balansräkningen och marknadsriskpositioner uppgick vid årsskiftet 2003 till sammanlagt 535 miljarder kronor (503). Ökningen med 32 miljarder kronor utgörs främst av ökad kreditvolym i den svenska bolåneverksamheten och i division SEB Baltic & Poland, samt av några enstaka större affärer inom division Corporate & Institutions.

Kapitaltäckningsgrad

Den totala kapitaltäckningsgraden uppgick till 10,2 procent (10,5) och primärkapitalrelationen till 8,0 procent (7,9). Mot bakgrund av att den lägsta tillåtna totala kapitaltäckningsgraden är 8 procent och primärkapitalrelationen är 4 procent uppfylldes de lagstadgade kraven med god marginal.

Vid beräkningen av dessa relationstal medger svenska regler att avdrag för investeringar inklusive goodwill i försäkringsrörelse görs till fullo från den totala kapitalbasen. En mer restriktiv behandling av denna goodwill i enlighet med övrig goodwill, det vill säga med avdrag till fullo från primärkapitalet, skulle leda till en primärkapitalrelation om 6,9 procent med oförändrad total kapitaltäckningsgrad. Detta synsätt förespråkas av vissa ratinginstitut och analytiker.

Ytterligare upplysningar om kapitaltäckning och kapitalbas lämnas i not 53.

Rating

SEB arbetar kontinuerligt med att förbättra koncernens rating. Arbetet med att förbättra kostnadskontrollen, öka försäljningen och effektivisera kapitalhanteringen börjar nu ge resultat i form av förbättrad rating. I januari 2003 höjde ratinginstitutet Moody's sitt betyg för SEB:s långfristiga upplåning till A1 från A2 - och i februari 2004 höjdes ratingen ännu ett steg, till Aa3. I december 2003 graderade Standard & Poor's upp SEB till A från A-. Förbättringarna är viktiga eftersom en högre rating på sikt leder till lägre finansieringskostnad och fler affärsmöjligheter på den internationella kapitalmarknaden.

Följande tabell visar aktuell rating för SEB i februari 2004.

Rating

Moody's		Standard & Poor's		Fitch	
Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång
P-1	Aaa	A-1+	AAA	F1+	AAA
P-2	Aa1	A-1	AA+	F1	AA+
P-3	Aa2	A-2	AA	F2	AA
	Aa3	A-3	AA-	F3	AA-
	A1		A+		A+
	A2		A		A
	A3		A-		A-
	Baa1		BBB+		BBB+
	Baa2		BBB		BBB
	Baa3		BBB-		BBB-

Koncernens risk- och kapitalhantering

Risktagande och riskhantering ingår i SEB:s grundläggande affärsidé. Koncernens lönsamhet är direkt beroende av dess förmåga att bedöma, hantera och prissätta risker som uppstår som ett resultat av affärer med kunder. Därutöver tillhandahåller SEB lösningar och stöd till kunders egen riskhantering.

Koncernens hantering av risk och kapital syftar till att minimera volatiliteten i resultatet, samt att säkerställa koncernens finansiella stabilitet genom att vidmakthålla tillräcklig kapitalstyrka. Styrelseförankring, en tydlig beslutsordning med hög riskmedvetenhet hos medarbetarna, gemensamma definitioner och principer, ett kontrollerat risktagande inom beslutade ramar, samt en hög grad av genomlysning av affärsvolymen i den externa redovisningen är hörnstenar i koncernens risk- och kapitalhantering. Härigenom etableras och bibehålls förtroende för verksamheten från myndigheter, kunder och investerare, vilket bidrar till att skapa värde för aktieägarna.

Genom att ständigt beakta kapitalsidan av affären har banken kunnat expandera sin verksamhet under de senaste åren utan en motsvarande ökning av risknivåerna. Kreditrisk utgör den klart största riskkomponenten, och banken lägger sig vinn om att strukturera sina produkter så att kapitalutnyttjandet optimeras. Marknadsrisk uppstår nu i huvudsak i den kunddrivna affären, och i konsekvens med detta har banken sedan några år lagt ner handel i egen portfölj. Livförsäkringsrisk är relaterad till sparandestockens storlek, och kan reduceras bl a genom en lämplig avgiftsstruktur. Operationell risk och affärsrisk hanteras i respektive division. Den långsiktiga affärsplaneringen inkluderar en bedömning av kapitalbehovet, utgående från den nedan beskrivna styrmodellen med ekonomiskt kapital. Sammanfattningsvis är banken väl rustad att kunna fortsätta expansionen av sin verksamhet, med iakttagande av en sund risk- och kapitalhantering så som den uttrycks i policydokument och mandat från styrelsen.

Nya myndighetsregler

Branschen berörs nu av ett flertal förändringar vad gäller reglerna för kapitaltäckning, redovisning, försäkringsverksamhet, finansiella konglomerat, samt (i Sverige) en ny bankrörelselag. SEB ser dessa förändringar inte enbart som en efterlevnadsfråga, utan också som en möjlighet att vinna affärsfördelar och skapa ytterligare värde. Dessutom finns samordningsvinster att hämta när banken samtidigt skall anpassa sig till flera regelsystem, t ex vad gäller ledningsansvar, kontrollsystem, datainteritet och bokföringsprocesser.

Från år 2005 kommer stora delar av koncernens affär att beröras av ändrade värderings- och redovisningsregler för finansiella instrument, enligt standarderna IAS 32 och IAS 39 från International Accounting Standards Board. Nya sådana regler avseende pensionsåtaganden RR29 (IAS 19) berör koncernen redan under 2004.

Baselkommittén och EU-kommissionen slutför nu arbetet med nya kapitaltäckningsregler. Kapitalkravet för kreditrisker skall bättre än dagens regelverk spegla den faktiska risken i affären. Dessutom införs kapitalkrav för operationella risker, och myndigheterna kommer att ställa större krav på bankers riskhantering. De nya reglerna stämmer väl överens med SEB:s internratingsystem och med styrmodellen baserad på ekonomiskt kapital.

Koncernen använder för sin anpassning till ”Basel II” en decentraliserad projektmodell, för att säkerställa lokalt ansvar och engagemang. Central projektstyrning, inklusive en operativ styrgrupp på hög nivå, försäkrar att alla projekt och aktiviteter är synkroniserade och följer utsatt tidsplan. Arbetet under 2003 har lagt grunden för genomförande av projektets huvuddel under 2004 och 2005.

Dagens affärsmodell bygger till stora delar på samma principer som de nya kapitaltäckningsreglerna, vilket gör att förändringar vad gäller kundkontakter och marknadserbjudanden blir begränsade. Ett myndighetsgodkännande av systemen för risk- och kapitalhantering ger fördelar vad gäller prissättning, finansiering och kapitalutnyttjande. SEB har analyserat kostnader och fördelar med Basel II, t ex genom att delta i Baselkommitténs kvantitativa konsekvensanalys.

Årets utveckling i övrigt

Koncernens policydokument inom risk-, kapital- och likviditetsområdena har under året granskats och uppdaterats. För att bättre kunna analysera och styra koncernens räntenetto har systemet för internräntesättning (transfer pricing) uppdaterats.

Banken gick under året med i CLS Bank som Settlement Member. CLS, Continuous Linked Settlement, är ett system för avveckling av valutatransaktioner som reducerar avvecklingsrisken och ger möjligheter till förbättrad likviditetshantering samt minskade kostnader. I september 2003 anslöts de skandinaviska valutorna till systemet vilket innebär att en stor del av bankens valutaaffärer kan avvecklas genom CLS.

Riskorganisation och ansvar

Det yttersta ansvaret för koncernens verksamhet och att den bedrivs med en god intern kontroll ligger hos styrelsen, som vid varje möte får en sammanfattande rapport över riskläget. *Verkställande direktören* ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riskpolicy.

Under styrelsen och verkställande direktören sorterar kommittéer med olika befogenhet att fatta beslut beroende på typen av risk. Koncernens *Asset and Liability Committee* (ALCO) behandlar frågor om koncernens och de olika divisionernas övergripande risknivå, fastställer risklimiter och metoder för riskmätning, fördelning av riskkapital, etc. Inom ramen för styrelsens koncernövergripande riskpolicy har ALCO fastställt policydokument för hantering av risker. Dessa definierar koncernens risktyper och sambandet mellan risk och kapital, liksom ansvarsfördelningen för styrning och uppföljning av risker. *Treasurykommittén* bevakar utvecklingen av marknads- och likviditetsrisker.

Med några få undantag som hanteras av styrelsen eller dess kreditutskott, är *Group Credit Committee* (GCC) högsta kreditbeviljande instans inom banken. GCC bereder också frågor rörande kreditinstruktioner och kreditpolicy till styrelsen och till styrelsens kreditutskott. Kreditorganisationen har en oberoende ställning, vilket understryks av att koncernkreditchefen är direkt underställd koncernchefen och ingår i verkställande ledningen samt att ordföranden i varje kreditkommitté har vetorätt i kreditbeslut. Kreditorganisationen är skild från de affärsdrivande enheterna och består av personal som enbart hanterar kreditfrågor. Beslut som innebär ett materiellt undantag från kreditregelverket hänskjuts till en högre nivå i beslutshierarkin.

Ansvaret för koncernens *operativa riskhantering* ligger av effektivitetsskäl inom respektive division. Varje division och

divisionschef har således ett fullständigt ansvar att, inom koncernens givna riktlinjer, tillse att riskerna inom affärsområdet hanteras och kontrolleras på ett tillfredsställande sätt på daglig basis. Det är en grundläggande princip att alla kontrollfunktioner skall vara oberoende av affärsverksamheten.

Den koncernövergripande, oberoende riskkontrollen utövas av *Group Risk Control* (GRC), som rapporterar till ALCO där VD är ordförande. GRC säkerställer också att divisionerna etablerar riskkontrollfunktioner med hög kvalitet. *Redovisning och finansiell kontroll* som också återfinns både centralt och decentraliserat i organisationen är ytterligare viktiga funktioner i riskorganisationen, genom analys och rapportering av resultat och ställning, oberoende från affären. *Internrevision*, som är oberoende från affärsverksamheten och underställd styrelsen, granskar och utvärderar effektiviteten och integriteten i ovanstående riskhantering.

Eget kapital, kapitalkrav och ekonomiskt kapital

Trots en god riskhantering ligger det i verksamhetens natur att det ibland uppstår oväntade förluster, vilket kräver att koncernen håller eget kapital som buffert. Myndigheternas kapitalkrav är ett mått på hur stor bufferten skall vara för att möta riskerna. Internt arbetar SEB även med så kallade ekonomiskt kapital, ett statistiskt baserat riskmått. Båda dessa mått stäms löpande av mot koncernens bokföringsmässiga egna kapital. Relationen mellan eget kapital och ekonomiskt kapital ger en indikation på koncernens förmåga att ta ytterligare risker i nya affärer.

Ekonomiskt kapital – CAR

Bankens styrmodell handlar om att bedöma hur mycket kapital som behövs för att driva olika affärsverksamheter. Ju större risk, desto större riskbuffert behövs. Detta kapitalbehov, det ekonomiska kapitalet, benämns Capital at Risk (CAR) inom SEB. CAR beräknas för de risktyper för vilka koncernen är utsatt.

Genomsnittliga och rimligen förväntade förluster anses vara en operativ kostnad som i huvudsak skall täckas genom korrekt prissättning av transaktioner. Det är på de oförutsedda förlusterna som kvantifieringen fokuseras. Beräkningarna bygger på statistiska sannolikhetsberäkningar för olika typer av risk baserat på historiska data. Eftersom det inte är möjligt att gardera sig mot all risk har SEB valt en sannolikhetsnivå på 99,97 procent vilket speglar kapitalkravet för en AA-rating.

När en stor koncerns risker läggs samman uppstår betydande så kallade diversifierings- eller portföljeffekter eftersom det är ytterst osannolikt att samtliga möjliga förlustutfall inträffar samtidigt. Diversifieringseffekterna mellan de olika divisionernas risker innebär att koncernens totala CAR blir avsevärt lägre än om divisionerna skulle vara självständiga.

CAR fördelat på risktyp

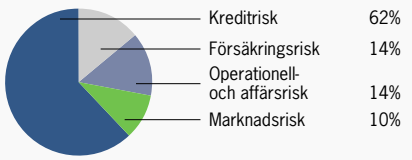

Koncernens totala, diversifierade CAR var vid slutet av året 39,6 miljarder kronor (37,0). Förhållandet mellan risktyper illustreras i diagram.

Koncernens kapitalpolicy anger hur det ekonomiska kapitalet får variera relativt tillgängligt aktiekapital. Ökningarna under 2003 var i huvudsak volymrelaterade och enligt gällande affärsplan.

Koncernens riskbaserade styrmodell

I den årliga planerings- och budgeteringsprocessen är allokering av kapital till respektive division en integrerad del. I analysen ingår CAR och myndighetskapitalkravet (givet de antagna affärsvolymerna) som viktiga beståndsdelar. Lönsamheten mäts genom att redovisat resultat sätts i relation till det allokerade kapitalet. Detta möjliggör jämförelser av den riskjusterade avkastningen för koncernen och dess divisioner. Riskjusterade mått används också som underlag för prissättning av vissa transaktioner och tjänster.

Följande tabell redovisar för varje division allokerat kapital under året samt riskvägda tillgångar vid årsskiftet:

	Alllokerat kapital, Mkr	Riskvägda tillgångar Miljarder kr
Nordic Retail & Private Banking	9 100	136
Corporate & Institutions	14 500	207
German Retail & Mortgage Banking	9 400	135
SEB Asset Management	1 800	
SEB Baltic & Poland	3 300	47
SEB Trygg Liv	4 300	
Övrigt	500	10
Totalt	**42 900**	**535**

Det finns inget enskilt mått och ingen enskild modell som kan mäta koncernens samtliga risker. Varje risk mäts och kontrolleras med hjälp av olika metoder och verktyg speciellt avpassade för risktypen och dess relativa storlek. Resultaten kopplas sedan samman i styrmodellen.

Koncernens risker och riskhantering

SEB definierar risk som möjligheten av negativ avvikelse från ett förväntat ekonomiskt utfall. I riskhantering ingår alla aktiviteter som berör riskanalys, risktagande och riskkontroll, dvs koncernens system för att på ett tidigt stadium identifiera, mäta, analysera, rapportera och kontrollera de definierade riskerna. Grundstenen i riskhanteringen är systemet för intern kontroll, som består av regelverk, system och rutiner, samt uppföljning av dess efterlevnad i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs under säkra, effektiva och kontrollerade former.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sina skyldigheter gentemot koncernen.

Kreditrisk, som utgör koncernens största risk, avser fordringar på företag, banker, offentliga institutioner och privatpersoner. Fordringarna består huvudsakligen av lån men också av ansvarsförbindelser och olika åtaganden såsom remburser, garantier, värdepapperslån och kreditlöften samt av den motpartsrisk som uppstår via derivat- och valutakontrakt. Även avveck-

Koncernens riskbaserade styrmodell

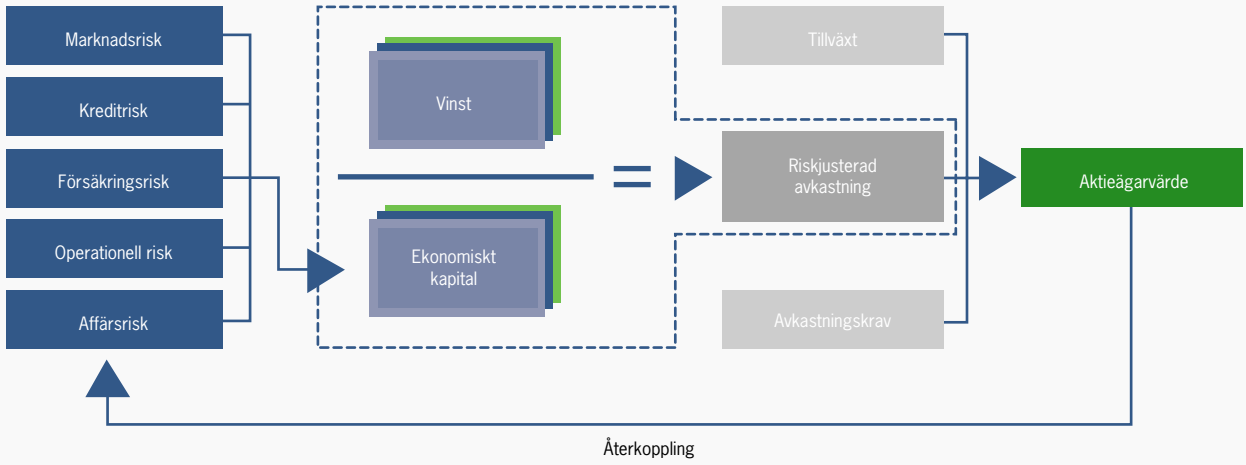

lingsrisk inom till exempel valutahandeln klassificeras som kreditrisk och hanteras på samma sätt som övriga kreditexponeringar.

Kreditpolitiken baseras på principen att utlåningen skall vara analysbaserad och stå i proportion till kundens återbetalningsförmåga. Kunden skall dessutom vara känd i koncernen så att både förmåga och karaktär kan bedömas. För att hantera kreditrisken på varje enskild kund eller kundgrupp sätts en total limit, som följs upp kontinuerligt. Limiten utgör gränsen för den maximala exponering koncernen kan acceptera på en viss kund baserat på kundens finansiella ställning samt på nuvarande affärsrelation och transaktionsmängd. Limiter sätts även för den samlade exponeringen mot olika länder.

Säkerheter och nettingavtal används i varierande utsträckning beroende på faktorer som motpartens riskklass och transaktionens art och komplexitet. Samtliga totala limiter måste minst årligen vara föremål för genomgång av ett kreditorgan. Engagemang med högre risk är föremål för mer frekvent genomgång så att eventuella problem kan identifieras på ett tidigt stadium. Ju tidigare svagheter identifieras desto större är sannolikheten att finna konstruktiva lösningar.

Granskning av den samlade kreditportföljen utförs också löpande. Portföljen analyseras regelbundet ur olika vinklar; branschvis, geografiskt, per riskklass, per produkt, storleksmässigt osv. Detta möjliggör en effektiv analys av eventuella problemområden i portföljen. Särskilda analyser utförs dessutom när marknadsutvecklingen kräver noggrannare granskning av vissa branscher och områden (till exempel fastighetssektorn, telekombranschen och tillväxtländer).

Koncernen har utvecklat en statistisk metod för mätning och kontroll av risker, CAR, vilken kompletterar den traditionella kreditriskhanteringen. Den syftar till att bedöma storleken på oförutsedda förluster för vilka kapital hålls och utgör ytterligare en dimension i uppföljningen av portföljen. Metoden baseras på följande tre komponenter:

1. *Sannolikhet för fallissemang*. Motparterna klassificeras på en skala, som består av 15 riskklasser. Skalan är avstämd mot de internationella ratinginstitutens skalor.
2. *Exponeringens storlek i händelse av fallissemang*. Exponeringen mäts både nominellt (vid till exempel lån, leasing, remburser och garantier) och genom beräknade marknadsvärden med ett påslag för framtida, tänkbar exponering (derivat och valutakontrakt) och avser poster såväl inom som utom balansräkningen.
3. *Förlust i händelse av fallissemang*. Bedömning av hur mycket koncernen kan erhålla av utestående fordran i händelse av fallissemang, bland annat med beaktande av ställda säkerheter. Bedömningen är baserad på intern och extern historisk erfarenhet, samt fakta i den givna transaktionen.

Beräkningar sker på såväl divisions- som koncernnivå, varvid diversifieringseffekter beaktas när kreditrisker läggs samman. Modellen valideras med hjälp av studier av faktiska utfall inom utvalda delar av portföljen vad gäller sannolikhet för fallissemang samt förlust i händelse av fallissemang.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av förändringar av räntor, valuta- och aktiekurser. I begreppet marknadsrisk inkluderas även prisrisk i samband med avyttring av tillgångar eller stängning av positioner.

Marknadsrisk i handelslagret uppstår som en följd av att koncernen är en marknadsgarant (market maker) i den internationella valuta-, penning- och kapitalmarknaden. Riskerna i handelslagret uppstår både i kundaffären och via ett konservativt risktagande. Därtill uppstår marknadsrisk i koncernens löpande affärsverksamhet till följd av strukturella skillnader i tillgångar och skulder, till exempel avseende löptid eller valuta.

Marknadsriskmandatet från styrelsen fördelas av koncernens ALCO till divisionerna som i sin tur fördelar den erhållna limiten till de affärsenheter som besitter specialistkompetens inom området. Uppföljning av större delen av dessa marknadsrisklimiter sker dagligen.

Som mått på den samlade marknadsrisken använder koncernen Value at Risk (VaR). Det är en statistisk metod som uttrycker den maximala potentiella förlust som med viss sannolikhet kan uppstå under en viss tidsperiod. SEB har valt 99 procents sannolikhetsnivå och en tidshorisont på tio dagar. VaR-modellen kan hantera olika typer av marknadsrisker på ett homogent sätt, vilket underlättar jämförelser, mätning och kontroll. Dessutom återspeglar VaR de diversifieringseffekter som finns mellan olika valuta, aktie- och räntemarknader.

VaR-modellen ligger sedan 2001, då Finansinspektionen lämnade sitt godkännande, till grund för beräkning av kapitalkravet för merparten av bankens marknadsrisk.

Följande tabell summerar 10-dagars trading VaR för SEB under året. Genomsnittligt VaR har ökat något sedan 2002 på grund av högre marknadsvolatilitet.

Mkr	Min	Max	31 dec 2003	2003 Genomsnitt	2002 Genomsnitt
Ränterisk	37	193	59	105	91
Valutarisk	4	90	26	23	24
Aktierisk	1	43	4	10	16
Diversifiering			-25	-32	-38
Totalt	**37**	**191**	**64**	**106**	**93**

Modellens riktighet kontrolleras genom daglig backtestning. På den valda nivån 99 procent kan man förvänta sig att det faktiska utfallet blir lägre än VaR-måttet cirka 1–3 gånger per år. Nedanstående diagram visar backtestningen av tradingverksamheten inom Merchant Banking under året (i denna analys används en dags horisont, ej tio).

Användningen av VaR kompletteras med tekniker som ”stop loss”-limiter, samt med mått för räntekänslighet, valutaexponering och känslighet för optionsaktiviteter. Olika typer av scenarioanalyser och stresstester utförs regelbundet. Till exempel analyseras existerande positioner i historiska marknadskraschscenarier och portföljens risknivå utan diversifieringseffekter.

Ränterisken är den enskilt största marknadsrisken i koncernen och uppstår till följd av att räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivat är olika långa. Ränterisken mäts med VaR men positionerna analyseras också gentemot olika typer av förändringar av avkastningskurvan samt via scenarieanalys.

En höjning av marknadsräntorna med 1 procent skulle per årsskiftet ha medfört en värdeminskning av koncernens räntebärande tillgångar och skulder, inklusive derivat, med 2 800 Mkr (2 500). Värdeförändringen enligt detta mått (”delta-1”) skulle påverka koncernens redovisade resultat endast vad gäller den marknadsvärderade delen av affären. Mot en sådan värdeförändring bör också ställas möjligheten för banken att i ett högre allmänt ränteläge erhålla ett bättre räntenetto t ex från många inlåningsprodukter.

Delta-1-måttet är förhållandevis statiskt och ger en begränsad bild av den faktiska risken. VaR har fördelen att det på ett bättre sätt fångar alla typer av rörelser i räntekurvan, till exempel vridning och brantning/flackning. VaR är dessutom mer flexibelt vad beträffar ränterörelsernas storlek och tar hänsyn till att förskjutningar i räntekurvan ser olika ut i hög- och lågräntemarknader.

Valutarisken uppstår dels som ett resultat av bankens valutahandel på de olika internationella marknadsplatserna, dels på grund av att koncernens aktiviteter utförs i olika valutor. Utöver limiter för och mätning av VaR används de riskmått som tidigare definierats av Finansinspektionen, både för limiter och uppföljning. En förändring av kronans värde mot övriga valutor på 5 procent skulle vid årsskiftet ha påverkat koncernens resultat med 22 Mkr.

Aktierisk uppstår främst i dotterbolaget Enskilda Securities handel i aktier och aktierelaterade instrument. VaR är det främsta risk- och limitmåttet för aktierisk. Därutöver används aktie-

VaR

Backtestning 2003

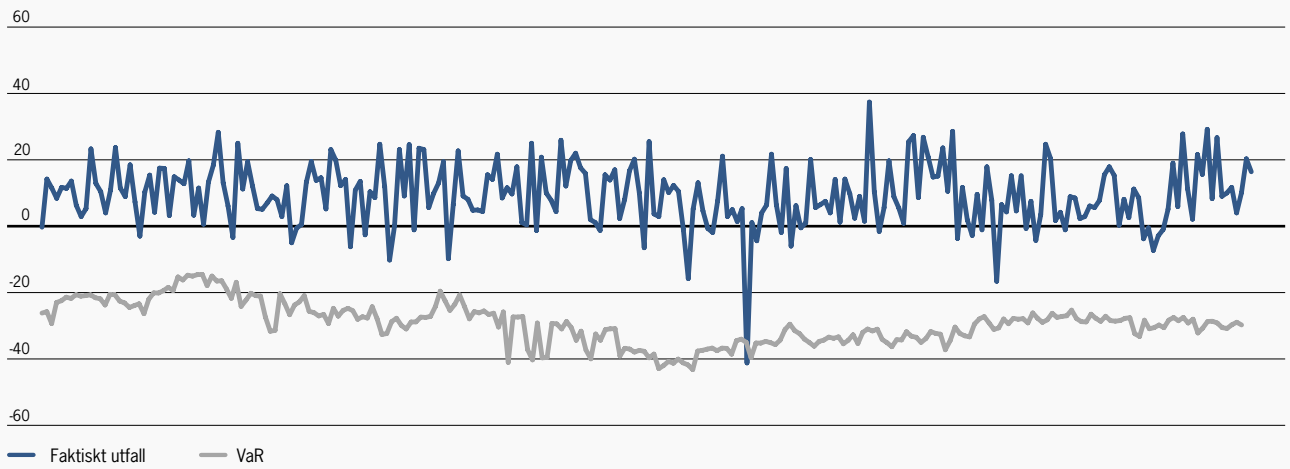

riskmått som definierats av svenska kapitaltäckningsregler både för limiter och uppföljning. En 10-procentig kursförändring av koncernens aktiepositioner skulle vid årsskiftet påverkat koncernens resultat med 131 Mkr.

Försäkringsrisk

Livförsäkringsrisk är risken för förlust till följd av att skattade övervärden (det vill säga nuvärdet av framtida vinster från redan tecknade försäkringar) inte kan realiseras på grund av oväntat långsam kapitaltillväxt, annullationer eller ogynnsam pris/kostnadsutveckling.

Vidare är livförsäkringsverksamheten utsatt för risken av förskjutningar i dödstalen: minskade dödstal medför mer långvariga pensionsåtaganden; ökade dödstal leder till fler dödsfallsersättningar. Dessa risker gäller dock endast fondförsäkringar. Den ömsesidiga karaktären av traditionell livförsäkring innebär att försäkringstagarna kollektivt bär riskerna.

Riskmätningen tar sin utgångspunkt i den redovisning av övervärden som affärsområdet regelbundet ger marknaden. Risknivån har ett nära samband med sparandestockens storlek, och ökade under 2003 på grund av försäljningsframgångar och god börsutveckling.

Riskerna kontrolleras via så kallad aktuariell analys och stresstester av befintligt försäkringsbestånd. Dödsfalls- och sjukdomsrisker återförsäkras mot oväntat stora enskilda skador eller många skador orsakade av samma skadehändelse.

Operationell risk och affärsrisk

Operationell risk är risken för förlust till följd av såväl händelser i omvärlden (naturkatastrofer, extern brottslighet etc) som interna orsaker (datafel, bedrägerier, bristande efterlevnad av lagar och interna föreskrifter, övriga brister i den interna kontrollen etc).

Koncernens centrala risk- och säkerhetsorganisationer och riskorganisationerna inom divisionerna har utarbetat policydokument, instruktioner och beredskapsplaner, för att minimera de operationella riskerna i affärsprocesserna.

SEB har utvecklat ett antal koncerngemensamma tekniker för att identifiera, värdera, rapportera och reducera den operationella risken. Exempel på detta är nyckeltal som ger tidiga varningssignaler om förändringar i risknivå och effektivitet i verksamheten. Divisionerna utför löpande självutvärderingar av den operationella risken. Metoder för att registrera och kategorisera inträffade operationella incidenter har utvecklats, liksom en process för formaliserad självutvärdering av den operationella risken i divisionerna.

SEB beräknar med statistiska metoder kapitalbehovet för den operationella risken. Beräkningen baseras på faktiskt inträffade operationella förluster av väsentlig storlek inom finansbranschen globalt. Vid beräkningen tas hänsyn till kvaliteten på divisionernas riskhantering, baserat på enheternas självutvärdering. En god operationell riskhantering innebär ett lägre kapitalbehov.

I operationella risker inkluderas också så kallade legala risker. Koncernen strävar efter att minska dessa risker bland annat genom utformningen av de avtalsvillkor som tillämpas för olika produkter och tjänster.

SEB mäter också koncernens *affärsrisk*, vilken definieras som risken för minskade intäkter på grund av en oförväntad nedgång i intäkter, vanligtvis från volymminskningar, prispress eller konkurrens. I affärsrisk ingår också ryktesrisk, det vill säga möjligheten att intäkterna minskar till följd av externa rykten om koncernen eller branschen. Risken mäts baserat på volatiliteten i de intäkter och kostnader som inte är direkt hänförliga till övriga risktyper. Orsakerna till affärsrisken är oftast externa och okontrollerbara. Genom en god strategisk planering kan dock affärsrisken delvis begränsas.

Asset and liability management

Koncernens riskhantering och riskkvantifiering används även för att säkerställa en proaktiv analys och hantering av koncernens resultat- och balansräkning. I det ingår:

- analys och åtgärder för att säkerställa likviditets- och kapitalförsörjning, samt för att hantera strukturella ränte- och valutarisker i balansräkningen,
- kostnadseffektiv finansiering av tillgångar, vilket inkluderar en löpande analys av uppkommet räntenetto, samt
- kontroll av att koncernen följer existerande myndighetskrav och regelverk.

Kapitalbasen och likviditeten optimeras genom kombinationer av olika finansiella instrument och tekniker, som till exempel värdepapperisering och kreditderivat, emission av obligationer och andra värdepapper samt genom minskning eller ökning av balansräkningens volymer.

Ränte- och valutaexponering

Ränterisk finns i så gott som alla koncernens aktiviteter. Risken hanteras centralt av treasury-funktionen genom att ränterisken i tidsbunden in- och utlåning matchas i internprissystemet.

Treasury-funktionen hanterar därtill de strukturella valutapositioner som uppstår i koncernens balansräkning, exempelvis till följd av aktieinvesteringar i dotterbolag utanför Sverige när finansieringen inte sker i aktiekapitalets valuta.

Likviditetsrisk och finansiering

Likviditetsrisk är risken för förlust eller väsentligt högre än beräknade kostnader till följd av att koncernens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid.

Koncernen håller en sådan likviditet att löpande betalningsåtaganden fullgörs, samtidigt som det finns betalningsberedskap för oförutsedda händelser. Betalningsberedskapen säkerställs genom att ha tillräcklig volym likvida tillgångar, till exempel i Riksbanken belåningsbara obligationer, som med omedelbar verkan kan göras om till likvida medel. Den kompletteras genom att koncernen har tillgång till de internationella penning- och kapitalmarknaderna för finansiering på olika löptider. I syfte att reducera likviditetsrisken har koncernen spritt sin finansiering genom att nyttja olika finansiella marknader, instrument, valutor, geografiska områden etc. Koncernen använder också likviditetslimiter i den operativa styrningen.

Likviditeten mäts och rapporteras med hjälp av ett antal olika mått och tekniker. Väsentligt i detta sammanhang är kortfristig pantsättningskapacitet, analys av framtida kassaflöden, scenarieanalys, samt relationen mellan stabila och mindre stabila tillgångar och skulder.

Räntebindningstider

Mkr	<3m	3–6 m	6–12 m	1–3 år	3–5 år	>5 år	**Totalt**
Utlåning till kreditinstitut	131 412	15 508	7 063	17 343	5 772	2 210	**179 308**
Utlåning till allmänheten	396 201	40 642	35 556	94 283	72 894	67 883	**707 459**
Räntebärande värdepapper	94 270	10 754	7 287	35 106	16 768	25 084	**189 269**
Övriga tillgångar	44 226	55 124	22 404	29 340	16 855	35 408	**203 357**
Summa tillgångar	**666 109**	**122 028**	**72 310**	**176 072**	**112 289**	**130 585**	**1 279 393**
Skulder till kreditinstitut	222 017	17 014	6 458	10	1 343	10	**246 852**
In- och upplåning från allmänheten	415 048	14 806	11 136	13 487	16 048	23 511	**494 036**
Emitterade värdepapper	74 125	31 541	10 737	58 894	26 937	16 273	**218 507**
Efterställda skulder	4 913	594	370	2 059	4 657	11 668	**24 261**
Övriga skulder	59 260	22 114	6 574	55 764	40 098	63 463	**247 273**
Eget kapital						48 464	**48 464**
Summa skulder och eget kapital	**775 363**	**86 069**	**35 275**	**130 214**	**89 083**	**163 389**	**1 279 393**
Räntekänslighet netto	109 254	-35 959	-37 035	-45 858	-23 206	32 804	
Kumulativ räntekänslighet	109 254	73 295	36 260	-9 598	-32 804		

Stabilitet i balansräkningen skapas genom att koncernen satt upp mål för den medel- och långfristiga upplåningen ställd i relation till utlåningen. Till exempel skall alla skulder som förfaller inom tre månader fullständigt kunna täckas med tillgångar som är tillgängliga inom samma tidsrymd. I detta sammanhang tas hänsyn till koncernens traditionellt stabila inlåning i kontorsrörelsen samt till valutakompositionen i balansräkningen. Likviditetshanteringen omfattar även en beredskapsplan som säkerställer att mycket ansträngda likviditetslägen kan hanteras på ett tillfredsställande sätt. Koncernens närvaro på de internationella marknaderna och det egna internationella nätverket spelar en betydande roll i beredskapsplanen.

Kapitalhantering

Koncernens kapitalpolicy definierar målsättningen för kapitalhanteringen. Aktieägarnas avkastningskrav skall balanseras mot myndigheternas kapitalkrav, krav från skuldinvesterare och andra motparter avseende SEB:s rating, samt det ekonomiska kapital som representerar koncernens samlade risker. Ett utrymme för strategisk handlingsfrihet kan också avsättas, liksom en extra säkerhetsmarginal utöver vad den formella kapitalmodellen leder fram till – t ex för en bred konjunkturförsämring. Dessa aspekter samlas i koncernens styrmodell som beskrivits tidigare. Alltså är kapitalhanteringen direkt beroende av de affärsmässiga målen och koncernens rating. Kapitalet hanteras centralt samtidigt som lokala krav på myndighetskapital eller legalt kapital uppfylls. Viktiga åtgärder som påverkar nivån på kapitalet och relationstal är utdelning, värdepapperisering, kreditderivat, investeringar, nyemissioner, återköp etc. Alternativen utvärderas löpande.

Ansvarsfördelning och styrning

Tydlig ansvarsfördelning

Förmågan att upprätthålla förtroendet hos kunder, långivare, aktieägare och andra är av avgörande betydelse för SEB. En väsentlig faktor är därvid en tydlig och effektiv struktur för ansvarsfördelning och styrning. Ett syfte med en sådan struktur är även att undvika intressekonflikter. Inom SEB läggs därför mycket vikt vid att skapa tydliga roller för befattningshavare och beslutsinstanser, t. ex. inom corporate finance-verksamheten, kapitalförvaltningen, försäkringsrörelsen med mera.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för verksamheten i Banken och koncernen och beslutar om verksamhetens art samt strategier och mål för denna. Styrelsen ser till att verksamheten är organiserad på ett sådant sätt att bokföringen, medelsförvaltningen och de ekonomiska förhållandena i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt och att riskerna i verksamheten är identifierade och definierade och mäts, följs upp och kontrolleras, allt i överensstämmelse med externa och interna regler, inklusive Bankens bolagsordning. Styrelsen ansvarar även för att följa upp och kontrollera verksamheten.

Verkställande direktören har ansvaret för den löpande förvaltningen av koncernens verksamhet enligt styrelsens riktlinjer samt fastställda policies och instruktioner. Verkställande direktören rapporterar till styrelsen.

Styrelsen utövar sin styrande och kontrollerande roll genom ett flertal policies och instruktioner. Även verkställande direktören utövar sin styrande och kontrollerande roll genom specifika policies och instruktioner. Avsikten med SEB:s policies och instruktioner är att klargöra ansvarsfördelningen och att genom hela koncernen förmedla betydelsen av ett etiskt förhållningssätt.

I koncernen finns tre kontrollfunktioner oberoende från affärsverksamheten – internrevisionen, organisationen för compliance och organisationen för riskkontroll.

Styrelsen

Styrelseledamöterna utses av aktieägarna vid ordinarie bolagsstämma med mandattid till slutet av nästkommande ordinarie bolagsstämma.

Styrelsen skall enligt bolagsordningen bestå av minst sex och högst tolv ledamöter med högst sex suppleanter. Härtill kommer arbetstagarrepresentanter. Styrelsen har under 2003 bestått av nio ordinarie ledamöter och en suppleant valda av bolagsstämman samt två ordinarie ledamöter och två suppleanter som arbetstagarrepresentanter. Den ende ordinarie bolagsstämmovalde ledamoten som var befattningshavare i SEB var den verkställande direktören. Styrelsens sammansättning från och med den ordinarie bolagsstämman 2003 framgår av tabell på sidan 45.

Vid den ordinarie bolagsstämman 2003 fattades beslut om ett särskilt förfarande för nominering av styrelseledamöter innebärande att de fyra största aktieägarna under fjärde kvartalet 2003 skulle utse var sin representant att, under styrelseordförandens ledning, utgöra nomineringskommitté och tillsammans utarbeta ett förslag till styrelse att föreläggas bolagsstämman för beslut. Enligt bolagsstämmans beslut skulle namnen på de personer som utsågs till representanter kungöras. Så skedde genom särskilt pressmeddelande den 22 oktober 2003. De utsedda representanterna var Jacob Wallenberg, Investor, Hans Mertzig, Trygg-Stiftelsen, Ramsay Brufer, Alecta, och Torgny Wännström, AFA Försäkring.

Ansvarsfördelning och styrning

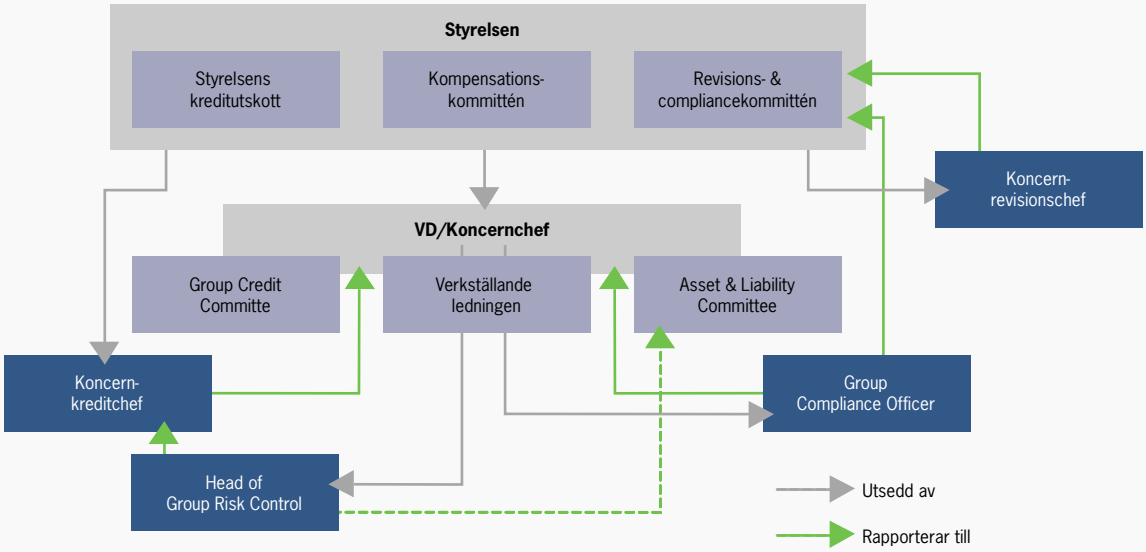

Verksamheten i SEB styrs, kontrolleras och följs upp enligt policies och instruktioner som är fastställda av styrelsen och VD.

Styrelseledamöterna får utbildning och vägledning inom området, bl a avseende styrelseledamots ansvar i ett noterat företag. De har kontinuerligt tillfälle att diskutera frågor med styrelsens ordförande, verkställande direktören och styrelsens sekreterare. Under 2003 har styrelseledamöterna genomgått utbildning i Stockholmsbörsens regi avseende noteringsavtalet, noteringskraven och insiderfrågor. Utvärdering av styrelsens och styrelseledamöternas arbete sker fortlöpande.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning som reglerar styrelsens roll och arbetsformer. Under 2003 hölls nio styrelsesammanträden. Vid de sammanträden där årsbokslutet och halvårsbokslutet fastställdes deltog företrädare för externrevisionen. Väsentliga frågor som avhandlats under året är bland annat:

- Strategisk inriktning för koncernens verksamhet (art och omfattning)
- Överordnade långsiktiga mål för verksamheten
- Koncernens organisation
- Policies och instruktioner
- Affärsplaner och budget
- Kapital-, risk- och finansieringsfrågor, inkl limiter
- Ledarförsörjning, kompensation och andra personalfrågor
- Kund- och personalnöjdhetsfrågor
- Större investeringar och förvärv av verksamheter
- Delårsrapporter och årsredovisning
- Kreditportföljens utveckling
- Uppföljning av strategiska och finansiella mål
- Uppföljning av extern och intern revision
- Uppföljning av de risker som koncernens verksamhet inrymmer
- Organisationen för riskkontroll

Styrelsen utser styrelseordförande liksom verkställande direktör och dennes ställföreträdare. Vidare utser styrelsen övriga vice verkställande direktörer, koncernkreditchef, ledamöter i verkställande ledningen och koncernrevisionschef.

Sedan lång tid tillbaka inrättar styrelsen kommittéer för att inom sig fördela vissa arbetsuppgifter. Inom styrelsen finns nu tre kommittéer: kreditutskottet, revisions- och compliancekommittén samt kompensationskommittén. Vid kommittéernas möten förs protokoll och kommittéerna rapporterar regelbundet till styrelsen. Varken verkställande direktören eller andra befattningshavare i banken ingår i styrelsens revisions- och compliancekommitté eller i kompensationskommittén. Verkställande direktören är ledamot i styrelsens kreditutskott. Arbetet i styrelsens kommittéer regleras av instruktioner som fastställts av styrelsen.

Styrelsens kreditutskott har till uppgift att löpande följa upp kreditportföljen och kreditprocessen inom banken och koncernen. I detta arbete ingår även att fastställa kreditpolicies och mindre ändringar i styrelsens kreditinstruktion. Kreditutskottet fattar även beslut i vissa individuella kreditärenden av principiell eller större betydelse.

Ledamöter i kreditutskottet är Urban Jansson, ordförande, Jacob Wallenberg, vice ordförande, Carl Wilhelm Ros, Lars H Thunell och Gösta Wiking. Föredragande i kreditutskottet är koncernkreditchefen. Kreditutskottet har under året hållit nio möten.

Styrelsens revisions- och compliancekommitté håller fortlöpande kontakt med bankens externa och interna revisorer, tillser att anmärkningar och påpekanden från revisorerna åtgärdas, behandlar bokslut och periodrapporter samt förändringar i redovisningsreglerna, utvärderar externrevisorernas oberoende och tar fram förslag inför bolagsstämmans val av revisor. Kommittén fastställer även en översiktlig revisionsplan för internrevisionen och en översiktlig plan för compliancearbetet. Internrevisionsarbetet och compliance-verksamheten följs löpande. Ledamöter i revisions- och compliancekommittén är Gösta Wiking, ordförande, Jacob Wallenberg och Carl Wilhelm Ros. Föredragande i kommittén är koncernrevisionschefen och Group Compliance Officer. Revisions- och compliance-kommittén har under året hållit fyra möten. Vid två av dessa möten har de externa revisorerna deltagit.

Styrelsens kompensationskommitté utarbetar, för beslut av styrelsen, förslag till principer för kompensation till vissa ledande befattningshavare och förslag till kompensation till verkställande direktören och koncernrevisionschefen. Kompensationskommittén beslutar i frågor om kompensation till verkställande direktörens ställföreträdare och övriga ledamöter av den verkställande ledningen efter de riktlinjer som styrelsen fastställt. Kommittén bereder också frågor om incitamentsprogram och pensionsplaner. I kommittén diskuteras även personalfrågor av strategisk betydelse och övervakas koncernens pensionsåtaganden. Ledamöter i kompensationskommittén är Jacob Wallenberg, ordförande, Penny Hughes och Gösta Wiking. I ärenden där hinder på grund av jäv inte föreligger deltar verkställande direktören i kommitténs sammanträden och är föredragande. Kompensationskommittén har under 2003 hållit fem möten.

Verkställande direktören

Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av koncernens verksamhet enligt styrelsens riktlinjer samt fastställda policies och instruktioner. Styrelsen har reglerat verksamheten i SEB-koncernen och fastställt hur koncernens divisioner, inklusive den utländska verksamheten i filialer och dotterbolag, skall styras och vara organiserade. Verkställande direktör och koncernchef är Lars H Thunell. Ställföreträdare för honom under 2003 har varit Lars Lundquist, finans- och ekonomichef, vice verkställande direktör, suppleant i styrelsen och ledamot av den verkställande ledningen.

Verkställande direktören är ordförande i tre olika kommittéer organiserade för att fokusera på olika områden; verkställande ledningen för affärsfrågor, Group Credit Committee för kreditfrågor och Asset and Liability Committee för kapital- och riskfrågor.

För att tillvarata hela koncernens bästa intresse samråder verkställande direktören med *den verkställande ledningen* och dess *IT-kommitté* i frågor av större eller principiell betydelse. I såväl verkställande ledningen som IT-kommittén ingick under 2003, förutom Lars H Thunell som ordförande, divisionscheferna Annika Bolin, Fleming Carlborg, Harry Klagsbrun och Anders Mossberg, ställföreträdande koncernchefen tillika finans- och ekonomichefen Lars Lundquist, stabschefen Lars Gustafsson och koncernkreditchefen Liselotte Hjorth, samtliga vice verkställande direktörer. Under 2003 hölls 27 sammanträden med verkställande ledningen.

Group Credit Committee (GCC) är – näst efter styrelsens kreditutskott – koncernens högsta kreditbeviljande organ. GCC har även till uppgift att regelbundet se över regelverket för kreditgivning och att, när så är påkallat, förelägga styrelsens kreditutskott förslag till ändringar.

Asset and Liability Committee (ALCO) är det koncernövergripande organ som har ansvar för koncernens lång- och kortfristiga finansiella stabilitet. ALCO fattar beslut om struktur på och styrning av bankens balansräkning, samordnar risk-,

Styrelseledamöter fr o m ordinarie bolagsstämma 2003

Namn	Invald	Befattning	Kredit-utskottet	Revisions- och compliance-kommittén	Kompensations-kommittén	Arvode
Jacob Wallenberg	1997	Ordförande	●	○	●	1 400 000
Marcus Wallenberg	2002	Vice ordförande				425 000
Gösta Wiking	1997	Vice ordförande	○	●	○	825 000
Penny Hughes	2000	Ledamot			○	450 000
Urban Jansson	1996	Ledamot	●			650 000
Tuve Johannesson	1997	Ledamot				350 000
Hans-Joachim Körber	2000	Ledamot				350 000
Carl Wilhelm Ros	1999	Ledamot	○	○		650 000
Lars H Thunell	1997	Ledamot, Verkställande direktör och koncernchef	○			—
Lars Lundquist	2003	Suppleant, Ställföreträdande VD och ställföreträdande koncernchef				—
Ulf Jensen	1997	Av de anställda utsedd ledamot				—
Ingrid Tegvald	2002	Av de anställda utsedd ledamot				—
Göran Arrius	2002	Suppleant utsedd av de anställda				
Magdalena Olofsson	2003	Suppleant utsedd av de anställda				—

● Ordförande ● Vice ordförande ○ Ledamot

Personaloptionsprogrammen totalt

	Ursprungligt antal innehavare	Utgivna optioner	Utestående optioner	A-aktie/ option	Lösenpris[2]	Löptid	Första dag för utnyttjande
1999	12	953 997	887 997	1,12[1]	82:40[1]	1999–2006	2002-02-15
2000	368	4 816 456	4 150 173	1	91:50	2000–2007	2003-03-01
2001	874	6 613 791	5 908 062	1	118:00	2001–2008	2004-03-05
2002	1029	6 790 613	6 545 208	1	106:20	2002–2009	2005-03-07
2003	792	6 200 000	6 078 676	1	81:30	2003–2010	2006-02-27
Summa		**25 374 857**	**23 570 116**				

1) Efter omräkning för SEB:s nyemission 1999.

2) Beräknat som 110 procent av genomsnittlig senaste betalkurs för SEB:s A-aktie på Stockholmsbörsen under en period av tio bankdagar i anslutning till beslut och tillkännagivande av årsbokslutet.

kapital- och likviditetsfrågor samt fördelar kapital och risk. ALCO har vidare bland annat till uppgift att utarbeta förslag till överordnade finansiella mål för koncernen och koncernövergripande riskpolicy för styrelsens beslut.

För informationsutbyte på koncernnivå finns ett särskilt forum med ledande befattningshavare från hela koncernen, *koncernrådet*. Ledamöterna i koncernrådet utses av verkställande direktören efter samråd med den verkställande ledningen.

Internrevision, compliance och riskkontroll

Koncernens internrevision är en oberoende granskningsfunktion, direkt underställd styrelsen, som ansvarar för utvärdering av att den interna kontrollen är tillfredsställande och effektiv, att extern och intern rapportering är tillfredsställande och att verksamheten i koncernen bedrivs enligt styrelsens och verkställande direktörens intentioner. Koncernrevisionschefen rapporterar löpande till styrelsens revisions- och compliancekommitté och informerar även verkställande direktören och den verkställande ledningen regelbundet.

Koncernens complianceverksamhet har till uppgift att säkerställa att de olika verksamheter som bedrivs följer gällande lagar, regler och föreskrifter, såväl externa som interna. Group Compliance Officer tillhör Koncernstab Juridik och har till uppgift att biträda styrelsen och verkställande direktören i compliancefrågor och att samordna handläggningen inom koncernen av sådana frågor. Group Compliance Officer rapporterar löpande till styrelsens revisions- och compliancekommitté och informerar även verkställande direktören och verkställande ledningen regelbundet om viktigare händelser inom compliance-området avseende hela koncernen.

Genom *koncernens organisation för riskkontroll* övervakas koncernens risker, i första hand kreditrisker, marknadsrisker, operationella risker, affärsrisker och likviditetsrisker (se vidare sidan 37).

Ersättningar till styrelsen, verkställande direktören och andra ledande befattningshavare

Styrelsen

Bolagsstämman fastställer ett sammanlagt arvode till styrelsens ledamöter. Arvodet fördelas sedan av styrelsen mellan de styrelseledamöter som inte är befattningshavare i banken. Ett högre arvode utgår för styrelsens ordförande och de vice ordförandena, liksom för de ledamöter som ingår i styrelsens kommittéer. Av tabell på sidan 45 framgår arvodesfördelningen för 2003. Styrelsearvodet utbetalas löpande under mandatperioden.

Verkställande direktören och verkställande ledningen

Styrelsen fastställer kompensation till verkställande direktören efter förslag från styrelsens kompensationskommitté. Styrelsens kompensationskommitté beslutar om kompensation till övriga ledamöter av verkställande ledningen enligt riktlinjer fastställda av styrelsen.

Till verkställande direktören och ledamöterna i den verkställande ledningen utgår ersättning i form av fast lön och rörlig lön, personaloptioner och övriga förmåner såsom tjänstebil samt pensionsförmåner. Den rörliga lönedelens storlek är beroende av att ett antal fastställda kvantitativa och kvalitativa mål uppfylls. Den är maximerad, antingen till viss andel av den fasta lönen eller till visst belopp. För verkställande direktören gäller att den rörliga lönedelen kan uppgå till högst 50 procent av den fasta årslönen. Personaloptioner ingår som en del av det totala kompensationspaketet. Som princip gäller att det beräknade värdet för tilldelade personaloptioner inte får överstiga 75 procent av den fasta årslönen avseende den verkställande direktören och cirka 50 procent av den fasta årslönen avseende övriga ledmöter i den verkställande ledningen.

Fast och rörlig lön samt förmåner för verkställande direktören och ledamöterna av den verkställande ledningen framgår av not 9.

Personaloptionsprogram

Som en del av det totala kompensationspaket som erbjuds ledande befattningshavare inom koncernen har styrelsen under åren 1999–2003 beslutat om personaloptionsprogram för ledande befattningshavare, nyckelpersoner och vissa specialister (totalt cirka 5 procent av samtliga anställda). Syftet med personaloptionsprogrammen är att stimulera ett långsiktigt engagemang i SEB, stärka helhetssynen på SEB och fördjupa känslan av delaktighet, stimulera värdeökningen i SEB samt att ge möjlighet att ta del i SEB:s långsiktiga framgång och värdeskapande. För SEB innebär personaloptionsprogrammen även ett sätt att hålla nere övriga lönekostnader.

För samtliga program gäller motsvarande villkor och principer. Programmen löper över sju år och optionerna kan utnyttjas först efter en inledande treårsperiod och då endast om anställningen fortfarande består. Tilldelning har förutsatt frysning eller reduktion av kontant lön (fast och/eller rörlig lön). Särskilda skatteregler gäller för personaloptioner. Dessa innebär att någon beskattning inte sker för de personer som tilldelats personaloptioner förrän utnyttjande sker. Värdet av personaloptionerna, i detta sammanhang skillnaden mellan lösenpris och aktiekursen när optionen utnyttjas, behandlas som inkomst av tjänst och sociala avgifter utgår då för banken. Omfattningen av programmen framgår av tabell på sidan 45 och antalet personaloptioner tilldelade verkställande direktören och verkställande ledningen framgår av not 9.

Personaloptioner kan inte säljas eller pantsättas. Något marknadsvärde finns därför inte. Ett beräknat värde har emellertid tagits fram enligt vedertagen modell för optioner. Vid beräkningen har hänsyn tagits bl a till löptiden och att optionerna inte kan utnyttjas de första tre åren. Det beräknade värdet vid respektive tilldelningstidpunkt för programmen har varierat mellan 15 och 17 kronor per personaloption.

Av hela antalet personaloptioner i 2003 års personaloptionsprogram tilldelades verkställande direktören och verkställande ledningen cirka 15 procent och övriga ledande befattningshavare, nyckelpersoner och specialister cirka 85 procent.

I februari 2004 beslutade styrelsen föreslå den ordinarie bolagsstämman att besluta om ett nytt personaloptionsprogram baserat på högst 6 200 000 personaloptioner på i huvudsak motsvarande villkor och principer som 1999–2003 års program till cirka 700 ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Det personaloptionsprogram styrelsen föreslagit för 2004 följer den sedan tidigare fastlagda planen för SEB:s personaloptionsprogram. Vid tilldelningen beräknas cirka 1 100 000 personaloptioner tilldelas verkställande ledningen, inklusive den verkställande direktören, och cirka 5 100 000 personaloptioner tilldelas cirka 700 övriga ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Personaloptionerna föreslås ha en löptid om sju år och kunna utnyttjas för förvärv av en aktie av serie A i banken per option, alternativt möjlighet till kontantavräkning, efter en inledande kvalifikationstid om tre år. Lösenpriset för varje aktie föreslås vara 120 kronor, ett belopp som motsvarar 110 procent av genomsnittet av senaste betalkurs för aktie av serie A i banken på Stockholmsbörsen under perioden fr o m den 13 februari t o m den 26 februari 2004. En förändring är att ett tak föreslås för det kontantbelopp som kan komma att utbetalas enligt programmet, motsvarande 220 kronor per personaloption, med en motsvarande begränsning av antalet aktier som optionsinnehavarna har rätt att förvärva enligt programmet.

Förslaget innebär även att banken i förtid skall avsluta programmet, för det fall att kursen på aktie av serie A i banken under lösenperioden tangerar eller överstiger fatställt tak (baserat på senaste betalkurs vid Stockholmsbörsen), med en rätt för optionsinnehavarna att för varje personaloption erhålla ett kontantbelopp eller motsvarande omräknat antal aktier. Det beräknade värdet för 2004 års program är cirka 17 kronor per personaloption.

Inklusive 2004 års program, kommer det totala antalet utestående personaloptioner (1999–2004) att omfatta cirka 29 700 000 aktier, vilket motsvarar cirka 4,3 procent av antalet aktier i SEB. Återkommande program skulle totalt motsvara cirka 5 procent av antalet aktier i SEB.

Den kursökning som kan inträffa under personaloptionernas löptid och de med personaloptionerna sammanhängande sociala kostnaderna utgör en risk för banken. Denna risk har för 1999 – 2001 års program säkrats genom så kallade swapavtal med tredje part. Kostnaden för dessa säkringsarrangemang beräknas som skillnaden mellan SEB-aktiens utdelningsnivå och löpande finansieringskostnad för antalet underliggande aktier. Säkringsarrangemanget leder till att eget kapital kompenseras fullt ut och förblir intakt. 2002 och 2003 års personaloptionsprogram har säkrats genom återköp av egna aktier enligt bolagsstämmans beslut, se vidare nedan. De sociala kostnaderna säkras med swapavtal.

Även det föreslagna personaloptionsprogrammet för 2004 föreslås bli säkrat genom återköp av egna aktier och avseende de sociala kostnaderna med swapavtal.

Återköp av egna aktier

Den ordinarie bolagsstämman 2003 bemyndigade styrelsen att besluta om återköp av egna aktier över börsen. Den 8 maj 2003 förvärvades 6 200 000 A-aktier (à nominellt 10 kronor) till snittkursen 79:50 kronor (lösenpris 81:30). De återköpta aktierna ersatte ett befintligt säkringsarrangemang i form av swapavtal. Aktierna kommer att användas för leverans till de personaloptionsinnehavare enligt 2003 års program som utnyttjar sina personaloptioner. De aktier som inte behövs för sådan leverans kan säljas över börsen.

Antalet av banken innehavda egna aktier framgår av nedanstående tabell.

Återköpta egna aktier

	Antal	Kurs[1]	Förvärvsdag	Andel av samtliga aktier i banken
	7 000 000	103	2002-05-07	ca 1%
	6 200 000	79:50	2003-05-08	ca 1%
Summa	**13 200 000**			

1) Snittkurs vid köptillfället

Till ovan angivna återköpta aktier kommer de SEB-aktier som vid var tid innehas inom ramen för bankens värdepappersrörelse.

SEB:s styrelse har beslutat föreslå den ordinarie bolagsstämman att ge styrelsen ett bemyndigande att under tiden fram till den ordinarie bolagsstämman 2005 besluta om återköp av egna aktier över börsen för att säkra banken mot kostnaden av 2004 års personaloptionsprogram. Bemyndigandet omfattar förvärv av högst 6 200 000 aktier av serie A motsvarande cirka en procent av samtliga aktier i SEB. Bolagsstämmans beslut föreslås även innefatta en möjlighet att överlåta återköpta aktier till personaloptionsinnehavarna under 2004 års program enligt villkoren för programmet och ett mandat för styrelsen att under tiden fram till den ordinarie bolagsstämman 2005 över börsen överlåta dels de återköpta aktier under 2002, 2003 och 2004 års program som inte utnyttjas för leverans till optionsinnehavarna. Förvärv och överlåtelse över börsen får endast ske till ett pris inom det på Stockholmsbörsen vid var tid registrerade kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs.

Styrelsen har även beslutat föreslå den ordinarie bolagsstämman att ge styrelsen ett bemyndigande att under tiden fram till den ordinarie bolagsstämman 2005 besluta om återköp av egna aktier och försäljning av dessa för att skapa förutsättningar för att förbättra bankens kapitalstruktur. Bemyndigandet föreslås omfatta 20 000 000 A- och/eller C-aktier, dock maximalt till en sammanlagd köpeskilling om 2 300 000 000 kronor. Förvärv får endast ske över börsen till ett pris inom det på Stockholmsbörsen vid var tid registrerade kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs. Bolagsstämmans beslut föreslås även innefatta en möjlighet att överlåta återköpta aktier utanför börsen, med eller utan företrädesrätt för aktieägarna och med eller utan bestämmelser om apport eller kvittningsrätt, för att användas som likvid vid förvärv av företag eller verksamhet eller för att finansiera förvärv av företag eller verksamhet. Vid försäljning utanför börsen skall ersättningen för sålda aktier motsvara ett bedömt marknadsvärde och kunna utgöras av annat än kontant ersättning.

Utöver ovan angivna återköp har styrelsen beslutat att liksom tidigare år och i enlighet med 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse föreslå bolagsstämman att besluta att banken, under tiden fram till nästa ordinarie bolagsstämma, i sin värdepappersrörelse löpande får förvärva egna aktier av serie A och serie C till ett antal som vid var tid innebär att innehavet av sådana aktier inte överstiger tre procent av samtliga aktier i banken. Priset för förvärvade aktier skall motsvara vid var tid gällande marknadspris.

Tidigare återköpta aktier, liksom de nya förslagen till återköp av egna aktier, ryms inom den ram, 10 procent av det totala antalet aktier i SEB, som gällande lagstiftning medger.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och Redovisningsrådets ikraftträdda rekommendationer i de fall Finansinspektionens föreskrifter medger detta.

Nya redovisningsprinciper

De nya redovisningsprinciperna från Redovisningsrådet gällande från 2003 har beaktats men ej föranlett någon väsentlig förändring. Utformning av finansiella rapporter har inte inneburit några ändringar. Segmentsrapportering följer den tidigare affärsområdesrapporteringen med vissa ytterligare upplysningar (se nedan Rapportering för segment samt not 57). Förvaltningsfastigheter förekommer bland dotterbolagen men ej hos moderbolaget (se nedan under Materiella anläggningstillgångar). Eventuella händelser efter balansdagen beskrivs i årsredovisningen.

Koncernredovisning

SEB-koncernen omfattar Skandinaviska Enskilda Banken och de bolag i vilka banken direkt eller indirekt har mer än 50 procent av aktiernas röstvärde och ett bestämmande inflytande. I koncernredovisningen ingår ej bolag som banken övertagit för skyddande av fordran om dessa har avvikande verksamhet eller är planerade att säljas inom kort tid. Livförsäkringsaktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer konsolideras ej.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att bokförda värden på aktier i dotterbolag elimineras mot det kapital som fanns i dotterbolagen när de förvärvades. Ett dotterbolags bidrag till koncernens eget kapital är således endast det kapital som tillkommit efter förvärvet. Obeskattade reserver har i förvärvskalkylen för svenska bolag belastats med 28 procent uppskjuten skatteskuld samt i utländska bolag med respektive lands gällande skattesats.

Koncernredovisningen omfattar även intresseföretag, det vill säga bolag i vilka banken direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av aktiernas röstvärde tillsammans med ett betydande inflytande och där ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse mellan banken och bolaget. Intresseföretag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden.

Obeskattade reserver som skapats i dotterbolaget efter förvärvet eller i moderbolaget delas upp i uppskjuten skatteskuld och bundet eget kapital. Förändring av uppskjuten skatteskuld på grund av förändringar av obeskattade reserver redovisas som uppskjuten skatt i koncernresultaträkningen.

Anskaffningsvärdet vid förvärv av aktier i dotterbolag fördelas på tillgångar och skulder i respektive bolag. Den därefter överskjutande delen redovisas som goodwill. Avskrivningstiden anpassas till goodwillens uppskattade ekonomiska livslängd, dock högst 20 år. Undervärde som uppstår vid förvärv av aktier i dotterbolag avsätts till beslutad omstruktureringsreserv om den tillkännagetts vid förvärvstidpunkten eller resultatförs enligt särskild plan.

Resultatet i dotterbolag som sålts eller köpts under året konsolideras endast för den period som SEB-koncernen ägt, direkt eller indirekt, mer än 50 procent av aktiernas röstvärde och haft ett bestämmande inflytande. Motsvarande gäller för intresseföretag som sålts eller köpts under året.

Resultat- och balansräkningar för dotterbolag i utlandet som upprättats enligt den praxis som gäller för respektive land, har vid konsolideringen i SEB-koncernen anpassats till moderbolagets principer.

Vid omräkning till svenska kronor av boksluten för dotterbolagen i utlandet används dagskursmetoden. Eftersom balans- och resultaträkningarnas olika poster därmed omräknas med skilda kurser uppkommer omräkningsdifferenser. Dessa ingår ej i koncernens resultat utan förs direkt till eget kapital och fördelas på fria och bundna reserver. Som omräkningsdifferens redovisas också kurspåverkan på kapitalet i utländsk valuta i dotterbolagen till den del det är valutaexponerat.

Försäkringsföretag vars tillgångar inte överstiger 20 procent av koncernens tillgångar konsolideras på ett förenklat sätt. Innebörden av förenklingen är kortfattat att försäkringsföretagets tillgångar och skulder redovisas separat i koncernbalansräkningen samt att rörelseresultatet redovisas netto på en rad i koncernresultaträkningen. Karaktären av rörelsegrensredovisning betyder att interna kostnader och intäkter inte elimineras mellan bank- och försäkringsverksamhet.

Valutavärdering

Tillgångar och skulder i utländska valutor värderas till marknadsvärde (balansdagens stängningskurs).

Moderbolagets innehav av aktier i utländska dotter- och intresseföretag värderas till anskaffningskurs. Skulder i utländsk valuta i moderbolaget som avser säkring av dotterbolagsaktier, värderas också till anskaffningskursen. I koncernredovisningen korrigeras detta mot den uppkomna omräkningsdifferensen (se ovan under koncernredovisning).

Klassificering av finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar klassificeras lånefordringar och värdepapper för vilka det finns en dokumenterad avsikt och förmåga att inneha till förfall eller på lång sikt. Övriga finansiella fordringar, vari även ingår tillgångar som övertagits för skyddande av fordran, värdepapper som ej är avsedda för långsiktigt innehav samt derivatinstrument klassificeras som omsättningstillgångar.

Värderingsregler

Finansiella anläggningstillgångar värderas i normalfallet till anskaffningsvärde och omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Överlåtbara värdepapper och derivat, som är omsättningstillgångar får dock värderas till marknadsvärde. SEB-koncernen har valt marknadsvärderingsprincipen för derivatinstrument och värdepapper i handelsportföljerna.

Lånefordringar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde så länge de inte anses vara osäkra. Osäkra lånefordringar upptas till ett värde netto efter avdrag för konstaterade och sannolika kreditförluster, dvs till det bedömda återvinningsvärdet.

Lånefordringar klassificeras som osäkra om betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren och säkerhetens värde inte täcker kreditbeloppet. En sådan situation föreligger om räntor/amorteringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar eller där Banken fastställt att motparten sannolikt inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser. Räntan redovisas enligt kontantprincipen när lånefordran klassificerats som osäker. I not lämnas uppgift om osäkra fordringar.

För osäkra fordringar görs specifika reserveringar för sannolika kreditförluster. Specifika reserveringar görs för skillnaden mellan det utestående kapitalbeloppet och det bedömda återvinningsvärdet, vilket beräknas enligt en av följande värderingsmetoder:

- diskontering av de förväntade framtida kassaflödena till ett sammanlagt nuvärde
- säkerhetens marknadsvärde om sådan finns och det är sannolikt att den kommer att tas i anspråk
- observerbart marknadsvärde på lånefordran om detta är en tillförlitlig bedömning av lånets återvinningsvärde.

Varje fordran som föranleder specifik reservering ingår i osäkra lånefordringar med sitt fulla belopp, dvs även del som täcks av säkerheter. Avsättningar för transfereringsrisker görs med det belopp som bedöms erforderligt i enlighet med värdering av fordran per land och den situation av transferreringshinder som föreligger. Vid bedömningen tas hänsyn till eventuella marknadsvärden, typ av fordran och annan relevant information.

Härutöver görs gruppvisa reserveringar för sannolikt inträffade kreditförluster i grupper av fordringar som skall värderas individuellt men där förlusterna av olika skäl ännu inte kan hänföras till de individuella fordringarna. Gruppvis reservering görs för den del av kreditportföljen som inte uppfyller Bankens normala kvalitetskrav, men som inte klassificerats som osäker. Bankens interna riskklassificeringssystem utgör en av komponenterna när reserveringens storlek skall fastställas.

Lånefordringar värderas individuellt utom vissa homogena grupper av fordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk vilka värderas gruppvis. För sådana grupper av fordringar har reserveringsmodeller utarbetats på grundval av historiska kreditförluster och bedömd framtida utveckling.

En konstaterad förlust är hela eller den del av en lånefordran som ej bedöms möjlig att driva in från låntagaren eller att få in genom att realisera panten. Nedskrivning görs av hela fordran eller till fordrans återvinningsvärde. Samtidigt upplöses eventuell befintlig specifik reserv för sannolika kreditförluster.

Övertagen egendom värderas som omsättningstillgångar. Värderingen sker till ett uppskattat marknadsvärde vid övertagandet. Därefter sker värdering enligt lägsta värdets princip.

För fastighetsvärderingar anlitas extern expertis. Är tillgången börsnoterad används normalt detta värde som marknadsvärde. I andra fall, till exempel vid övertagna ej noterade aktier, får analogiberäkningar göras. Övertagen egendom redovisas i enlighet med karaktären på tillgången.

För räntebärande värdepapper som anskaffats till över- eller underkurs periodiseras kursdifferensen över instrumentets löptid så att den effektiva räntan blir den räntesats som kan beräknas så att diskonterat nuvärde av instrumentets kommande betalningsströmmar blir det ursprungliga anskaffningsvärdet. Det bokförda anskaffningsvärdet förändras därmed löpande och utgör ett så kallat upplupet anskaffningsvärde.

Överlåtbara värdepapper (räntebärande och andra) som ingår i handelsportfölj värderas till marknadsvärde.

Marknadsvärdet utgörs av noterat värde på balansdagen. Vid värderingen uppkomna orealiserade vinster, som redovisats i resultaträkningen, förs till fond för orealiserade vinster inom bundet eget kapital efter belastning för uppskjuten skatt, då dessa vinster ej är utdelningsbara.

Innehav av egna aktier till följd av bankens agerande som market maker redovisas som en avdragspost från eget kapital. Resultat vid avyttring av egna aktier redovisas ej i resultaträkningen utan som förändring av eget kapital.

Säkring av personaloptionsprogram med så kallat total return swap redovisas i enlighet med sin ekonomiska innebörd så att när dagskursen understiger kontraktskursen belastas fritt eget kapital med mellanskillnaden. Erhållna utdelningar i swappen gottgörs eget kapital samtidigt som erlagda räntor belastar resultaträkningen. När dagskursen överstiger kontraktskursen belastas resultaträkningen med sociala avgifter.

Derivatkontrakt, i vilka även inkluderas valutaterminer, marknadsvärderas. Positiva stängningsresultat balanseras som övriga tillgångar och negativa som övriga skulder.

Marknadsvärdena erhålls genom att de värderingsmetoder som marknaden använder för respektive instrument används vid beräkningen av respektive stängningsvärde. För linjära instrument innebär detta att framtida flöden i instrumenten diskonteras till balansdagen efter relevant avkastningskurva.

Säkringsredovisning av finansiella tillgångar och skulder innebär att säkringsinstrumentet värderas enligt samma värderingsprincip som den skyddade positionen.

Förutsättningar för säkringsredovisning är att positionen är exponerad mot en ränte-, aktiekurs-, råvarupris- eller valutakursrisk.

De skyddade positionerna är individuellt eller gruppvis identifierade.

Återköpstransaktioner

Vid äkta återköpstransaktion, så kallad repa, redovisas tillgången fortsatt i den säljande partens balansräkning och erhållen likvid redovisas som övrig skuld. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd säkerhet inom linjen. Hos den köpande parten redovisas erlagd likvid som en lånefordran på den säljande parten. Skillnaden mellan likvid för avistaledet och terminsledet periodiseras över löptiden som ränta.

Värdepapperslån

Värdepapper som lånas ut kvarstår i balansräkningen som värdepapper och redovisas som ställd säkerhet inom linjen. Värdering sker på vanligt sätt. Inlånade värdepapper tas ej upp som tillgång. I de fall inlånade värdepapper avyttras (blankning) skuldförs ett belopp motsvarande värdepapperens verkliga värde.

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt plan. Skillnaden mellan planenliga och skattemässiga avskrivningar redovisas som överavskrivningar i juridiska enheter.

Leasingobjekt tas upp till anskaffningsvärdet och avskrivningar görs enligt en annuitetsmodell som baseras på ett erfarenhetsmässigt, försiktigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut. För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad sätts det planenliga restvärdet till noll. I koncernredovisningen omklassificeras finansiell leasing till utlåning vilket innebär att leasingintäkterna till denna del upptas som ränteintäkter och amortering. Enligt principen att ekonomiska risker och fördelar i allt väsentligt överförts till leasetagaren.

Investeringar i fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter eller värdestegring redovisas enligt RR 24. Övergången från tidigare redovisningspraxis har inte föranlett någon väsentlig förändring.

Immateriella anläggningstillgångar

Aktivering av utvecklingskostnader sker enbart om de resulterar i en identifierbar och av företaget kontrollerbar tillgång samt att framtida ekonomiska fördelar kan beräknas tillförlitligt. Kriterierna tolkas mycket strikt. Immateriella anläggningstillgångar har värderats till anskaffningskostnad efter planenliga avskrivningar. Om en indikation funnits att tillgångens värde kan ha minskat har återanskaffningsvärdet fastställts. En nedskrivning har skett när det redovisade värdet har överstigit återanskaffningsvärdet.

Finansiella skulder

Vid periodisering av finansieringsutgifter för finansiella skulder utgår beräkningen från att den ursprungliga skulden är det belopp som erhålles reducerad med väsentliga utgifter hänförliga till skuldens uppkomst. Skillnaden mellan detta anskaffningsvärde och inlösenvärdet periodiseras tillsammans med räntor och eventuella avgifter över skuldens löptid i analogi med metoden för fastförräntande tillgångar.

Uppskjuten skatt

Skillnader mellan skattemässigt och bokfört värde på tillgångar och skulder ger upphov till uppskjuten skattefordran och skatteskuld. Underskottsavdrag, i den mån de bedöms kunna utnyttjas, ger upphov till uppskjuten skattefordran. Koncernens uppskjutna skattefordran och skatteskuld har beräknats med 28 procent skatt i Sverige och med respektive lands skattesats för utländska bolag. Uppskjuten skattefordran som inte kan nettas mot uppskjuten skatteskuld redovisas som övrig tillgång. Uppskjutna skatteskulder redovisas som avsättningar.

Avsättningar

När ett åtagande uppkommit på grund av en inträffad händelse görs en avsättning. En förutsättning för att avsättningen görs är att den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det är troligt att åtagandet kommer att regleras inom en bestämd tid.

Avsättningarna prövas varje balansdag och justeras om så krävs.

Pensionsförpliktelser

Koncernens pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension täcks av pensionsstiftelser, genom försäkringslösning eller genom avsättning i balansräkningen.

Resultaträkningens utformning

Provisionsintäkter

Provisioner och avgifter redovisas på olika sätt beroende på vilken tjänst de motsvarar. De avgifter som direkt motsvarar en tjänst till exempel uppläggningsavgift för lån redovisas som provisionsintäkt när tjänsten utförts. Vid provisioner och avgifter för förvaltning och rådgivning redovisas intäkten enligt tillämpligt avtal. Däremot ingår de avgifter som är en del av ett finansiellt instrument i den effektiva räntan.

Provisionskostnader

Definieras som kostnader för köpta tjänster vilka är relaterade till erhållandet av en provisionsintäkt. Kostnaderna måste vara förenade med intäkten dock inte nödvändigtvis inom samma redovisningsperiod samt vara transaktionsbaserade.

Nettoresultat finansiella transaktioner

Definieras som realiserade och orealiserade resultateffekter avseende finansiella omsättningstillgångar exklusive tillgångar övertagna för skydd av fordran. Motsvarande resultateffekter på finansiella anläggningstillgångar redovisas under övriga intäkter, övriga kostnader eller nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar. För de omsättningstillgångar som inte är avsedda för löpande handel redovisas resultateffekten under Övriga intäker och Övriga kostnader.

Pensioner

För bolag i Sverige vars förpliktelser täcks av pensionsstiftelser redovisas enligt gällande föreskrifter kalkylmässiga pensionskostnader som personalkostnader i resultaträkningen. Denna kalkylmässiga pensionskostnad återförs bland bokslutsdispositioner.

Bolag i Sverige med pensionsstiftelse gottgör sig för utbetalda pensioner, erlagda pensionsrelaterade sociala avgifter avseende respektive stiftelses destinatärer och andra pensionsavgifter ur pensionsstiftelserna om deras ställning så medger. Utbetalda pensioner och gottgörelse ur pensionsstiftelserna redovisas bland bokslutsdispositioner.

Nedskrivning av anläggningstillgångar

Nedskrivning av anläggningstillgångar sker i de fall då tillgången värde understiger det bokförda värdet och värdeförsämringen bedöms vara bestående.

Skatter

I resultaträkningen redovisas skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år som aktuell skatt. Förändringen under året av uppskjuten skattefordran och skatteskuld redovisas som uppskjuten skatt. Skatt avseende tidigare år särredovisas. Fastighetsskatt och särskild löneskatt redovisas i förekommande fall bland rörelsekostnaderna.

Koncernbidrag

Koncernbidrag som lämnas och tas emot i syfte att minimera koncernens skatt redovisas i de juridiska personerna som minskning respektive ökning av fritt eget kapital efter justering av beräknad skatt.

Operativ resultaträkning

Operativt rörelseresultat

SEB-koncernens operativa resultaträkning visar verksamheten på det sätt som koncernen sammantaget följs upp. Den operativa resultaträkningen omfattar samma juridiska bolag och följer samma redovisningsprinciper som den legala.

Den operativa resultaträkningen utmynnar i ett rörelseresultat som till skillnad från den legala inkluderar pensionsavräkningen som avdrag på personalkostnaderna. I övrigt är resultaträkningarna identiska. Den operativa resultaträkningen presenteras i anslutning till den legala i förvaltningsberättelsen.

Rapportering för segment

SEB-koncernens divisioner redovisas i enlighet med den interna organisationen. Denna organisation speglar skillnaden i risker och möjligheter för de olika rörelsegrenarna och utgör den primära indelningsgrunden enligt RR 25 gällande från 2003. Rörelsegrenarnas uppdelning är främst baserad på kundsegment (privatkunder och mindre företag samt institutioner och medelstora och stora företag). Beroende på kundsegmentet erbjuds olika produkter. Geografiskt område är sekundär indelningsgrund och baserar sig på var enheten är lokaliserad. För transaktioner mellan segment gäller marknadsmässiga principer. De redovisningsprinciper som gäller för koncernen används.

Definitioner

Räntabilitet på eget kapital
Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital, definierat som genomsnittet av beskattat eget kapital vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december justerat för under året utbetald utdelning och nyemission.

Räntabilitet på allokerat kapital
Operativt rörelseresultat reducerat med 28 procent schablonskatt i förhållande till allokerat kapital.

Räntabilitet på totala tillgångar
Årets resultat i förhållande till genomsnittlig balansomslutning, definierat som genomsnittet av balansomslutningen vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december.

Räntabilitet på riskvägda tillgångar
Årets resultat i förhållande till genomsnittligt riskvägda tillgångar, definierat som genomsnittet av de riskvägda tillgångarna vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december.

K/I-tal
Summa kostnader (operativ resultaträkning) dividerat med summa intäkter.

Vinst per aktie
Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Justerat eget kapital per aktie
Eget kapital enligt balansräkningen, samt kapitaldelen av eventuella övervärden i innehav av räntebärande värdepapper och övervärden i livförsäkringsverksamheten dividerat med antalet aktier vid årets slut.

Riskvägd volym
Det bokförda värdet av tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt kapitaltäckningslagens regler för kapitaltäckning.

Primärkapitalrelation
Primärt kapital i förhållande till den riskvägda volymen. Det primära kapitalet består av det egna kapitalet justerat enligt kapitaltäckningsreglerna.

Kapitaltäckningsgrad
Den finansiella företagsgruppens kapital justerat enligt kapitaltäckningsreglerna i förhållande till den riskvägda volymen. Detta totala kapital består av primärkapital och supplementärkapital med avdrag för innehav av aktier i bolag som inte konsolideras och föreslagen utdelning. Till supplementärkapitalet hör förlagslån samt reserver och kapitaltillskott efter Finansinspektionens godkännande. Supplementärkapitalet får inte räknas med till högre belopp än primärkapitalet.

Kreditförlustnivå
Kreditförlustnivån definieras som kreditförluster och värdeförändring på övertagen egendom dividerat med ingående balansen för utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exklusive banker), övertagen egendom samt kreditgarantier.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar
Reserv för sannolika kreditförluster i förhållande till osäkra lånefordringar brutto.

Andel osäkra lånefordringar
Osäkra lånefordringar (netto) dividerat med utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exklusive banker) samt leasingobjekt (netto).

Förekommande sifferuppgifter inom parentes avser 2002, om inte annat anges. Procentuella förändringar avser jämförelser med 2002, om inte annat anges. Omklassificering av 2002 års siffror i förhållande till 2003 års uppställningsform har gjorts.

Valutakurser för SEB:s hemmamarknader

	Resultaträkning			Balansräkning		
	2003	2002	Förändring, %	2003	2002	Förändring, %
DKK	1,228	1,233	0	1,219	1,232	-1
EEK	0,583	0,585	0	0,580	0,585	-1
EUR	9,124	9,160	0	9,072	9,149	-1
NOK	1,142	1,220	-6	1,077	1,258	-14
LTL	2,643	2,648	0	2,627	2,65	-1
LVL	14,252	15,784	-10	13,562	14,937	-9
SEK	1,000	1,000	0	1,000	1,000	0

Operativ resultaträkning

Koncernen

Mkr	2003	2002	Förändring, %
Räntenetto	13 782	13 719	0
Provisionsnetto	10 218	9 975	2
Nettoresultat av finansiella transaktioner	2 084	2 409	-13
Övriga intäkter	987	1 275	-23
Summa intäkter	**27 071**	**27 378**	**-1**
Personalkostnader	-11 157	-11 297	-1
Pensionsavräkning	658	948	-31
Övriga kostnader	-6 191	-6 923	-11
Goodwillavskrivningar	-616	-544	13
Övriga avskrivningar	-829	-933	-11
Omstruktureringskostnader		-200	-100
Summa kostnader	**-18 135**	**-18 949**	**-4**
Kreditförluster m m[1]	-1 006	-828	21
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-64	-29	121
Andelar i intresseföretags resultat	19	-104	
Försäkringsrörelsens resultat[2]	78	-56	
Operativt rörelseresultat	**7 963**	**7 412**	
Skatt	-2 247	-2 057	9
Minoritetens andel	-12	-37	-68
Årets resultat	**5 704**	**5 318**	**7**

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom.
2) Resultatet från SEB Trygg Liv, sakförsäkring och hänförliga goodwillavskrivningar

varav SEB Trygg Liv.	149	40	
Förändringar i övervärden från verksamheten, netto.	1 739	1 303	33

Operativ resultaträkning per division

2003, Mkr	Nordic Retail & Private Banking	Corporate & Institutions	German Retail & Mortgage Banking	SEB Asset Management	SEB Baltic & Poland	SEB Trygg Liv	Övrigt inkl elimineringar	**SEB-koncernen**
Räntenetto	4 247	4 603	3 398	83	1 370		81	**13 782**
Provisionsnetto	3 326	3 659	1 216	1 235	659		123	**10 218**
Nettoresultat av finansiella transaktioner	151	1 809	-17	3	205		-67	**2 084**
Övriga intäkter	173	207	221	18	108		260	**987**
Summa intäkter	**7 897**	**10 278**	**4 818**	**1 339**	**2 342**		**397**	**27 071**
Personalkostnader	-2 900	-3 464	-2 331	-550	-696		-1 216	**-11 157**
Pensionsavräkning	326	165		29	2		136	**658**
Övriga kostnader	-2 392	-2 171	-1 193	-330	-503		398	**-6 191**
Goodwillavskrivningar	-52	-56		-7	-49		-452	**-616**
Övriga avskrivningar	-55	-111	-236	-26	-196		-205	**-829**
Summa kostnader	**-5 073**	**-5 637**	**-3 760**	**-884**	**-1 442**		**-1 339**	**-18 135**
Kreditförluster m m[1]	-194	-186	-573		-84		31	**-1 006**
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar		-14	-2		-3		-45	**-64**
Andelar i intresseföretags resultat	-17	-26	40		30		-8	**19**
Försäkringsrörelsens resultat[2]					16	149	-87	**78**
Operativt rörelseresultat	**2 613**	**4 415**	**523**	**455**	**859**	**149[2]**	**-1 051**	**7 963**

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom.
2) Resultat av löpande verksamhet i SEB Trygg Liv uppgår till 1 888 Mkr (1 343) av vilket avser förändringar i övervärden, netto 1 739 Mkr (1 303).

Legala resultaträkningar

		KONCERNEN			MODERBOLAGET		
Mkr	Not	2003	2002	Förändring, %	2003	2002	Förändring, %
Intäkter							
Ränteintäkter	1	43 671	49 094	-11	20 027	24 824	-19
Leasingintäkter	2				781	658	19
Räntekostnader	3	-29 889	-35 375	-16	-15 018	-19 738	-24
Erhållna utdelningar	4	126	86	47	1 337	895	49
Provisionsintäkter	5	12 356	11 775	5	5 091	5 010	2
Provisionskostnader	6	-2 138	-1 800	19	-875	-868	1
Nettoresultat av finansiella transaktioner	7	2 084	2 409	-13	1 570	1 734	-9
Övriga rörelseintäkter	8	861	1 189	-28	897	655	37
Summa intäkter, bankrörelsen		**27 071**	**27 378**	**-1**	**13 810**	**13 170**	**5**
Kostnader							
Administrationskostnader	9	-17 348	-18 220	-5	-9 271	-9 518	-3
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	10	-1 445	-1 477	-2	-340	-291	17
Omstruktureringskostnader	11		-200	-100		-109	-100
Summa kostnader, bankrörelsen		**-18 793**	**-19 897**	**-6**	**-9 611**	**-9 918**	**-3**
Bankrörelsens resultat före kreditförluster		**8 278**	**7 481**	**11**	**4 199**	**3 252**	**29**
Kreditförluster, netto	12	-981	-819	20	-121	-88	38
Värdeförändring på övertagen egendom	13	-25	-9	178		5	-100
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	14	-64	-29	121	-416	-405	3
Andelar i intresseföretags resultat	15	19	-104				
Bankrörelsens resultat		**7 227**	**6 520**	**11**	**3 662**	**2 764**	**32**
Försäkringsrörelsens resultat	16	78	-56				
Rörelseresultat		**7 305**	**6 464**	**13**	**3 662**	**2 764**	**32**
Pensionsavräkning	17	658	948	-31	590	745	-21
Resultat före dispositioner, skatt och minoritet		**7 963**	**7 412**	**7**	**4 252**	**3 509**	**21**
Bokslutsdispositioner	17				-1 533	-1 406	9
Skatt på årets resultat	18	-2 163	-1 975	10	-355	-358	-1
Övriga skatter	18	-84	-82	2	-80	-118	-32
Minoritetens andel	19	-12	-37	-68			
Årets resultat		**5 704**	**5 318**	**7**	**2 284**	**1 627**	**40**
Vinst per aktie, kr		8:22	7:60				
Vägt antal aktier, miljoner		694	700				

Personaloptionsprogrammen kan medföra en begränsad utspädning.

Balansräkningar

31 december

Mkr	Not	KONCERNEN 2003	KONCERNEN 2002	KONCERNEN Förändring, %	MODERBOLAGET 2003	MODERBOLAGET 2002	MODERBOLAGET Förändring, %
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	20	9 707	13 469	-28	2 099	6 460	-68
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	21	76 409	87 842	-13	28 680	44 960	-36
Utlåning till kreditinstitut	22	179 308	150 380	19	228 077	226 682	1
Utlåning till allmänheten	23	707 459	680 206	4	219 643	231 531	-5
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24	112 860	108 137	4	130 022	111 992	16
Aktier och andelar	25	11 297	9 006	25	7 478	3 117	140
Aktier och andelar i intresseföretag	26	1 254	1 642	-24	1 048	1 048	
Aktier och andelar i koncernföretag	27				47 580	45 742	4
Tillgångar i försäkringsrörelsen	28	62 742	52 318	20			
Immateriella anläggningstillgångar	29	10 486	10 829	-3			
Materiella tillgångar	30	3 889	4 229	-8	12 687	11 989	6
Övriga tillgångar	31	96 032	111 870	-14	92 934	103 799	-10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	32	7 950	11 184	-29	3 658	6 627	-45
Summa		**1 279 393**	**1 241 112**	**3**	**773 906**	**793 947**	**-3**
Skulder, avsättningar och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	33	246 852	234 289	5	197 619	234 673	-16
In- och upplåning från allmänheten	34	494 036	499 542	-1	302 822	295 057	3
Emitterade värdepapper m m	35	218 507	205 156	7	48 047	48 985	-2
Skulder i försäkringsrörelsen	36	60 641	50 163	21			
Övriga skulder	37	166 652	159 084	5	159 966	149 098	7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38	11 696	13 197	-11	2 967	4 944	-40
Avsättningar	39	8 211	8 337	-2	167	433	-61
Skulder och avsättningar		**1 206 595**	**1 169 768**	**3**	**711 588**	**733 190**	**-3**
Efterställda skulder	40	**24 261**	**25 326**	**-4**	**21 567**	**22 245**	**-3**
Minoritetsintressen	41	**73**	**322**	**-77**			
Obeskattade reserver	42				**13 430**	**11 897**	**13**
Aktiekapital		7 046	7 046		7 046	7 046	
Bundna fonder		29 512	27 822	6	12 345	12 794	-4
Balanserad vinst		6 202	5 510	13	5 646	5 148	10
Årets resultat		5 704	5 318	7	2 284	1 627	40
Eget kapital	43	**48 464**	**45 696**	**6**	**27 321**	**26 615**	**3**
Summa		**1 279 393**	**1 241 112**	**3**	**773 906**	**793 947**	**-3**
Poster inom linjen							
För egna skulder ställda säkerheter	44	89 464	119 002	-25	68 839	91 689	-25
Övriga ställda säkerheter	45	78 902	69 498	14	29 591	24 387	21
Ansvarsförbindelser	46	41 022	43 646	-6	39 601	39 124	1
Åtaganden	47	179 514	179 039	0	125 710	127 565	-1

Kassaflödesanalyser

	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
Mkr	2003	2002	Förändring, %	2003	2002	Förändring, %
Erhållna räntor	46 353	48 765	-5	22 721	25 310	-10
Betalda räntor	-32 013	-36 185	-12	-16 955	-19 503	-13
Erhållna provisioner	12 356	12 027	3	5 042	5 323	-5
Betalda provisioner	-2 138	-2 436	-12	-755	-878	-14
Erhållet netto av finansiella transaktioner	2 059	2 400	-14	1 570	1 739	-10
Övriga inbetalningar i rörelsen	2 428	1 270	91	1 385	670	107
Betalda administrationskostnader	-16 743	-19 570	-14	-7 829	-10 171	-23
Betald inkomstskatt	-1 935	-1 266	53	-939	-1 019	-8
Kassaflöde från resultaträkningen	10 367	5 005	107	4 240	1 471	188
Ökning (-)/minskning (+) i tradingportföljer	-4 565	-49 437	-91	-12 750	-49 324	-74
Ökning (+)/minskning (-) i emitterade kortfristiga värdepapper	7 754	11 599	-33	-4 826	-2 014	140
Ökad (-)/minskad (+) utlåning till kreditinstitut	-37 969	15 496		-11 345	-9 400	21
Ökad (-)/minskad (+) utlåning till allmänheten	-40 580	-60 042	-32	4 419	-14 617	
Ökad (+)/minskad (-) upplåning från kreditinstitut	26 561	23 998	11	-23 546	42 292	
Ökad (+)/minskad (-) in- och upplåning från allmänheten	5 950	44 660	-87	15 686	28 859	-46
Förändringar i övriga balansposter	25 386	13 616	86	23 395	14 186	65
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**-7 096**	**4 895**		**-4 727**	**11 453**	**-141**
Försäljning av aktier och obligationer		334	-100	207	1 905	-89
Försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	212	473	-55		43	-100
Erhållna utdelningar och koncernbidrag	16	26	-38	2 882	2 541	13
Investeringar i dotterbolag				-2 715	-6 731	-60
Förvärv av aktier och obligationer	1 605	-814		-473	-1 719	-72
Förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-1 227	-2 013	-39	-1 048	-2 182	-52
Kassaflöde från investerings- och placeringsverksamheten	**606**	**-1 994**	**-130**	**-1 147**	**-6 143**	**-81**
Emission räntebärande värdepapper och nyupplåning	69 236	42 401	63	15 611	8 659	80
Återbetalning av tidigare upplåning	-57 586	-39 338	46	-6 106	-9 333	-35
Betald utdelning	-2 818	-2 818		-2 818	-2 818	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**8 832**	**245**		**6 687**	**-3 492**	
Periodens kassaflöde	**2 342**	**3 146**	**-26**	**813**	**1 818**	**-55**
Likvida medel vid årets början	13 469	11 633	16	6 460	5 701	13
Kursdifferens in likvida medel	-824	38		-650	250	
Kursdifferens i balansposter	-5 280	-1 348		-4 523	-1 309	
Periodens kassaflöde	2 342	3 146	-26	813	1 818	-55
Likvida medel vid periodens slut [1]	**9 707**	**13 469**	**-28**	**2 100**	**6 460**	**-67**

1) Likvida medel vid periodens slut

Kassa	4 239	4 800	1 720	1 788	
Tillgodohavanden hos centralbanker	5 468	8 669	380	4 672	
Summa	**9 707**	**13 469**	**2 100**	**6 460**	

Finansieringsanalysen visar de förändringar i kassapåverkande balansposter som verksamheten genererat under året, samt storleken av det positiva bidrag till finansieringen som resultatet medför. Dock baseras SEB:s operativa likviditetsuppföljning på kassaflödesmappning av samtliga inom- och utombalansposter med väl avvägda antaganden om stabilitet och omsättningsbarhet för varje post i överensstämmelse med de allmänna råd om likviditetshantering som Finansinspektionen utfärdat. Likviditetslimiter fastställda av styrelsen begränsar koncernens likviditetsrisk.

Noter till resultat- och balansräkningar

Valutakoder

BRL	brasilianska reales	EUR	euro	JPY	japanska yen	PLN	polska zloty	USD	amerikanska dollar
CHF	schweizerfrancs	GBP	brittiska pund	LVL	lettiska lats	SEK	svenska kronor		
DKK	danska kronor	INR	indiska rupier	LTL	litauiska litas	SGD	singaporedollar		
EEK	estniska kroon	ISK	isländska kronor	NOK	norska kronor	THB	thailändska baht		

Mkr där ej annat anges.

1 Ränteintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utlåning till kreditinstitut	4 133	6 066	5 772	8 436
Utlåning till allmänheten	32 816	35 727	8 796	11 086
Räntebärande värdepapper [1]	7 210	6 797	5 055	4 939
Övriga ränteintäkter [2]	-488	504	404	363
Summa	**43 671**	**49 094**	**20 027**	**24 824**
1) Varav omsättningsklassificerade.	5 431	6 643	4 965	4 761
2) Avser främst ränteswappar i samband med säkringsredovisning.				
Ränteintäkter från koncernföretag			4 059	5 266
Medelräntan på utlåning till allmänheten	4,99%	5,43%	4,05%	4,67%

2 Leasingintäkter [1]

	Moderbolaget	
	2003	2002
Leasingintäkter	781	658
Leasingavskrivningar enligt plan	-281	-204
Summa	**500**	**454**

1) I koncernen omklassificeras leasingintäkter till Ränteintäkter. I moderbolaget redovisas leasingavskrivningar under Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar.

3 Räntekostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Skulder till kreditinstitut	-5 502	-8 336	-5 311	-7 663
In- och upplåning från allmänheten	-12 493	-15 376	-6 202	-8 090
Räntebärande värdepapper	-8 283	-8 523	-1 041	-1 497
Efterställda skulder	-1 429	-1 512	-1 114	-1 310
Övriga räntekostnader	-2 182	-1 628	-1 350	-1 178
Summa	**-29 889**	**-35 375**	**-15 018**	**-19 738**
Räntekostnader avseende koncernföretag			-1 531	-1 561
Medelräntan på inlåning från allmänheten	2,67%	3,34%	2,36%	3,16%

Räntenetto

Ränteintäkter	43 671	49 094	20 027	24 824
Leasingintäkter			781	658
Räntekostnader	-29 889	-35 375	-15 018	-19 738
Leasingavskrivningar enligt plan			-281	-204
Summa	**13 782**	**13 719**	**5 509**	**5 540**

4 Erhållna utdelningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Från Aktier och andelar (not 25)	101	56	21	5
Från Aktier och andelar i intresseföretag (not 26) [1]	25	30	3	26
Från Aktier och andelar i koncernföretag (not 27)			1 313	864
Summa	**126**	**86**	**1 337**	**895**

1) Avser innehav som i koncernen ej redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

5 Provisionsintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Betalningsförmedlingsprovisioner	4 156	3 693	1 110	1 182
Utlåningsprovisioner	940	796	640	480
Inlåningsprovisioner	170	123	67	66
Garantiprovisioner	198	201	122	130
Värdepappersprovisioner	5 183	5 279	2 155	2 361
Övriga provisioner	1 709	1 683	997	791
Summa	**12 356**	**11 775**	**5 091**	**5 010**

6 Provisionskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Betalningsförmedlingsprovisioner	-1 279	-1 065	-488	-509
Värdepappersprovisioner	-198	-226	-61	-61
Övriga provisioner	-661	-509	-326	-298
Summa	**-2 138**	**-1 800**	**-875**	**-868**

7 Nettoresultat av finansiella transaktioner

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Aktier/andelar	494	275	92	584
Räntebärande värdepapper	804	666	883	430
Andra finansiella instrument	-340	-200	-138	-598
Realisationsresultat	**958**	**741**	**837**	**416**
Aktier/andelar	507	-97	10	3
Räntebärande värdepapper	-337	696	-331	616
Andra finansiella instrument	-946	-567	-540	-435
Orealiserade värdeförändringar	**-776**	**32**	**-861**	**184**
Valutakursförändringar	**1 896**	**1 410**	**1 594**	**1 070**
Skuldinlösen	**6**	**226**		**64**
Summa	**2 084**	**2 409**	**1 570**	**1 734**

8 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Realisationsvinst anläggningstillgångar	297	444	106	93
Övriga intäkter	564	745	791	562
Summa	**861**	**1 189**	**897**	**655**

9 Administrationskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Personalkostnader	-11 157	-11 297	-5 239	-5 153
Övriga kostnader	-6 191	-6 923	-4 032	-4 365
Summa	**-17 348**	**-18 220**	**-9 271**	**-9 518**

forts. not 9 Administrationskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
Personalkostnader	2003	2002	2003	2002
Löner och arvoden	-7 798	-7 818	-3 544	-3 431
Kalkylmässiga pensionskostnader	-319	-309	-272	-262
Erlagda pensionspremier	-485	-525	-65	-89
Lönebikostnader	-1 993	-2 021	-1 111	-1 068
Vinstandel		-117		-75
Övriga personalkostnader	-562	-507	-247	-228
Summa	**-11 157**	**-11 297**	**-5 239**	**-5 153**

Pensionskostnaderna i Skandinaviska Enskilda Banken har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär en försäkringsteknisk beräkning av pensionskostnader. Engångskostnader för förtida pensioneringar på 235 Mkr (656) belastar bankens pensionsstiftelser.

Övriga kostnader				
Lokalkostnader	-1 697	-1 943	-922	-1 030
Datakostnader	-1 508	-1 784	-1 672	-1 689
Kontorsmaterial	-307	-345	-160	-185
Resor och representation	-331	-349	-164	-181
Porto och telefon	-386	-456	-177	-196
Konsulter	-405	-385	-223	-222
Marknadsföring	-436	-499	-144	-234
Informationstjänster	-250	-250	-117	-137
Övriga kostnader	-871	-912	-453	-491
Summa	**-6 191**	**-6 923**	**-4 032**	**-4 365**

Arvoden och kostnadsersättningar till utsedda revisorer och revisionsbolag [1) 2)]				
Pricewaterhouse Coopers	32	28	6	5
BDO Feinstein Revision[3)]	1	1	1	1
Revisionsuppdrag	**33**	**29**	**7**	**6**
Pricewaterhouse Coopers	8	15	2	4
Deloitte & Touche[3)]		37		5
Andra uppdrag	**8**	**52**	**2**	**9**

1) Revisionsarbetet bedrivs i en gemensam process med SEB:s internrevision. Kostnaden för internrevision uppgår 2003 till 99 Mkr (107).
2) Moderbolaget inkluderar även de utländska filialerna.
3) Av Finansinspektionen förordnad revisor var under 2002 anställd hos Deloitte & Touche.

Löner, arvoden och förmåner för högsta ledningen och ledamöter av verkställande ledningen

Löner, arvoden och förmåner för den högsta ledningen (styrelsens ordförande, övriga styrelseledamöter som erhållit ersättning utöver styrelsearvode och verkställande direktören) framgår av tabell nedan.

Kostnadsförda ersättningar till högsta ledningen, kr	Fast lön		Rörlig lön		Arvode		Förmåner		**Totalt**	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	**2003**	**2002**
Styrelsens ordförande										
Jacob Wallenberg					1 400 000	1 300 000	38 659	85 975	**1 438 659**	**1 385 975**
Styrelseledamot										
Tuve Johannesson					350 000	275 000	10 000*	–	**360 000**	**275 000**
VD										
Lars H Thunell	5 315 634	5 284 319	2 300 000	2 100 000			214 908	163 356	**7 830 542**	**7 547 675**
	5 315 634	**5 284 319**	**2 300 000**	**2 100 000**	**1 750 000**	**1 575 000**	**263 567**	**249 331**	**9 629 201**	**9 208 650**

*Donation på högtidsdag.

Pensionsavtalet för verkställande direktören innebär att pension utgår från 58 års ålder. Pensionsplanen är förmånsbestämd och är oantastbar. Pensionsavtalet beräknas ge 65 procent av pensionsmedförande lön till 65 års ålder och därefter 55 procent. Pensionen är maximerad till sin storlek. Pensionsmedförande lön består av fast lön med tillägg av 50 procent av genomsnittet av de senaste tre årens rörliga lönedelar. Vid uppsägning av anställningen från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsvederlag om 12 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad verkställande direktören erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller från egen näringsverksamhet.

För övriga befattningshavare i verkställande ledningen (åtta befattningshavare under tre månader, därefter sju befattningshavare utöver Lars H Thunell) har sammanlagt i tabell nedan angivna löner och förmåner utgått.

Kostnadsförda ersättningar till verkställande ledningen, kr	Fast lön		Rörlig lön		Förmåner		**Totalt**	
	2003	2002*	2003	2002*	2003	2002*	**2003**	**2002***
VD								
Lars H Thunell	5 315 634	5 284 319	2 300 000	2 100 000	214 908	163 356	**7 830 542**	**7 547 675**
Verkställande ledningen (åtta personer under tre månader, därefter sju exkl VD)	23 605 085	28 168 541	17 919 600	21 446 000	1 064 406	1 123 233	**42 589 091**	**50 737 774**

* Utgör till såväl antal som personer en delvis annan krets än 2003.

forts. not 9 Administrationskostnader

	Personaloptioner (beräknat värde) 2003		Pensionskostnad		Totalt	
	2003	2002*	2003	2002*	**2003**	**2002***
VD						
Lars H Thunell	3 474 270	3 937 506	10 093 025	9 654 767	**13 567 295**	**13 592 273**
Verkställande ledningen (åtta under tre månader, därefter sju exkl VD)	10 696 980	14 623 247	24 416 280	32 849 456	**35 113 260**	**47 472 703**

* Utgör till såväl antal som personer en delvis annan krets än 2003.

Följande gäller beträffande pensionsförmåner och avgångsvederlag för ledamöterna i verkställande ledningen (exklusive Lars H Thunell). Pensionsplanen är förmånsbestämd och är oantastbar. Ålderspension utgår, varierande, tidigast från 57 års ålder med upp till 70 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder och därefter med 65 procent. Pensionsmedförande lön består av fast lön med tillägg av 50 procent av genomsnittet av de senaste tre årens rörliga lönedelar. Vid uppsägning från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsvederlag om 12 till 24 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad befattningshavaren erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller från egen näringsverksamhet.

Pensionskostnaden för verkställande direktören 10 093 025 kronor och den sammanlagda pensionskostnaden för verkställande ledningen i övrigt 24 416 280 kronor har belastats personalkostnaderna. Denna kostnad har i allt väsentligt absorberats av överskott i pensionsstiftelserna.

Personaloptionsprogram

1999 infördes, som en del av kompensationspaketet för ledande befattningshavare och vissa nyckelpersoner, det första personaloptionsprogrammet för koncernen. Personaloptionsprogram har sedan också beslutats för åren 2000–2003. Styrelsen har föreslagit att den ordinarie bolagsstämman beslutar om ett personaloptionsprogram för 2004. Personaloptionsprogrammen beskrivs närmare på sid 46.

Av nedanstående tabell framgår hur många personaloptioner i respektive program som har tilldelats den verkställande direktören och det sammanlagda antal personaloptioner som har tilldelats övriga ledamöter av verkställande ledningen (sju befattningshavare utöver Lars H Thunell den 31 december 2003). Som princip gäller att det beräknade värdet för tilldelade personaloptioner inte får överstiga 75 procent av den fasta årslönen avseende den verkställande direktören och cirka 50 procent av den fasta årslönen avseende övriga ledmöter i den verkställande ledningen.

Personaloptioner verkställande direktören och verkställande ledningen	1999	2000	2001	2002	2003	**Summa**
Verkställande direktören						
Lars H Thunell	158 333	262 500	231 618	231 618	231 618	**1 115 687**
Övriga sju ledamöter av verkställande ledningen	339 999	497 499	488 360	766 073	707 249	**2 799 180**

Personaloptioner kan inte säljas eller pantsättas. Något marknadsvärde finns därför inte. Det beräknade värde som tagits fram för 2003 års optioner enligt Black & Scholes modell var vid tilldelningstillfället 15 kronor per option. Vid beräkningen har hänsyn tagits till löptiden och att personaloptionerna inte kan utnyttjas de första tre åren. Det beräknade värdet av de personaloptioner som tilldelats verkställande direktören under 2003 uppgår till 3 474 270 kronor och det beräknade värdet av det sammanlagda antalet personaloptioner som tilldelats verkställande ledningen under 2003 uppgår till 10 696 980 kronor.

De sociala kostnaderna för 2003 relaterade till personaloptionsprogrammen uppgår till 75 683 685 kronor vilket har belastat personalkostnaderna. Säkringseffekten på motsvarande belopp har tillförts eget kapital.

	Koncernen		Moderbolaget	
Löner och arvoden	2003	2002	2003	2002
Styrelser, verkställande direktörer och stf koncernchef	-374	-370	-11	-10
Övriga anställda i Sverige	-4 409	-4 502	-2 876	-2 746
Övriga anställda i utlandet[1)]	-3 334	-3 290	-657	-675
Kostnadsförda i försäkringsrörelsen	319	344		
Summa	**-7 798**	**-7 818**	**-3 544**	**-3 431**

1) Av vilket 481 Mkr avser anställda i Övriga Norden, 2 567 Mkr i Övriga Europa och 286 Mkr i Övriga världen för 2003.

Lån till ledande befattningshavare				
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	110	157	17	20
Styrelser	181	201	20	13
Summa	**291**	**358**	**37**	**33**

Pensionsförpliktelser till ledande befattningshavare				
Utbetald pension	66	63	26	27
Förändring förpliktelse	27	69	22	51
Förpliktelse vid utgången av året	1 120	1 090	541	492

Förpliktelserna är täckta av pensionsstiftelserna eller av banken ägda kapitalförsäkringar.

	Pensionsförpliktelser		Förmögenhet dagsvärde [1)]	
Pensionsstiftelser	**2003**	**2002**	**2003**	**2002**
SB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	4 812	4 639	5 715	5 735
EB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	5 263	5 088	6 886	6 622
SEB Kort AB:s pensionsstiftelse	161	152	174	179
SEB IT Partner AB:s pensionsstiftelse	225	205	247	228
SEB IT Service AB:s pensionsstiftelse	185	175	191	176
Summa	**10 646**	**10 259**	**13 213**	**12 940**

1) Från stiftelsernas förmögenhet har frånbragits den del av vinstandelen som belastat bolagens resultat men som de äger rätt att gottgöra sig påföljande år.

forts. not 9 Administrationskostnader

Medeltal befattningar	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Moderbolaget	6 658	6 973	6 658	6 973
Svenska dotterbolag	2 291	2 398		
Utländska dotterbolag	9 118	9 632		
Summa	**18 067**	**19 003**	**6 658**	**6 973**
Arbetade timmar			11 410 480	12 004 020

Medeltal anställda 2003	Koncernen Män	Koncernen Kvinnor	Moderbolaget Män	Moderbolaget Kvinnor
Brasilien	2	2	2	2
Danmark	207	170	56	33
Estland	370	1 008		
Finland	141	143	37	42
Frankrike	15	20	6	17
Irland	8	7		
Kina		2		2
Lettland	376	820		
Litauen	591	1 074		
Luxemburg	98	79		
Norge	236	258	74	44
Polen	29	24		
Schweiz	7	3		
Singapore	28	47	27	47
Spanien	3	2		
Storbritannien	147	94	100	60
Sverige	4 135	5 119	2 803	3 919
Tyskland	2 011	2 056		
USA	51	28		
Summa	**8 455**	**10 956**	**3 105**	**4 166**

Detaljerade uppgifter om medeltalet anställda samt löner och ersättningar tillhandahålls av banken på begäran.

10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Goodwillavskrivningar	-616	-544		
Andra immateriella anläggningstillgångar	-98	-44		
Inventarier	-673	-832	-59	-87
Leasingobjekt			-281	-204
Fastigheter för egen verksamhet	-55	-54		
Förvaltningsfastigheter	-3	-3		
Summa	**-1 445**	**-1 477**	**-340**	**-291**

Inventarier skrivs av enligt plan, som innebär att persondatorer o dyl skrivs av på tre år och övriga inventarier på fem år.

11 Omstruktureringskostnader

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Fusionskostnader				
Omstruktureringskostnader		-49		-25
Avsättning till omstruktureringsreserv [1)]		-151		-84
Summa		**-200**		**-109**

1) Avsättning till omstruktureringsreserv

Personalkostnader		-82		-42
Lokalkostnader		-13		-4
Övriga kostnader		-56		-38
Summa		**-151**		**-84**

12 Kreditförluster, netto

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Nedskrivningar och reserveringar				
av fordringar på kreditinstitut				
av fordringar på allmänheten	-2 576	-2 085	-358	-442
Nedskrivningar och reserveringar	**-2 576**	**-2 085**	**-358**	**-442**
Återföringar och återvinningar				
av fordringar på kreditinstitut				
av fordringar på allmänheten	1 595	1 266	237	354
Återföringar och återvinningar	**1 595**	**1 266**	**237**	**354**
Summa	**-981**	**-819**	**-121**	**-88**
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar:				
Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-1 845	-1 845	-317	-501
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	1 257	1 155	246	427
Årets reservering avseende sannolika kreditförluster	-1 741	-1 240	-288	-343
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	330	415	51	134
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	577	564	69	137
Årets nettokostnad	-1 422	-951	-239	-146
Gruppvis reservering för individuellt värderade lånefordringar:				
Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	456	-25	118	-25
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar:				
Årets nedskrivning avseende konstaterade förluster	-183	-130		
Årets reservering avseende befarade kreditförluster, netto	6	5		
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	53	36		
Årets nettokostnad	-124	-89		
Transfereringsrisk:				
Avsättning/upplösning av reserv för länderrisker	56	161		83
Ansvarsförbindelser:				
Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	53	85		
Kreditförluster, netto	**-981**	**-819**	**-121**	**-88**

13 Värdeförändring på övertagen egendom

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Övertagna fastigheter	1	3		
Övrig övertagen egendom	1	5		5
Realiserad värdeförändring	**2**	**8**		**5**
Övertagna fastigheter	-20	-4		
Övrig övertagen egendom	-7	-13		
Orealiserad värdeförändring	**-27**	**-17**		
Summa	**-25**	**-9**		**5**

14 Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Repono Holding AB (f d Trygg Hansa AB)			-328	-353
BD Ventures Ltd		-5		-5
Knight Roundtable Europe Ltd		-6		-6
Frontville AB	-14		-14	
GSTPA Global Straight Through Processing AG	-4		-4	
SEB Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S				-16
SEB Baltic Holding AB				-6
SEB Fondholding AB			-31	-9
SEB TFI SA				-10
Scandinavian Securities AB			-2	
b-business Partners b.v.	-27		-27	
Övriga	-19	-18	-10	
Summa	**-64**	**-29**	**-416**	**-405**

15 Andelar i intresseföretags resultat [1)]

	Koncernen	
	2003	2002
Bank Ochrony Środowiska (BOŚ)	14	-62
VPC	36	19
Övriga	-31	-61
Summa	**19**	**-104**

1) Inkluderar även goodwillavskrivningar.

16 Försäkringsrörelsens resultat

	Koncernen	
	2003	2002
Sakförsäkringsrörelsen	102	68
Livförsäkringsrörelsen	-24	-124
Summa	**78**	**-56**

Resultaträkning för försäkringsrörelsen uppställd enligt Lagen om Årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) finns i not 56.

17 Bokslutsdispositioner inkl pensionsavräkning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Återläggning av kalkylmässiga pensionspremier	319	309	272	262
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende sociala avgifter och erlagda pensionspremier	339	518	318	400
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende utbetalda pensioner	1 000	897	1 000	897
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende vinstandelssystem		121		83
Utbetalda pensioner	-1 000	-897	-1 000	-897
Pensionsavräkning	658	948	590	745
Avsättning till/upplösning från obeskattade reserver			-282	159
Upplösning av värderegleringskonto utlåning				1
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan			-1 251	-1 566
Bokslutsdispositioner			-1 533	-1 406
Summa	**658**	**948**	**-943**	**-661**

18 Skatt

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Följande komponenter ingår i skattekostnaden:				
Aktuell skatt	-1 402	-1 133	-508	-290
Uppskjuten skatt	-761	-842	153	-68
Skatt på årets resultat	**-2 163**	**-1 975**	**-355**	**-358**
Skatt avseende tidigare år	-84	-82	-80	-118
Övriga skatter	**-84**	**-82**	**-80**	**-118**
Summa	**-2 247**	**-2 057**	**-435**	**-476**
Sambandet mellan skatt på årets resultat och redovisat resultat före skatt:				
Årets resultat	5 704	5 318	2 284	1 627
Skatt och minoritet	2 259	2 094	435	476
Redovisat resultat före skatt	**7 963**	**7 412**	**2 719**	**2 103**
Skatt enligt moderbolagets skattesats	-2 230	-2 075	-761	-589
Skatteeffekt av lokala skattesatser för dotterbolagen	98	-26		
Skatteeffekt av kostnader som inte är skattemässigt avdragsgilla	-329	-358	-163	-278
Skatteeffekt av intäkter som inte är skattepliktiga	298	484	569	509
Summa	**-2 163**	**-1 975**	**-355**	**-358**
Upplysning om temporära skillnader [1]				
Uppskjutna skatteskulder	6 513	5 832	101	275
Uppskjutna skattefordringar[2]	1 490	1 712	21	42
Uppskjutna skatteskulder, netto	**5 023**	**4 120**	**80**	**233**

1) Temporära skillnader uppkommer i de fall då tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Skillnaden resulterar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.
2) Se not 31 och 39.

19 Minoritetens andel

	Koncernen 2003	Koncernen 2002
Minoritetens andel av dotterbolagens resultat	-12	-37
Summa	**-12**	**-37**

20 Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Kassa	4 239	4 800	1 719	1 788
Tillgodohavanden hos utländska centralbanker	5 468	8 669	380	4 672
Summa	**9 707**	**13 469**	**2 099**	**6 460**

21 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m [1]

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Belåningsbara statspapper	52 261	67 107	28 007	44 210
Andra belåningsbara värdepapper	24 148	20 735	673	750
Summa	**76 409**	**87 842**	**28 680**	**44 960**
Återstående löptid				
– om högst ett år	19 320	33 232	4 835	21 301
– längre än ett år men högst fem år	36 043	33 518	16 210	10 808
– längre än fem år men högst tio år	15 375	18 739	3 864	11 802
– längre än tio år	5 671	2 353	3 771	1 049
Summa	**76 409**	**87 842**	**28 680**	**44 960**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,56	3,12	4,61	3,25
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	1 690	2 447	1 354	2 038
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	-488	-317	-29	-199

forts. not 21 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m[1)]

	Koncernen 2003			Koncernen 2002		
Emittenter	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska staten						
Svenska kommuner				1	1	1
Utländska stater						
Övriga utländska emittenter	4	4	4	5	5	5
Anläggningstillgångar	**4**	**4**	**4**	**6**	**6**	**6**
Svenska staten	8 533	8 146	8 146	13 555	13 132	13 132
Svenska kommuner	670	673	673	743	749	749
Utländska stater	44 302	44 114	44 754	54 225	53 975	54 689
Övriga utländska emittenter	23 489	23 472	23 652	20 048	19 980	19 959
Omsättningstillgångar	**76 994**	**76 405**	**77 225**	**88 571**	**87 836**	**88 529**
Summa	**76 998**	**76 409**	**77 229**	**88 577**	**87 842**	**88 535**

	Moderbolaget 2003			Moderbolaget 2002		
Emittenter	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska staten						
Svenska kommuner				1	1	1
Utländska stater						
Övriga utländska emittenter						
Anläggningstillgångar				**1**	**1**	**1**
Svenska staten	8 533	8 146	8 146	13 555	13 132	13 132
Svenska kommuner	670	673	673	743	749	749
Utländska stater	20 068	19 861	19 861	31 336	31 078	31 078
Övriga utländska emittenter						
Omsättningstillgångar	**29 271**	**28 680**	**28 680**	**45 634**	**44 959**	**44 959**
Summa	**29 271**	**28 680**	**28 680**	**45 635**	**44 960**	**44 960**

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

22 Utlåning till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Återstående löptid				
– på anfordran	96 162	102 232	90 303	101 278
– om högst tre månader	39 083	11 465	80 244	96 331
– längre än tre månader men högst ett år	15 156	5 519	18 385	12 341
– längre än ett år men högst fem år	21 330	23 328	31 531	11 618
– längre än fem år	7 577	7 836	7 614	5 114
Summa	**179 308**	**150 380**	**228 077**	**226 682**
varav repor	59 530	42 685	60 891	51 987
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,86	1,02	0,84	0,47

23 Utlåning till allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Återstående löptid				
– på anfordran	64 840	63 562	39 589	44 257
– om högst tre månader	119 253	123 399	72 093	76 522
– längre än tre månader men högst ett år	88 451	93 382	28 266	33 570
– längre än ett år men högst fem år	250 469	212 012	58 556	54 438
– längre än fem år	184 446	187 851	21 139	22 744
Summa	**707 459**	**680 206**	**219 643**	**231 531**
varav repor	59 514	66 131	59 117	66 071
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,77	3,81	1,88	1,70

24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper [1)]

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Emitterade av offentliga organ	1 102			
Emitterade av andra låntagare	111 758	108 137	130 022	111 992
Summa	**112 860**	**108 137**	**130 022**	**111 992**
Noterade värdepapper	109 965	106 706	130 022	111 992
Onoterade värdepapper	2 895	1 431		
Summa	**112 860**	**108 137**	**130 022**	**111 992**
Återstående löptid				
– om högst ett år	28 813	40 190	40 783	45 644
– längre än ett år men högst fem år	51 065	45 956	57 605	45 847
– längre än fem år men högst tio år	8 186	5 776	7 289	4 312
– längre än tio år	24 796	16 215	24 345	16 189
Summa	**112 860**	**108 137**	**130 022**	**111 992**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	4,00	3,61	4,55	3,75
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	1 571	1 037	1 527	975
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	-1 610	-1 137	-1 440	-1 111

	Koncernen 2003			Koncernen 2002		
Emittenter	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska bostadsinstitut				150	150	150
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag				4	4	4
– övriga finansiella företag	2	2	2	3	3	3
Övriga utländska emittenter	2 452	2 525	2 524	3 566	3 596	3 604
Anläggningstillgångar	**2 454**	**2 527**	**2 526**	**3 723**	**3 753**	**3 761**
varav efterställt (förlagsbevis)	254	254	254	307	307	306
Svenska bostadsinstitut	41 627	41 497	41 497	37 328	37 166	37 166
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	2 653	2 648	2 648	1 589	1 582	1 582
– övriga finansiella företag	2 221	2 219	2 219	1 650	1 648	1 648
Utländska stater	1 122	1 088	1 134	2 893	2 892	2 938
Övriga utländska emittenter	62 948	62 881	62 884	61 075	61 096	61 092
Omsättningstillgångar	**110 571**	**110 333**	**110 382**	**104 535**	**104 384**	**104 426**
varav efterställt (förlagsbevis)	2	2	2	1 383	1 566	1 569
Summa	**113 025**	**112 860**	**112 908**	**108 258**	**108 137**	**108 187**

	Moderbolaget 2003			Moderbolaget 2002		
Emittenter	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska bostadsinstitut				150	150	150
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag				4	4	4
– övriga finansiella företag	2	2	2	3	3	3
Övriga utländska emittenter	343	343	343	397	397	397
Anläggningstillgångar	**345**	**345**	**345**	**554**	**554**	**554**
varav efterställt (förlagsbevis)	254	254	254	307	307	306
Svenska bostadsinstitut	53 887	53 757	53 757	43 782	43 620	43 620
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	2 526	2 519	2 519	1 465	1 457	1 457
– övriga finansiella företag	2 221	2 219	2 219	1 635	1 633	1 633
Övriga utländska emittenter	71 248	71 182	71 182	64 772	64 728	64 728
Omsättningstillgångar	**129 882**	**129 677**	**129 677**	**111 654**	**111 438**	**111 438**
varav efterställt (förlagsbevis)	2	2	2	14	14	14
Summa	**130 227**	**130 022**	**130 022**	**112 208**	**111 992**	**111 992**

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

25 Aktier och andelar [1)]

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Noterade värdepapper	9 393	6 487	6 066	1 913
Onoterade värdepapper	1 904	2 519	1 412	1 204
Summa	**11 297**	**9 006**	**7 478**	**3 117**
A. Handelslager och övriga aktier, omsättningstillgångar	10 085	7 932	6 642	2 314
B. Aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran, omsättningstillgångar	72	80	42	44
C. Övriga aktier och andelar, anläggningstillgångar	1 140	994	794	759
Summa	**11 297**	**9 006**	**7 478**	**3 117**

A. Handelslager och övriga aktier, omsättningstillgångar

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Handelslager			5 725,1		
*Arexis AB, Mölndal	SEK	0,2	39,6		27
*Ascade Holding AB, Stockholm	SEK	0,1	21,5		31
*Ben Rad AB, Stockholm	SEK	0,8	7,2		22
*Biotage AB, Uppsala	SEK	2,7	36,5		5
*Carmen Systems AB, Göteborg	SEK		1,9		1
*Chinsay AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3		19
*Cobolt AB, Stockholm	SEK		12,2		17
*Cresco TI Systems N.V. Curacao, Nederländska Antillerna	EUR	1,4	37,4		26
*Crossroad Loyalty Solutions AB, Göteborg	SEK	0,1	13,0		30
EAC Investco Ltd, Guernsey	GBP		37,1	1,4	
EQT Scandinavia Limited, Guernsey	GBP		3,0		5
*Fält Communications AB, Kalix	SEK	1,5	20,7		37
*HMS Networks AB, Halmstad	SEK	0,2	23,3		5
*IBX Integrated Business Exchange, Stockholm	SEK	3,0	53,4		21
*InDex Pharmaceuticals AB, Stockholm	SEK	0,2	20,0		21
*Information Mosaic Ltd, Dublin (Irland)	EUR	2,5	37,4		16
*InnKap 1, Göteborg	SEK		0,1		
*InnKap 2 Partners KB, Göteborg	SEK		1,3		
*InnKap 3 Sweden KB, Göteborg	EUR		10,3		3
*Interpeak AB, Stockholm	SEK		13,2		19
*Kreatel Communication AB, Linköping	SEK	0,8	48,2		32
*KTH Seed Capital KB, Stockholm	SEK		1,4		
*LightUp Technologies AB, Huddinge	SEK	0,1	18,0		23
*Mamma Mia Las Vegas Ltd Partnership	USD		1,3		
*Modul 1 Data AB, Solna	SEK	0,3	1,5		2
*Neoventa Medical AB, Göteborg	SEK	5,4	39,6		44
*Novator AB, Stockholm	SEK	0,2	27,2		38
*NuEvolution A/S, Köpenhamn	DKK	0,5	14,5		9
*Phaseln AB, Stockholm	SEK	0,1	9,0		29
*Prodacapo AB, Örnsköldsvik	SEK	0,1	23,3		15
*ProstaLund AB, Lund	SEK	0,1	35,1		8
*Quiatech AB, Uppsala	SEK	0,1	14,0		20
*Radians Innova AB, Göteborg	SEK		0,2		
*Robolux AB, Lidingö	SEK	1,9	13,9		45
*Spotfire Inc, Cambridge, USA	USD		1,1		
*Sreg.com AB, Helsingborg	SEK	0,9	28,9		21
*Time Care AB, Stockholm	SEK	0,4	19,2		34
*Wavium AB, Stockholm	SEK	0,7	18,2		47
*WeSpot AB, Lund	SEK	0,2	21,1		33
*Vitrolife AB, Göteborg	SEK	0,2	5,2		1
*XCounter AB, Danderyd	SEK	1,2	42,0		10
Övrigt		0,4	144,6		
Moderbolagets innehav			**6 642,0**	**1,4**	
* Placeringsaktier enligt §15 A Bankrörelselagen					
Dotterbolagens innehav			**3 443,7**	**39,7**	
Koncernens innehav			**10 085,7**	**41,1**	

forts. not 25 Aktier och andelar [1)]

B. Aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran *, omsättningstillgångar

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Birma Holding B.V. Amsterdam	EUR				100
Boliden AB, Upplands Väsby	SEK	4,1	29,4		3
Gamlestaden Intressenter AB, Göteborg	SEK				17
IFA Ship AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Raffles Holding, Cayman Islands	GBP	1,0	13,0		
Moderbolagets innehav			**42,5**		
Dotterbolagens innehav			**29,6**	**7,1**	**10**
Koncernens innehav			**72,1**	**7,1**	

* Innehavet i dessa bolag har redovisats som aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran även om innehav uppgår till minst 20 % då det inte är långsiktigt. Övertagna panter värderas enligt lägsta värdets princip, vilket innebär att en konsolidering med kapitalandelsmetoden teoretiskt inte ger någon extra effekt på koncernens kapital så länge inga övervärden finns i innehaven.

C. Övriga aktier och andelar, anläggningstillgångar

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
ABB Participation AB, Västerås	SEK				
Adacra AB, Stockholm	SEK				
Adela Investment Company S. A. Luxemburg	USD	2,8			3
Amagerbanken A/S, Köpenhamn	DKK	66,8	273,0	13,7	
Ankar Asia Partners L.P., Cayman Island	USD		1,8		8
Ankar Capital Asian Partners Ltd, Cayman Island	USD				
Arcot Systems Inc, San Francisco	USD		43,1		4
Askembla Growth Fund KB, Stockholm	SEK		14,2		25
Banco Finasa de Investimento SA, Sao Paulo	BRL	21,4			4
b-business Partners b.v., Amsterdam	EUR	0,2	276,2		5
BD Ventures Ltd, Jersey	USD				7
Brf Centrum, Hofors	SEK				
Brf Falken, Malmö	SEK		11,2		
Brf Fältprästen 3, Stockholm	SEK		1,7		
Brf Karl den XV:s Port, Stockholm	SEK		0,3		
Brf Mellanheden, Malmö	SEK		0,1		
Brf Munklägret, Stockholm	SEK		1,2		
Brf Oxen Mindre, Stockholm	SEK		2,5		
Brf Riksbyggen Götenehus Nr 1	SEK		0,2		
Brf Räfsan 13, Stockholm	SEK		0,4		
Brf Sälgen 7, Stockholm	SEK		1,4		
Brf Tellusborg, Stockholm	SEK		0,4		
Brf Vedbäraren 19, Stockholm	SEK		4,6		
Chicago Board of Trade, Chicago, USA	USD		7,9		
Chicago Metal Exchange	USD		31,6		
CLS Group Holdings AG, Zürich	CHF	3,4	38,3		2
DebiTech AB, Stockholm	SEK	0,2	10,7		18
eAF PTE Ltd, Singapore	USD		3,9		2
EBA Clearing Company, Paris	EUR				
Euroclear Clearance System S. C., Bryssel	USD				
Euroclear plc, Zürich	EUR	0,1	5,7	5,2	3
Exchange System Technology Ltd, Storbritannien	GBP		6,7		12
Fastighets AB Inedal, Stockholm	SEK	0,8	1,7		6
Frontville AB, Stockholm	SEK	0,3			15
ICICI Bank Limited, Bombay	INR	0,3			
Intercontinental Exchange Inc, Atlanta, USA	GBP		1,6		
Knight Roundtable Europe Limited, Jersey	USD				1
Köbenhavn Fondbörs	DKK	0,1	0,1	0,1	
London Clearing House Ltd	GBP	0,3	3,8		
Norsk Tillitsmann AS, Oslo	NOK	0,5	0,6	0,2	5
NRC Business Company Limited, Bangkok	THB				12
OM Gruppen AB, Stockholm	SEK		0,2		
S.W.I.F.T., Bryssel	EUR	0,1	0,8		1
SIFIDA, Luxemburg	USD	0,2			1
SSI Serach Ltd, Sutton (GB)	GBP		10,1		50
Tradeplex Limited, London	GBP		13,6		25
Verdipapirsentralen Holding ASA (VPS), Oslo	NOK	2,9	24,1		6
Moderbolagets innehav			**793,7**	**19,2**	
Dotterbolagens innehav			**345,9**	**33,8**	
Koncernens innehav			**1 139,6**	**53,0**	

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper. Detaljerade uppgifter om dotterbolagens innehav tillhandahålls av banken på begäran.

26 Aktier och andelar i intresseföretag [1)]

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Noterade värdepapper	862	983	785	785
Onoterade värdepapper	392	659	263	263
Summa	**1 254**	**1 642**	**1 048**	**1 048**
varav innehav i kreditinstitut	871	1 272	814	814

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Bank Ochrony Środowiska (BOŚ), Warszawa	PLN	28,9	785,1	0,4	22
Bankomatcentralen AB, Stockholm	SEK	0,1	0,2		22
BGC Holding AB, Stockholm	SEK		3,7	2,1	33
Haugerud Regnskap A/S, Hönefoss	NOK	0,1	11,7		34
Privatgirot AB, Stockholm	SEK	0,2	0,1		24
Svensk Bostadsfinansiering AB, BOFAB, Stockholm	SEK	25,0	29,3		50
Upplysningscentralen UC AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3		27
VPX matching AB, Stockholm	SEK	6,3	11,5		25
Värdepapperscentralen VPC AB, Stockholm	SEK	14,8	206,2		25
Moderbolagets innehav			**1 048,1**	**2,5**	
Dotterbolagens innehav			**406,6**	**24,1**	
Koncernmässig justering			-200,6	-2,1	
Koncernens innehav			**1 254,1**	**24,5**	

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.
Detaljerade uppgifter om dotterbolagens innehav tillhandahålls av banken på begäran.

27 Aktier och andelar i koncernföretag [1)]

	Moderbolaget	
	2003	2002
A. Svenska dotterbolag	21 111	19 167
B. Utländska dotterbolag	26 469	26 575
Summa	**47 580**	**45 742**
varav innehav i kreditinstitut	32 843	32 843

A. Svenska dotterbolag

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Aktiv Placering AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Enskilda Kapitalförvaltning SEB AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3		100
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm	SEK	50,1	373,9	5,0	100
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	150,0	150,0		
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm (förlagslån)	EUR	11,0	99,9		
Försäkringsaktiebolaget S E Captive, Stockholm	SEK	100,0	100,0		100
Repono Holding AB, Stockholm	SEK	695,1	6 897,2	114,0	100
SEB AB, Stockholm	SEK	1 176,5	2 535,8		100
SEB Asset Management Aktiebolag, Stockholm	SEK		1,3		100
SEB Baltic Holding AB, Stockholm	SEK	14,0	13,3		100
SEB BoLån AB, Stockholm	SEK	200,0	6 781,0	170,0	100
SEB BoLån AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	1 725,0	1 725,0		
SEB Fastighetsservice AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
SEB Finans Holding AB, Stockholm	SEK	2,5	2,5		100
SEB Fondholding AB, Stockholm	SEK	21,0	642,0		100
SEB Förvaltnings AB, Stockholm	SEK	5,0	5,0		100
SEB Internal Supplier AB, Stockholm	SEK	10,0	12,0		100
SEB IT AB, Stockholm	SEK	8,0	10,0		100
SEB Kort AB, Stockholm	SEK	50,0	1 660,0	81,0	100
SEB Kort AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	100,0	100,0		
SEB Strategic Investments AB, Stockholm	SEK	1,0	1,2		100
Skandinaviska Kreditaktiebolaget, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Team SEB AB, Stockholm	SEK	0,5	0,5		100
Summa			**21 111,2**	**370,0**	

forts. not 27 Aktier och andelar i koncernföretag[1)]

B. Utländska dotterbolag

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Ane Gyllenberg Ab, Helsingfors	EUR	0,5	465,4	36,3	100
Eesti Ühispank, Tallin	EEK	665,6	1 365,2		100
Eesti Ühispank, Tallin (förlagslån)	EUR	17,0	154,2		
FinansSkandic Leasing (SEA) Pte Ltd, Singapore	SGD	0,1	0,4		100
Interscan Servicos de Consultoria Ltda, Sao Paulo	BRL	2,3			100
Latvijas Unibanka, Riga	LVL	37,1	946,4		100[2)]
Latvijas Unibanka, Riga (förlagslån)	EUR	14,0	127,0		
Latvijas Unibanka, Riga (konvertibelt förlagslån)	USD	16,0	116,0		
Scandinavian Finance BV, Amsterdam	EUR	1,0	8,4		100
SEB AG, Frankfurt	EUR	775,2	17 944,3	725,8	100
SEB AG, Frankfurt (förlagslån)	EUR	8,0	72,1		
SEB Asset Management America Inc, Stamford	USD		95,9		100
SEB Hong Kong Trade Services Ltd, Hongkong	HKD				99
SEB Invest Fondsmaeglerselskab A/S, Köpenhamn	DKK	9,0	136,1		100
SEB Investment Management AG, Zürich	CHF	0,1	2,3		100
SEB NET S.L., Barcelona	EUR				100
SEB Private Bank S.A., Luxemburg	EUR		1 198,7	181,4	100
SEB TFI SA, Warszawa (Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych)	PLN	34,9	17,1		100
Skandinaviska Ensk Banken South East Asia Ltd, Singapore	SGD	40,0	191,3		100
Skandinaviska Enskilda Banken A/S, Köpenhamn	DKK	500,0	707,9		100
Skandinaviska Enskilda Banken AG, Frankfurt (förlagslån)	EUR	25,6	232,2		
Skandinaviska Enskilda Banken Corporation, New York	USD	10,0	140,1		100
Skandinaviska Enskilda Banken e-invest B.V. Amsterdam	EUR		31,2		100
Skandinaviska Enskilda Banken Funding Inc, Delaware	USD		0,1		100
Skandinaviska Enskilda Ltd, London	GBP	49,3	751,1		100
Skandinaviska Enskilda Reinsurance, Luxemburg	EUR	1,2	8,2		100[2)]
Vilniaus Bankas, Vilnius	LTL	154,4	1 620,6		100
Vilniaus Bankas, Vilnius (förlagslån)	EUR	15,0	136,1		
Summa			**26 468,3**	**943,5**	
Moderbolagets innehav			**47 579,5**	**1 313,5**	

Uppgifter om dotterbolagens organisationsnummer tillhandahålls av banken på begäran.

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

2) Under 2002 lämnade SEB ett kontanterbjudande på utestående aktier till aktieägarna. Utestående aktier representerar cirka 1 procent i respektive bank.

28 Tillgångar i försäkringsrörelsen

	Koncernen	
	2003	2002
Placeringstillgångar	1 577	3 001
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	57 458	45 477
Övriga fordringar och tillgångar	3 707	3 840
Summa	**62 742**	**52 318**

29 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen 2003	Koncernen 2002	Moderbolaget 2003	Moderbolaget 2002
Goodwill	10 265	10 699		
Andra immateriella tillgångar	221	130		
Summa	**10 486**	**10 829**		
Goodwill				
Ingående balans	14 715	13 579		
Årets förvärv	569	1 193		
Koncernmässiga förändringar	37			
Kursdifferenser	-296	-57		
Anskaffningsvärde	**15 025**	**14 715**		
Ingående balans	-4 016	-3 328		
Årets avskrivningar [1]	-763	-691		
Kursdifferenser	19	3		
Ackumulerade avskrivningar	**-4 760**	**-4 016**		
Bokfört värde	**10 265**	**10 699**		
1) Varav redovisad i försäkringsrörelsens resultat.	-147	-147		
Andra immateriella tillgångar				
Ingående balans	356	214	87	87
Årets förvärv	97	49		
Koncernmässiga förändringar	12	94		
Omklassificeringar [1]	566			
Årets försäljningar	-60			
Kursdifferenser	-22	-1		
Anskaffningsvärde	**949**	**356**	**87**	**87**
Ingående balans	-226	-157	-87	-87
Årets avskrivningar	-98	-57		
Koncernmässiga förändringar	-5	-13		
Omklassificeringar [1]	-464			
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar	54			
Kursdifferenser	11	1		
Ackumulerade avskrivningar	**-728**	**-226**	**-87**	**-87**
Bokfört värde	**221**	**130**		

1) Dataprogram har omklassificerats från materiella tillgångar med 90 Mkr i SEB AG och 12 Mkr i Eesti Ühispank.

30 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Inventarier	2 019	2 337	114	154
Leasingobjekt [1]			12 570	11 828
Fastigheter för egen verksamhet	1 707	1 703	2	6
Förvaltningsfastigheter	118	139		
Fastigheter övertagna för skyddande av fordran	45	50	1	1
Summa	**3 889**	**4 229**	**12 687**	**11 989**

1) Leasingobjekt omklassificeras i koncernen till utlåning

Inventarier

Ingående balans	7 767	8 125	2 045	2 077
Årets förvärv	689	728	19	11
Koncernmässiga förändringar	23	121		
Omklassificeringar [2]	-566			
Årets försäljningar	-586	-1 092	-102	-43
Kursdifferenser	-85	-115		
Anskaffningsvärde	**7 242**	**7 767**	**1 962**	**2 045**
Ingående balans	-5 430	-5 418	-1 891	-1 851
Årets avskrivningar [1]	-755	-892	-59	-87
Årets nedskrivningar	-15	-9		
Koncernmässiga förändringar	-23	-121		
Omklassificeringar [2]	464			
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar	492	941	102	47
Kursdifferenser	44	69		
Ackumulerade avskrivningar	**-5 223**	**-5 430**	**-1 848**	**-1 891**
Bokfört värde	**2 019**	**2 337**	**114**	**154**
1) Varav redovisad mot reserv	-97	-69		

2) Dataprogram har omklassificerats till immateriella tillgångar med 90 Mkr i SEB AG och 12 Mkr i Eesti Ühispank.

Leasingobjekt[1]

Ingående balans			12 600	10 485
Årets förvärv			1 023	2 115
Anskaffningsvärde			**13 623**	**12 600**
Ingående balans			-772	-568
Årets avskrivningar			-281	-204
Ackumulerade avskrivningar			**-1 053**	**-772**
Bokfört värde			**12 570**	**11 828**

1) Avskrivningar på leasingobjekt görs enligt annuitetsmodell och baseras på ett erfarenhetsmässigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut.
För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad är det planenliga restvärdet noll vid avtalsperiodens slut.
Överskott i samband med avyttring av leasingobjekt redovisas under Övriga intäkter.

Fastigheter för egen verksamhet

Ingående balans	2 335	2 721	6	6
Årets förvärv	160	147		
Årets försäljningar	-236	-480	-4	
Kursdifferenser	-38	-53		
Anskaffningsvärde	**2 221**	**2 335**	**2**	**6**
Ingående balans	-624	-786		
Årets avskrivningar	-42	-45		
Årets nedskrivningar	-13	-9		
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar	158	202		
Kursdifferenser	7	14		
Ackumulerade avskrivningar	**-514**	**-624**		
Bokfört värde	**1 707**	**1 711**	**2**	**6**
Taxeringsvärde fastigheter	2	4	2	4
varav byggnad	2	3	2	3

Taxeringsvärde avser endast fastigheter i Sverige.

forts. not 30 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
Förvaltningsfastigheter[1)]	2003	2002	2003	2002
Ingående balans	147	147		
Årets förvärv	1			
Årets försäljningar	-11			
Kursdifferenser	-2			
Anskaffningsvärde	**135**	**147**		
Ingående balans	-16	-13		
Årets avskrivningar	-3	-3		
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar	2			
Ackumulerade avskrivningar	**-17**	**-16**		
Bokfört värde	**118**	**131**		

1) I de fall där en aktiv marknad saknas har verkligt värde beräknats utifrån nuvärdet av uppskattade framtida betalningsströmmar. Det bokförda värdet avviker inte materiellt från det verkliga värdet.

Driftnetto för förvaltningsfastigheter				
Externa intäkter	7	6		
Driftskostnader	-2	-2		
Summa	**5**	**4**		
Fastigheter övertagna för skyddande av fordran				
Ingående balans	50	87	1	1
Årets förvärv	20	6		
Årets försäljningar	-25	-43		
Anskaffningsvärde	**45**	**50**	**1**	**1**
Bokfört värde	**45**	**50**	**1**	**1**
Driftnetto för fastigheter övertagna för skyddande av fordran				
Externa intäkter	2	1		
Driftskostnader	-2	-1		
Summa				
Egendom övertagen för skyddande av fordran				
Byggnader och mark	45	50	1	1
Aktier och andelar	72	80	42	44
Summa	**117**	**130**	**43**	**45**

31 Övriga tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Aktuella skattefordringar	661	615	328	337
Uppskjutna skattefordringar[1]	1 490	1 712		
Fondlikvidfordringar	6 967	10 234	6 788	9 734
Marknadsvärde derivat	84 366	97 186	78 988	90 649
Övrigt	2 548	2 123	6 830	3 079
Summa	**96 032**	**111 870**	**92 934**	**103 799**

1) Posten uppskjutna skattefordringar består till närmare 1,2 miljarder kronor (1,5) av beräknad uppskjuten skatt avseende SEB AG. Beräkningen är gjord med hänsyn tagen till förväntad utveckling av beskattningsbar inkomst, en överblickbar tid samt med hänsyn till kända tyska skatteregler. Maximalt belopp uppgår till 1,7 miljarder kronor (2,0).

32 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Förutbetalda kostnader/upplupna övriga intäkter	2 612	2 991	854	1 814
Upplupna ränteintäkter	5 338	8 193	2 804	4 813
Summa	**7 950**	**11 184**	**3 658**	**6 627**

33 Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Återstående löptid				
– på anfordran	111 991	105 704	95 270	90 008
– om högst tre månader	104 615	93 778	84 675	119 610
– längre än tre månader men högst ett år	13 981	21 300	14 644	23 294
– längre än ett år men högst fem år	5 094	4 231	179	382
– längre än fem år	11 171	9 276	2 851	1 379
Summa	**246 852**	**234 289**	**197 619**	**234 673**
varav repor	17 920	38 596	18 683	37 390
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,60	0,56	0,25	0,19

34 In- och upplåning från allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Inlåning[1]	441 891	449 995	248 595	240 729
Upplåning	52 145	49 547	54 227	54 328
Summa	**494 036**	**499 542**	**302 822**	**295 057**
Återstående löptid				
– på anfordran	289 098	330 925	248 595	240 729
– om högst tre månader	93 617	57 601		
– längre än tre månader men högst ett år	11 016	10 245		
– längre än ett år men högst fem år	24 565	26 648		
– längre än fem år	23 595	24 576		
Inlåning[1]	**441 891**	**449 995**	**248 595**	**240 729**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,74	0,75		
Återstående löptid				
– på anfordran	13 516	7 034	15 478	11 539
– om högst tre månader	22 556	26 093	22 610	26 582
– längre än tre månader men högst ett år	5 426	5 590	5 709	5 731
– längre än ett år men högst fem år	3 230	2 953	3 044	2 631
– längre än fem år	7 417	7 877	7 386	7 845
Upplåning	**52 145**	**49 547**	**54 227**	**54 328**
varav repor	27 509	37 547	27 480	37 537
Genomsnittlig återstående löptid (år)	1,73	1,90	1,65	1,72
Summa	**494 036**	**499 542**	**302 822**	**295 057**

1) Inlåning definieras som saldot på de konton som omfattas av insättningsgarantin. Beloppet avser hela behållningen på dessa konton utan hänsyn till den beloppsbegränsning som gäller för insättningsgaranti och avgiftsunderlag.

35 Emitterade värdepapper m m

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Obligationslån	162 287	152 895	17 107	13 795
Övriga emitterade värdepapper	56 220	52 261	30 940	35 190
Summa	**218 507**	**205 156**	**48 047**	**48 985**
Återstående löptid				
– om högst ett år	34 371	57 586	3 205	6 106
– längre än ett år men högst fem år	116 047	86 771	13 440	6 392
– längre än fem år men högst tio år	11 754	6 778	347	589
– längre än tio år	115	1 760	115	708
Obligationslån	**162 287**	**152 895**	**17 107**	**13 795**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	2,44	2,00	1,56	1,65
Återstående löptid				
– på anfordran	1 929	2 360	1 852	2 360
– om högst tre månader	46 088	43 485	21 052	27 873
– längre än tre månader men högst ett år	7 914	5 331	7 747	3 953
– längre än ett år men högst fem år	289	1 085	289	1 004
– längre än fem år				
Övriga emitterade värdepapper	**56 220**	**52 261**	**30 940**	**35 190**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,21	0,25	0,30	0,28
Summa	**218 507**	**205 156**	**48 047**	**48 985**

36 Skulder i försäkringsrörelsen

	Koncernen	
	2003	2002
Försäkringstekniska avsättningar	3 085	3 350
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risken	56 530	45 294
Övriga avsättningar och skulder	1 026	1 519
Summa	**60 641**	**50 163**

37 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Aktuella skatteskulder	429	861		2
Fondlikvidskulder/leveransåtaganden	56 871	35 729	6 755	35 281
Marknadsvärde derivat	90 912	100 075	83 679	92 850
Övriga skulder	18 440	22 419	69 532	20 965
Summa	**166 652**	**159 084**	**159 966**	**149 098**

38 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Upplupna räntor	6 972	9 380	1 827	3 899
Förutbetalda intäkter/upplupna övriga kostnader	4 724	3 817	1 140	1 045
Summa	**11 696**	**13 197**	**2 967**	**4 944**

39 Avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Uppskjutna skatteskulder	6 513	5 832	80	233
Reserv för utombalansposter	333	396	7	8
Omstruktureringsreserv [1]	778	1 664	80	192
Övriga avsättningar	587	445		
Summa	**8 211**	**8 337**	**167**	**433**

1) Omstruktureringsreserverna beräknas ianspråktas under 2004.

40 Efterställda skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Förlagslån	16 716	13 042	14 064	9 961
Förlagslån, eviga	7 545	12 284	7 503	12 284
Summa	**24 261**	**25 326**	**21 567**	**22 245**

Moderbolaget

Förlagslån	Valuta	Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört värde	Räntesats, %
1994/2009	USD	200	1 436	6,875
2000/2010	EUR	345	3 130	[1]
2000/2010	SGD	100	426	4,600
2002/2012	EUR	500	4 536	5,625
2003/2015	EUR	500	4 536	4,125
Summa			**14 064**	
Förlagslån, eviga				
1990	EUR	52	473	[1]
1990	USD	100	435	[1]
1995	JPY	10 000	678	4,400
1996	GBP	100	1 290	9,040
1996	USD	150	788	8,125
1996	USD	50	186	[1]
1997	JPY	15 000	1 017	5,000
1997	USD	150	807	7,500
1999	EUR	200	1 814	6,750
2000	USD	100	15	[1]
Summa			**7 503**	
Förlagslån emitterade av moderbolaget			**21 567**	
Förlagslån emitterade av SEB AG			2 908	
Förlagslån emitterade av SEB BoLån AB			1 725	
Förlagslån emitterade av övriga dotterbolag			973	
Koncerninterna innehav			-2 912	
Summa			**24 261**	

1) FRN, Floating Rate Note

41 Minoritetsintressen

	Koncernen	
	2003	2002
Minoritetsintressen i dotterbolag	73	322
Summa	**73**	**322**

42 Obeskattade reserver [1)]

	Moderbolaget 2003	2002
Periodiseringsfond	4 499	4 217
Överavskrivning inventarier och leasingobjekt	8 926	7 675
Övriga obeskattade reserver	5	5
Summa	**13 430**	**11 897**

1) I koncernens balansräkning omklassificeras obeskattade reserver som dels latent skatteskuld och dels bunden kapitaldel i eget kapital.

Årets förändring av moderbolagets obeskattade reserver framgår av tabellen nedan:

Moderbolaget

	Periodiseringsfond	Överavskrivningar	Övriga obeskattade reserver	**Totalt**
Ingående balans	4 376	6 109	6	**10 491**
Årets avsättning		1 566		**1 566**
Årets upplösning	-159		-1	**-160**
Valutakursdifferens				
Utgående balans 2002	**4 217**	**7 675**	**5**	**11 897**
Årets avsättning	282	1 251		**1 533**
Årets upplösning				
Valutakursdifferens				
Utgående balans 2003	**4 499**	**8 926**	**5**	**13 430**

43 Eget kapital

	Koncernen 2003	2002	Moderbolaget 2003	2002
Aktiekapital	7 046	7 046	7 046	7 046
A-aktier, 673 784 123 st à nom 10 kr				
C-aktier, 30 773 557 st à nom 10 kr				
Reservfond ocn andra bundna fonder	28 466	26 145	12 086	12 086
Kapitalandelsfond [1)]	32	15		
Omräkningsdifferens	569	766		
Fond för orealiserade vinster	445	896	259	708
Bundet eget kapital	**36 558**	**34 868**	**19 391**	**19 840**
Koncernbidrag [2)]			1 566	1 656
Skatt koncernbidrag [2)]			-439	-463
Resultatkonsekvens egna aktier	15	6		
Swapsäkring av personaloptionsprogram [3)]	63	-430	63	-430
Eliminering av återköp av egna aktier [4)]	-1 155	-687	-1 155	-687
Omräkningsdifferens	87	166	-60	-24
Övrigt fritt eget kapital	7 192	6 455	5 671	5 096
Årets resultat	5 704	5 318	2 284	1 627
Fritt eget kapital	**11 906**	**10 828**	**7 930**	**6 775**
Summa	**48 464**	**45 696**	**27 321**	**26 615**

1) Resultatandel i intressebolag redovisas som bundet eget kapital då den i koncernens perspektiv inte är tillgänglig för utdelning.

2) Koncernbidrag redovisas i moderbolaget i enlighet med Redovisningsrådets akutgrupps uttalande direkt över eget kapital.

3) Inklusive erhållen utdelning.

4) SEB har återköpt 7 miljoner och 6,2 miljoner A-aktier för personaloptionsprogrammet enligt beslut på bolagsstämman 2002 respektive 2003. Dessa aktier är bokförda till noll kronor men har ett marknadsvärde per 31 december 2003 på 1 399 Mkr (508).

Fond för orealiserade vinster

Aktier och andelar	185	188		
Räntebärande värdepapper	90	307	90	307
Övrigt	170	401	169	401
Summa	**445**	**896**	**259**	**708**

forts. not 43 Eget kapital

Förändring av eget kapital

	Koncernen		Moderbolaget	
	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital
Ingående balans	33 192	11 100	19 684	7 886
Kapitalandelsfond	15	-15		
Fond för orealiserade vinster	43	-43	156	-156
Utdelning till aktieägarna		-2 818		-2 818
Utdelning eget innehav		93		93
Koncernbidrag				1 656
Skatt koncernbidrag				-463
Resultatkonsekvens egna aktier		6		
Swapsäkring av personaloptionsprogram		-342		-342
Återköp av egna aktier		-687		-687
Omföring fritt/bundet kapital	1 674	-1 674		
Omräkningsdifferens	-56	-110		-21
Årets resultat		5 318		1 627
Utgående balans 2002	**34 868**	**10 828**	**19 840**	**6 775**
Kapitalandelsfond	17	-17		
Fond för orealiserade vinster	-451	451	-449	449
Utdelning till aktieägarna		-2 818		-2 818
Utdelning eget innehav		124		124
Koncernbidrag				1 566
Skatt koncernbidrag				-439
Resultatkonsekvens egna aktier		9		
Swapsäkring av personaloptionsprogram		493		493
Återköp av egna aktier		-468		-468
Omföring fritt/bundet kapital	2 321	-2 321		
Omräkningsdifferens	-197	-79		-36
Årets resultat		5 704		2 284
Utgående balans 2003	**36 558**	**11 906**	**19 391**	**7 930**

44 För egna skulder ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utlåning [1]	177	8 532	177	8 532
Obligationer	43 124	35 540	22 499	8 227
Repor	46 163	74 930	46 163	74 930
Summa	**89 464**	**119 002**	**68 839**	**91 689**

1) Av vilket 177 Mkr (273) avser moderbolagets pantförskrivning av lånereverser till förmån för AB Svensk Exportkredit.

45 Övriga ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Andelar i försäkringspremiefonder	49 311	45 108		
Värdepapperslån	29 591	24 390	29 591	24 387
Summa	**78 902**	**69 498**	**29 591**	**24 387**

46 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Garantiförbindelser krediter	4 857	8 342	9 849	10 388
Garantiförbindelser övriga	26 762	27 209	21 515	21 628
Egna accepter	595	375	585	374
Summa	**32 214**	**35 926**	**31 949**	**32 390**
Beviljade, ej disponerade remburser	**8 808**	**7 720**	**7 652**	**6 734**
Summa	**41 022**	**43 646**	**39 601**	**39 124**

Övriga ansvarsförbindelser

Moderbolaget har gentemot Monetary Authority of Singapore utfäst sig att svara för att Skandinaviska Enskilda Banken (SEA) Ltd i Singapore kan fullgöra sina åtaganden. Moderbolaget har utfäst sig att vid varje tidpunkt hålla aktiekapitalet i Diners Club Nordic AB intakt.

Moderbolaget har gentemot Bundesverband deutscher Banken e. V. för SEB AG, Tyskland, lämnat en insättningsgaranti. Moderbolaget har givit ett löfte om kapitaltillskott till SEB AG.

47 Åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Avtal om köp och försäljning av värdepapper på termin	787	360		
Avtal om att inom viss tid ställa deposition till annans förfogande	4 336	6 999		
Åtaganden om framtida betalning	**5 123**	**7 359**		
Beviljade men ej utbetalade krediter	83 003	101 541	65 521	66 462
Outnyttjad del av beviljad räkningskredit	60 505	29 391	30 598	28 184
Värdepapperslån	30 048	34 076	29 591	32 919
Övriga	835	6 672		
Andra åtaganden	**174 391**	**171 680**	**125 710**	**127 565**
Summa	**179 514**	**179 039**	**125 710**	**127 565**

48 Utlåning och kreditförlustreserver

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utlåning till kreditinstitut	179 308	150 380	228 077	226 682
Utlåning till allmänheten	707 459	680 206	219 643	231 531
Summa	**886 767**	**830 586**	**447 720**	**458 213**
Lånefordringar				
Normala lånefordringar	883 829	828 275	447 633	458 496
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	8 632	8 862	1 533	1 390
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	2 245	2 140	248	195
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**894 706**	**839 277**	**449 414**	**460 081**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-5 515	-5 593	-1 018	-1 013
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar	-1 553	-2 052	-505	-655
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	-148	-144		
Reserver för transfereringsrisker	-723	-902	-171	-200
Reserver	**-7 939**	**-8 691**	**-1 694**	**-1 868**
Summa	**886 767**	**830 586**	**447 720**	**458 213**

forts. not 48 Utlåning och kreditförlustreserver

Lånefordringar per kategori av låntagare, Koncernen 2003	Kreditinstitut	Företag	Fastighets-förvaltning	Offentlig förvaltning	Hushåll	**Totalt**
Normala lånefordringar	179 949	244 395	114 021	119 997	225 467	**883 829**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	193	3 923	2 848	11	1 657	**8 632**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	16	1 172	851	6	200	**2 245**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**180 158**	**249 490**	**117 720**	**120 014**	**227 324**	**894 706**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-133	-2 929	-1 743	-5	-705	**-5 515**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						**-1 553**
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar		-19			-129	**-148**
Reserver för transfereringsrisker	-717	-6				**-723**
Reserver	**-850**	**-2 954**	**-1 743**	**-5**	**-834**	**-7 939**
Summa	**179 308**	**246 536**	**115 977**	**120 009**	**226 490**	**886 767**
Koncernen 2002						
Normala lånefordringar	151 198	249 967	104 950	114 718	207 442	**828 275**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	215	4 018	3 078	25	1 526	**8 862**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	62	1 185	739	32	122	**2 140**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**151 475**	**255 170**	**108 767**	**114 775**	**209 090**	**839 277**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-203	-3 065	-1 660	-3	-662	**-5 593**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						**-2 052**
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar		-45			-99	**-144**
Reserver för transfereringsrisker	-892	-10				**-902**
Reserver	**-1 095**	**-3 120**	**-1 660**	**-3**	**-761**	**-8 691**
Summa	**150 380**	**252 050**	**107 107**	**114 772**	**208 329**	**830 586**

Lånefordringar per kategori av låntagare, Moderbolaget 2003	Kreditinstitut	Företag	Fastighets-förvaltning	Offentlig förvaltning	Hushåll	**Totalt**
Normala lånefordringar	228 214	130 812	31 305	39 141	18 161	**447 633**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	72	992	273		196	**1 533**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra		248				**248**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**228 286**	**132 052**	**31 578**	**39 141**	**18 357**	**449 414**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-38	-679	-259		-42	**-1 018**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						**-505**
Reserver för transfereringsrisker	-171					**-171**
Reserver	**-209**	**-679**	**-259**		**-42**	**-1 694**
Summa	**228 077**	**131 373**	**31 319**	**39 141**	**18 315**	**447 720**
Moderbolaget 2002						
Normala lånefordringar	226 853	152 275	22 387	33 812	23 169	**458 496**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	73	939	169		209	**1 390**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	55	93	29		18	**195**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**226 981**	**153 307**	**22 585**	**33 812**	**23 396**	**460 081**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-99	-695	-170		-49	**-1 013**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						**-655**
Reserver för transfereringsrisker	-200					**-200**
Reserver	**-299**	**-695**	**-170**		**-49**	**-1 868**
Summa	**226 682**	**152 612**	**22 415**	**33 812**	**23 347**	**458 213**

forts. not 48 Utlåning och kreditförlustreserver

Lånefordringar per geografiskt område[1], Koncernen 2003	Norden	Tyskland	Baltikum	Övriga	**Totalt**
Normala lånefordringar	503 853	304 822	36 694	38 460	**883 829**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	1 649	6 122	548	313	**8 632**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	322	1 343	567	13	**2 245**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**505 824**	**312 287**	**37 809**	**38 786**	**894 706**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-823	-4 005	-428	-259	**-5 515**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					**-1 553**
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	-148				**-148**
Reserver för transfereringsrisker	-171	-552			**-723**
Reserver	**-1 142**	**-4 557**	**-428**	**-259**	**-7 939**
Summa	**504 682**	**307 730**	**37 381**	**38 527**	**886 767**
Koncernen 2002					
Normala lånefordringar	414 146	301 961	28 171	83 997	**828 275**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	1 463	6 411	680	308	**8 862**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	338	1 149	532	121	**2 140**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**415 947**	**309 521**	**29 383**	**84 426**	**839 277**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-955	-3 939	-461	-238	**-5 593**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					**-2 052**
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	-144				**-144**
Reserver för transfereringsrisker	-200	-702			**-902**
Reserver	**-1 299**	**-4 641**	**-461**	**-238**	**-8 691**
Summa	**414 648**	**304 880**	**28 922**	**84 188**	**830 586**

1) Uppdelningen baseras på var koncernens verksamhet bedrivs.

Lånefordringar per geografiskt område[1], Moderbolaget 2003	Norden	Tyskland	Baltikum	Övriga	**Totalt**
Normala lånefordringar	416 332			31 301	**447 633**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	1 245			288	**1 533**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	235			13	**248**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**417 812**			**31 602**	**449 414**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-782			-236	**-1 018**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					**-505**
Reserver för transfereringsrisker	-171				**-171**
Reserver	**-953**			**-236**	**-1 694**
Summa	**416 859**			**31 366**	**447 720**
Moderbolaget 2002					
Normala lånefordringar	375 900			82 596	**458 496**
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	1 120			270	**1 390**
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	130			65	**195**
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**377 150**			**82 931**	**460 081**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-774			-239	**-1 013**
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					**-655**
Reserver för transfereringsrisker	-200				**-200**
Reserver	**-974**			**-239**	**-1 868**
Summa	**376 176**			**82 692**	**458 213**

1) Uppdelningen baseras på var moderbolagets verksamhet bedrivs.

forts. not 48 Utlåning och kreditförlustreserver

Lånefordringar mot säkerhet	Koncernen 2003	Moderbolaget 2003
Pantbrev i fastighet	311 438	24 698
Värdepapper och spärrmedel	18 068	15 402
Stat, centralbank eller kommun [1]	119 420	27 126
Banker [1]	106 470	154 826
Blanco	146 990	78 147
Övrigt [2]	73 277	29 207
Lånefordringar före beaktande av reserveringar	**775 663**	**329 406**
Repor	119 043	120 008
Reserver	-7 939	-1 694
Lånefordringar efter beaktande av reserver	**886 767**	**447 720**

1) Inklusive garantier från och lån till

2) Inklusive företagsinteckningar, factoring, leasing

	Koncernen		Moderbolaget	
Lånefordringar med transfereringsrisker	2003	2002	2003	2002
Lånefordringar som omfattas av reserver för transfereringsrisk	885	1 199	306	364
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar				
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar				
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar				
Bokfört värde av lånefordringar som omfattas av reserver för transfereringsrisk	**885**	**1 199**	**306**	**364**
Reserver för transfereringsrisker	**-723**	**-902**	**-171**	**-200**
Lånefordringar som omstrukturerats under året				
Bokfört värde på lånefordringar före omstrukturering	370	175	306	112
Bokfört värde på lånefordringar efter omstrukturering	319	175	264	112
Lånefordringar som omklassificerats under året				
Bokfört värde för osäkra lånefordringar som återfått status av normal lånefordran	1 302	1 264	174	790
Osäkra lånefordringar				
Oreglerade lånefordringar som bedöms vara osäkra	8 632	8 862	1 533	1 390
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	2 245	2 140	248	195
Osäkra lånefordringar brutto	**10 877**	**11 002**	**1 781**	**1 585**
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-5 663	-5 737	-1 018	-1 013
varav reserver för oreglerade fordringar	-4 668	-4 620	-920	-843
varav reserver för övriga osäkra fordringar	-995	-1 117	-98	-170
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar	-1 553	-2 052	-505	-655
Osäkra lånefordringar netto	**3 661**	**3 213**	**258**	**-83**
Reserver utöver ovanstående:				
Reserver för transferrisker	-723	-902	-171	-200
Reserv för utombalansposter	-333	-396	-7	-8
Totala reserver	**-8 272**	**-9 087**	**-1 701**	**-1 876**
Andel osäkra lånefordringar	0,52%	0,47%	0,12%	0,04%
Reserveringsgrad för osäkra lånefordringar	66,3	70,8	85,5	105,2
Oreglerade lånefordringar för vilka ränta intäktsförs	103	185		

49 Derivatinstrument

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ränterelaterade	36 678	28 984	32 129	24 053
Valutarelaterade	45 909	65 313	45 442	64 662
Aktierelaterade	1 779	2 889	1 417	1 934
Med positiva stängningsvärden eller värde noll	**84 366**	**97 186**	**78 988**	**90 649**
Ränterelaterade	38 409	30 519	32 039	24 308
Valutarelaterade	50 644	67 294	50 337	66 608
Aktierelaterade	1 859	2 262	1 303	1 934
Med negativa stängningsvärden	**90 912**	**100 075**	**83 679**	**92 850**

	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
Koncernen 2003	Nominellt belopp	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Optioner	97 276	971	971	833	833
Terminer	1 171 834	3 267	3 267	3 206	3 206
Swappar	1 816 443	32 440	32 679	34 370	34 706
Ränterelaterade	**3 085 553**	**36 678**	**36 917**	**38 409**	**38 745**
varav clearat	93 595	2	2	8	8
Optioner	425 473	3 364	3 364	3 869	3 869
Terminer	1 598 529	31 013	31 013	35 788	35 788
Swappar	360 598	11 532	11 831	10 987	10 997
Valutarelaterade	**2 384 600**	**45 909**	**46 208**	**50 644**	**50 654**
varav clearat					
Optioner	21 334	1 539	1 539	1 631	1 631
Terminer	619	12	12	115	115
Swappar	10 032	228	228	113	113
Aktierelaterade	**31 985**	**1 779**	**1 779**	**1 859**	**1 859**
varav clearat	724	296	296	380	380
Summa	**5 502 138**	**84 366**	**84 904**	**90 912**	**91 258**
varav clearat	94 319	298	298	388	388
Koncernen 2002					
Optioner	93 930	783	783	694	694
Terminer	1 094 566	1 717	1 717	1 696	1 696
Swappar	1 513 845	26 484	27 175	28 129	28 466
Ränterelaterade	**2 702 341**	**28 984**	**29 675**	**30 519**	**30 856**
varav clearat	20 039	2	2	14	14
Optioner	713 140	4 961	4 961	3 966	3 966
Terminer	1 289 764	38 727	38 727	42 922	42 922
Swappar	327 136	21 625	21 998	20 406	20 447
Valutarelaterade	**2 330 040**	**65 313**	**65 686**	**67 294**	**67 335**
varav clearat					
Optioner	23 183	1 381	1 381	1 248	1 248
Terminer	5 737	610	610	116	116
Swappar	4 377	898	898	898	898
Aktierelaterade	**33 297**	**2 889**	**2 889**	**2 262**	**2 262**
varav clearat	5 235	342	342	193	193
Summa	**5 065 678**	**97 186**	**98 250**	**100 075**	**100 453**
varav clearat	25 274	344	344	207	207

forts. not 49 Derivatinstrument

	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
Moderbolaget 2003	Nominellt belopp	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Optioner	69 995	481	481	370	370
Terminer	1 168 153	3 266	3 266	3 195	3 195
Swappar	1 732 764	28 382	28 621	28 474	28 810
Ränterelaterade	**2 970 912**	**32 129**	**32 368**	**32 039**	**32 375**
varav clearat	90 821	2	2		
Optioner	425 473	3 364	3 364	3 693	3 693
Terminer	1 581 680	30 088	30 088	34 878	34 878
Swappar	356 796	11 990	12 289	11 766	11 776
Valutarelaterade	**2 363 949**	**45 442**	**45 741**	**50 337**	**50 347**
varav clearat					
Optioner	20 215	1 190	1 190	1 190	1 190
Swappar	10 032	227	227	113	113
Aktierelaterade	**30 247**	**1 417**	**1 417**	**1 303**	**1 303**
varav clearat					
Summa	**5 365 108**	**78 988**	**79 526**	**83 679**	**84 025**
varav clearat	90 821	2	2		
Moderbolaget 2002					
Optioner	67 589	311	311	241	241
Terminer	1 092 119	1 710	1 710	1 677	1 677
Swappar	1 416 015	22 032	22 723	22 390	22 727
Ränterelaterade	**2 575 723**	**24 053**	**24 744**	**24 308**	**24 645**
varav clearat	18 507				
Optioner	713 140	4 961	4 961	3 966	3 966
Terminer	1 273 874	38 361	38 361	42 494	42 494
Swappar	321 727	21 340	21 713	20 148	20 189
Valutarelaterade	**2 308 741**	**64 662**	**65 035**	**66 608**	**66 649**
varav clearat					
Optioner	17 217	1 036	1 036	1 036	1 036
Swappar	4 377	898	898	898	898
Aktierelaterade	**21 594**	**1 934**	**1 934**	**1 934**	**1 934**
varav clearat					
Summa	**4 906 058**	**90 649**	**91 713**	**92 850**	**93 228**
varav clearat	18 507				

50 Upplysningar om verkligt värde

	Koncernen 2003		Koncernen 2002	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Omsättningstillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	4 239	4 239	4 800	4 800
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	76 405	77 225	87 836	88 529
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	110 333	110 382	104 384	104 426
Aktier och andelar	10 157	10 157	8 012	8 012
Tillgångar i försäkringsrörelsen	5 284	5 284	6 841	6 841
Materiella tillgångar	45	45	50	50
Övriga tillgångar	96 032	96 911	111 870	112 933
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7 950	7 950	11 184	11 184
Summa	**310 445**	**312 193**	**334 977**	**336 775**
Anläggningstillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	5 468	5 468	8 669	8 669
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	4	4	6	6
Utlåning till kreditinstitut	179 308	179 759	150 380	150 961
Utlåning till allmänheten	707 459	715 012	680 206	685 871
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 527	2 526	3 753	3 762
Aktier och andelar	1 140	1 408	994	868
Aktier och andelar i intresseföretag	1 254	1 254	1 642	2 075
Tillgångar i försäkringsrörelsen	57 458	57 458	45 477	45 480
Immateriella anläggningstillgångar	10 486	10 486	10 829	10 829
Materiella tillgångar	3 844	3 844	4 179	4 111
Summa	**968 948**	**977 219**	**906 135**	**912 632**
Tillgångar	**1 279 393**	**1 289 412**	**1 241 112**	**1 249 407**

	Koncernen 2003		Koncernen 2002	
Skulder och avsättningar	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut	246 852	247 252	234 289	234 854
In- och upplåning från allmänheten	494 036	495 396	499 542	500 758
Emitterade värdepapper m m	218 507	222 113	205 156	209 553
Skulder i försäkringsrörelsen	60 641	60 641	50 163	50 163
Övriga skulder	166 652	168 782	159 084	159 462
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 696	11 696	13 197	13 197
Avsättningar	8 211	8 211	8 337	8 337
Efterställda skulder	24 261	24 381	25 326	25 451
Summa	**1 230 856**	**1 238 472**	**1 195 094**	**1 201 775**

Beräkningen omfattar poster i balansräkningen med fastställd ränta under en fastställd period. Alltså har alla poster med rörlig ränta, dvs sådan in- och utlåning vars räntevillkor är relaterade till marknadsräntan inte omräknats, utan det nominella beloppet anses motsvara ett verkligt värde.

När verkligt värde beräknas för fastränteutlåning diskonteras framtida ränteintäkter med en marknadsräntekurva, som justerats med den rådande nyutlåningsmarginalen. På motsvarande sätt diskonteras fastränterelaterad in-/upplåning med marknadsräntekurvan med justering för relevant marginal.

Utöver fast in- och utlåning har justeringar gjorts även för övervärden i fastigheter samt vissa aktieinnehav.

En effekt av denna beräkningsmodell är att i tider då nyutlåningsmarginalen är i sjunkande uppstår ett verkligt värde som är högre än bokfört värde och tvärtom i stigande läge. Vidare kan noteras att beräkningen inte utgör en marknadsvärdering av koncernen som företag.

51 Moderbolagets fordringar och skulder mot intresse- och koncernföretag

	Moderbolaget 2003			Moderbolaget 2002		
	Koncern-företag	Intresse-företag	**Totalt**	Koncern-företag	Intresse-företag	**Totalt**
Utlåning till kreditinstitut	103 035		**103 035**	130 724	4	**130 728**
Utlåning till allmänheten	8 021	4	**8 025**	2 142		**2 142**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 646		**25 646**	12 893	117	**13 010**
Summa	**136 702**	**4**	**136 706**	**145 759**	**121**	**145 880**
Skulder till kreditinstitut	27 892		**27 892**	51 022	6	**51 028**
In- och upplåning från allmänheten	5 886	20	**5 906**	5 094	31	**5 125**
Emitterade värdepapper m m				17		**17**
Summa	**33 778**	**20**	**33 798**	**56 133**	**37**	**56 170**

52 Kontrakterade lokalhyror

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
År 2003		1 114		531
År 2004	1 289	1 021	719	453
År 2005	1 174	876	643	387
År 2006	1 037	765	546	317
År 2007	952	734	502	315
År 2008	850	2 392	446	1 481
År 2009 och senare	3 157		2 332	
Summa	**8 459**	**6 902**	**5 188**	**3 484**

53 Kapitaltäckning

	Finansiella företagsgruppen [1]		Moderbolaget	
Beräkning av kapitalbas	2003	2002	2003	2002
Eget kapital enligt balansräkningen	48 464	45 696	28 108	27 550
Föreslagen utdelning att fastställas av bolagsstämman	-2 818	-2 818	-2 818	-2 818
Avdrag i den finansiella företagsgruppen [2]	-1 205	-1 277		
Eget kapital i kapitaltäckningen	**44 441**	**41 601**	**25 290**	**24 732**
Primärkapitaltillskott	1 815	1 830	10 694	9 456
Minoritetsintresse [3]	1 630	1 843		
Goodwill [3] [4]	-5 246	-5 587		
Primärkapital (tier 1)	**42 640**	**39 687**	**35 984**	**34 188**
Tidsbundna förlagslån	16 978	13 231	14 064	9 961
Avdrag för återstående löptid	-1 719	-1 451		
Eviga förlagslån	5 731	10 504	5 688	10 455
Supplementärkapital (tier 2)	**20 990**	**22 284**	**19 752**	**20 416**
Avdrag för investeringar i försäkringsverksamhet [4]	-8 459	-8 788	-7 212	-7 334
Avdrag för övriga investeringar utanför den finansiella företagsgruppen	-422	-459		-206
Kapitalbas	**54 749**	**52 724**	**48 524**	**47 064**

forts. not 53 Kapitaltäckning

	Finansiella företagsgruppen [1]		Moderbolaget	
Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker	2003	2002	2003	2002
Poster i balansräkningen				
Grupp A (0%)	186 612	212 644	217 636	236 093
Grupp B (20%)	147 159	114 077	51 571	35 577
Grupp C (50%)	214 985	196 713	10 463	12 199
Grupp D (100%)	307 618	297 864	107 486	108 621
Placeringar	**856 374**	**821 298**	**387 156**	**392 490**
Grupp A (0%)				
Grupp B (20%)	29 432	22 815	10 314	7 115
Grupp C (50%)	107 493	98 356	5 232	6 099
Grupp D (100%)	307 618	297 865	107 486	108 621
Riskvägt belopp	**444 543**	**419 036**	**123 032**	**121 835**
Poster utanför balansräkningen				
Grupp A (0%)	83 126	81 567	59 316	58 425
Grupp B (20%)	327 667	237 458	93 578	101 244
Grupp C (50%)	19 110	19 172	3 393	5 843
Grupp D (100%)	82 621	76 575	65 104	31 921
Nominellt belopp	**512 524**	**414 772**	**221 391**	**197 433**
Grupp A (0%)	6 377	5 555	5 974	3 219
Grupp B (20%)	13 562	13 567	7 424	7 955
Grupp C (50%)	807	1 641	3 215	4 975
Grupp D (100%)	42 406	39 640	34 955	31 921
Omräknat belopp	**63 152**	**60 403**	**51 568**	**48 070**
Grupp A (0%)				
Grupp B (20%)	2 712	2 713	1 485	1 591
Grupp C (50%)	404	821	1 607	2 488
Grupp D (100%)	42 406	39 640	34 955	31 921
Riskvägt belopp	**45 522**	**43 174**	**38 047**	**36 000**
Summa riskvägt belopp för kreditrisker	**490 065**	**462 210**	**161 079**	**157 835**
Beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker				
Riskvägt belopp för ränterisker	26 549	20 330	23 041	18 172
varav för specifik risk	21 125	15 175	18 924	13 912
varav för generell risk	5 424	5 155	4 117	4 260
Riskvägt belopp för aktiekursrisker	351	374	60	187
varav för specifik risk	145	131	20	62
varav för generell risk	206	243	40	125
Riskvägt belopp för avvecklingsrisker	229	103		
Riskvägt belopp för motpartsrisker och andra risker	12 933	13 723	10 998	11 435
Riskvägt belopp för valutakursrisker	5 020	6 668	4 771	6 569
Summa riskvägt belopp för marknadsrisker	**45 082**	**41 198**	**38 870**	**36 363**
Beräkning av kapitaltäckningsgrad				
Kapitalbas	54 749	52 724	48 524	47 064
Riskvägt belopp för kreditrisker och marknadsrisker	535 147	503 408	199 949	194 198
Kapitaltäckningsgrad, %	**10,23**	**10,47**	**24,27**	**24,23**

1) Kapitaltäckningsanalysen omfattar den finansiella företagsgruppen vilken inkludererar intresseföretag som ej konsolideras i balansräkningen och exkluderar försäkringsföretag.

2) I avdraget från eget kapital ingår huvudsakligen fria medel i dotterbolag (försäkringsbolag) som inte konsolideras i den finansiella företagsgruppen.

3) Minoritetsintresse och goodwill som ingår i kapitalbasen skiljer sig från beloppen som anges i balansräkningen på grund av att kapitaltäckningen inkluderar bolag som konsolideras i den finansiella företagsgruppen men inte i koncernens konsoliderade balansräkning.

4) I goodwill ingår endast goodwill i bolag inom den finansiella företagsgruppen. Goodwill i försäkringsverksamheten ingår i avdraget från investeringar i försäkringsverksamhet.

54 Geografisk fördelning av intäkterna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Sverige	18 916	19 847	14 162	16 244
Övriga Norden	4 139	5 264	3 401	4 730
Övriga Europa	19 958	22 808	1 807	2 701
Övriga världen	658	1 175	657	1 149
Ränteintäkter	**43 671**	**49 094**	**20 027**	**24 824**
Sverige			734	586
Övriga Norden				
Övriga Europa			47	72
Övriga världen				
Leasingintäkter			**781**	**658**
Sverige	25	16	1 337	895
Övriga Norden	27	8		
Övriga Europa	67	61		
Övriga världen	7	1		
Erhållna utdelningar	**126**	**86**	**1 337**	**895**
Sverige	5 799	5 886	4 013	4 449
Övriga Norden	2 290	1 805	302	207
Övriga Europa	4 013	3 715	666	186
Övriga världen	254	369	110	168
Provisionsintäkter	**12 356**	**11 775**	**5 091**	**5 010**
Sverige	1 316	1 159	1 181	1 148
Övriga Norden	379	308	369	287
Övriga Europa	359	851	-11	207
Övriga världen	30	91	31	92
Nettoresultat finansiella transaktioner	**2 084**	**2 409**	**1 570**	**1 734**
Sverige	406	642	479	507
Övriga Norden	62	43	339	25
Övriga Europa	386	464	69	109
Övriga världen	7	40	10	14
Övriga rörelseintäkter	**861**	**1 189**	**897**	**655**
Sverige	26 462	27 550	21 906	23 829
Övriga Norden	6 897	7 428	4 411	5 249
Övriga Europa	24 783	27 899	2 578	3 275
Övriga världen	956	1 676	808	1 423
Summa	**59 098**	**64 553**	**29 703**	**33 776**

55 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
SEK	42 749	21 670	105 478	93 029
EUR	57 582	46 661	32 476	43 533
USD	54 821	36 799	58 407	37 988
GBP	364	1 491	3 315	4 825
DKK	14 750	26 043	14 943	26 103
NOK	2 453	8 927	4 224	10 632
Övriga valutor	6 589	8 789	9 234	10 572
Utlåning till kreditinstitut	**179 308**	**150 380**	**228 077**	**226 682**
SEK	312 869	291 034	135 597	136 892
EUR	302 173	289 173	24 758	24 039
USD	35 559	33 742	27 243	26 222
GBP	7 469	9 114	3 848	5 052
DKK	18 162	28 584	16 842	27 009
NOK	10 468	9 274	7 474	6 843
Övriga valutor	20 759	19 285	3 881	5 474
Utlåning till allmänheten	**707 459**	**680 206**	**219 643**	**231 531**
SEK	34 149	38 867	46 257	45 202
EUR	96 975	94 556	61 944	54 082
USD	19 336	29 844	19 056	29 711
GBP	2 088	559	2 088	559
DKK	26 276	22 682	23 968	20 532
NOK	6 349	3 039	3 904	3 040
Övriga valutor	4 096	6 432	1 485	3 826
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	**189 269**	**195 979**	**158 702**	**156 952**
SEK	124 112	82 838	95 884	60 415
EUR	26 309	29 885	28 023	29 124
USD	4 757	45 440	4 798	44 111
GBP	7 627	7 205	2 340	1 943
DKK	6 789	9 445	7 258	9 864
NOK	24 539	29 888	23 533	27 370
Övriga valutor	9 224	9 846	5 648	5 955
Övriga tillgångar	**203 357**	**214 547**	**167 484**	**178 782**
SEK	513 879	434 409	383 216	335 538
EUR	483 039	460 275	147 201	150 778
USD	114 473	145 825	109 504	138 032
GBP	17 548	18 369	11 591	12 379
DKK	65 977	86 754	63 011	83 508
NOK	43 809	51 128	39 135	47 885
Övriga valutor	40 668	44 352	20 248	25 827
Summa tillgångar	**1 279 393**	**1 241 112**	**773 906**	**793 947**

forts. not 55 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

	Koncernen		Moderbolaget	
Skulder, avsättningar och eget kapital	2003	2002	2003	2002
SEK	33 513	38 061	44 544	49 506
EUR	106 353	83 301	45 831	78 185
USD	58 911	61 954	60 880	62 065
GBP	11 354	10 674	11 414	11 063
DKK	20 453	23 407	20 633	22 886
NOK	7 929	5 396	6 653	4 654
Övriga valutor	8 339	11 496	7 664	6 314
Skulder till kreditinstitut	**246 852**	**234 289**	**197 619**	**234 673**
SEK	202 884	196 737	203 263	196 986
EUR	197 198	203 121	36 450	27 573
USD	24 632	32 379	17 880	24 291
GBP	7 078	6 683	7 283	6 707
DKK	22 414	18 819	19 674	16 757
NOK	13 454	17 098	12 843	16 041
Övriga valutor	26 376	24 705	5 429	6 702
In- och upplåning från allmänheten	**494 036**	**499 542**	**302 822**	**295 057**
SEK	93 912	71 451	8 266	7 382
EUR	93 576	94 956	9 219	3 510
USD	11 104	14 138	11 097	14 116
GBP	16 090	21 295	16 090	21 295
DKK				
NOK	1 515	1 524	1 515	1 524
Övriga valutor	2 310	1 792	1 860	1 158
Emitterade värdepapper m m	**218 507**	**205 156**	**48 047**	**48 985**
SEK	152 756	97 100	95 181	49 242
EUR	25 352	25 131	11 239	8 876
USD	11 168	55 014	7 839	52 051
GBP	8 034	7 528	1 918	1 400
DKK	23 996	21 524	23 975	21 080
NOK	24 416	22 409	22 384	20 716
Övriga valutor	1 551	2 397	564	1 110
Övriga skulder	**247 273**	**231 103**	**163 100**	**154 475**
SEK				
EUR	17 026	13 067	14 490	10 037
USD	3 782	8 082	3 666	8 080
GBP	1 290	1 406	1 290	1 406
DKK				
NOK	42	49		
Övriga valutor	2 121	2 722	2 121	2 722
Efterställda skulder	**24 261**	**25 326**	**21 567**	**22 245**
SEK	48 464	45 696	39 663	37 703
EUR			688	457
USD			69	84
GBP				
DKK				
NOK			331	268
Övriga valutor				
Eget kapital och obeskattade reserver	**48 464**	**45 696**	**40 751**	**38 512**
SEK	531 529	449 045	390 917	340 819
EUR	439 505	419 576	117 917	128 638
USD	109 597	171 567	101 431	160 687
GBP	43 846	47 586	37 995	41 871
DKK	66 863	63 750	64 282	60 723
NOK	47 356	46 476	43 726	43 203
Övriga valutor	40 697	43 112	17 638	18 006
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	**1 279 393**	**1 241 112**	**773 906**	**793 947**

56 Resultaträkning för försäkringsrörelsen uppställd enligt ÅRFL

	Livförsäkringsverksamheten		Skadeförsäkringsverksamheten	
	2003	2002	2003	2002
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen				
Premieintäkter f.e.r.			9	132
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen			77	114
Övriga tekniska intäkter f.e.r.				
Försäkringsersättningar f.e.r.			-67	-179
Driftskostnader			-21	-45
Övriga tekniska kostnader f.e.r.				
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			**-2**	**22**
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen				
Premieinkomst f.e.r.	8 983	9 150		
Kapitalavkastning [1]	1 133	1 564		
Orealiserade vinster på placeringstillgångar [1]	5 626	12		
Övriga tekniska intäkter f.e.r.	484	459		
Försäkringsersättningar f.e.r.	-3 542	-3 668		
Förändring av Livförsäkringsavsättningar f.e.r.	-11 729	12 509		
Förändring av Övriga försäkringstekniska avsättningar	-5	-11		
Driftskostnader	-865	-834		
Orealiserade förluster på placeringstillgångar [1]	-3	-18 544		
Övriga tekniska kostnader f.e.r.	-11	-16		
Skattekostnadsavgift	37	-601		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**108**	**20**		
Icke-teknisk redovisning				
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			**-2**	**22**
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**108**	**20**		
Kapitalförvaltningens resultat				
Kapitalavkastning, intäkter	61	68	233	263
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	17	-6	-22
Kapitalavkastning, kostnader	-28	-32	-14	-55
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			-19	-8
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen			-77	-114
Kapitalförvaltningens resultat	**38**	**53**	**117**	**64**
Övriga intäkter och kostnader	-23	-50	-13	-18
Rörelseresultat i de juridiska personerna	**123**	**23**	**102**	**68**
Goodwillavskrivningar	-147	-147		
Försäkringsrörelsens resultat	**-24**	**-124**	**102**	**68**

Tabellen visar utfallet för verksamheten i koncernens försäkringsföretag. Den innefattar sak- och livförsäkringsbolagen med undantag för de ömsesidiga bolagen som ej konsolideras. Med f.e.r (för egen räkning) avses netto, efter avgiven återförsäkring.

1) Avser placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisken.

Förändring av övervärden i livförsäkringsverksamheten

	Koncernen	
	2003	2002
Beräkning av förändringen i övervärden [1]		
Nuvärdet av årets nyteckning och extrapremier på befintliga kontrakt	1 409	1 181
Avkastning på avtal ingångna tidigare år	474	552
Realiserat övervärde på avtal ingångna tidigare år	-484	-673
Faktiskt utfall jämfört med gjorda operativa antaganden [2]	562	346
Förändring övervärde från verksamheten, brutto	**1 961**	**1 406**
Årets aktivering av anskaffningskostnader	-615	-510
Årets avskrivning på aktiverade anskaffningskostnader	393	407
Förändring övervärde från verksamheten, netto [3]	**1 739**	**1 303**
Förändring i operativa antaganden	- 94	- 447
Finansiella effekter av kortsiktiga marknadsfluktuationer	296	-1 727
Summa redovisad förändring i övervärden	**1 941**	**-871**

1) Beräkningen av övervärden i livförsäkringsverksamhet baserar sig på antaganden om den framtida utvecklingen av de tecknade försäkringsavtalen samt en riskjusterad diskonteringsränta. De viktigaste antagandena är:

	2003	2002
Diskonteringsränta	9%	9%
Annullation av avtal	5%	5%
Annullation av löpande premie	10%	8–10%
Värdeutveckling fondandelar	6%	6%
Inflation	2%	2%
Flytträtt	1%	
Dödlighet	Branschens erfarenhet	Branschens erfarenhet

2) Periodens faktiska utveckling av de tecknade försäkringsavtalen kan ställas mot gjorda operativa antaganden och värdet av avvikelserna kan uppskattas. De viktigaste komponenterna är förlängningar av avtalstiden och annullationer. Det faktiska utfallet av intäkter och administrationskostnader ingår däremot i sin helhet i rörelseresultatet.

3) Förutbetalda anskaffningskostnader aktiveras bokföringsmässigt och skrivs av enligt plan. Redovisad förändring i övervärden korrigeras därför med nettot av periodens aktivering och avskrivning.

57 Segmentsrapportering

Primärt segment – rörelsegren
Rörelsegrenssegmenten visas enligt den interna divisionsrapporteringen. De olika divisionerna erbjuder tjänster till olika kundgrupper. Kundgruppernas karaktär avgör vilken typ av produkter som erbjuds. Corporate & Institutions erbjuder två huvudsakliga produktgrupper till sina kunder (stora företag, finansiella institutioner och medelstora företag) corporate banking och investments banking. Nordic Retail & Private Banking erbjuder främst produkter till privatkunder och små- och medelstora företag. German Retail & Mortgage Banking samt SEB Baltic & Poland erbjuder retail kunder traditionella bankprodukter. Till följd av ledningens sätt att följa upp verksamheten samt ekonomiska och politiska förhållanden visas de nordiska, tyska och baltiska verksamhetenerna var för sig. SEB Asset Management erbjuder kapitalförvaltning och SEB Trygg Liv försäkring inom placerings- och trygghetsområdet.

Sekundärt segment – geografiskt område
Uppdelningen är baserad på enhetens lokalisering.

Principer för internprissättning
Internprissättningens mål inom SEB gruppen är att kunna mäta räntenetto, att styra rånterisken och att hantera likviditeten. De interna priserna följer marknadspriserna som sätts mellan banker för en specifik ränta respektive löptid. Affärsenheterna varken betalar eller erhåller någon marginal på belopp som förs från och till Treasury enheten. Transaktioner mellan affärsenheter prissätts marknadsmässigt (armslängds avstånd).

Rörelsegrenar

Resultaträkningar 2003	Nordic Retail & Private Banking	Corporate & Institutions	German Retail & Mortgage Banking	SEB Asset Management	SEB Baltic & Poland	SEB Trygg Liv	Övrigt inkl. elimineringar	**SEB-koncernen**
Räntenetto	4 247	4 603	3 398	83	1 370		81	**13 782**
Provisionsnetto	3 326	3 659	1 216	1 235	659		123	**10 218**
Nettoresultat av finansiella transaktioner	151	1 809	-17	3	205		-67	**2 084**
Övriga intäkter	173	207	221	18	108		260	**987**
Summa intäkter	**7 897**	**10 278**	**4 818**	**1 339**	**2 342**		**397**	**27 071**
varav internt genererat	510	238	0	- 872	5	450	-331	0
Personalkostnader	-2 900	-3 464	-2 331	-550	-696		-1 216	**-11 157**
Pensionsavräkning	326	165		29	2		136	**658**
Övriga kostnader	-2 392	-2 171	-1 193	-330	-503		398	**-6 191**
Goodwillavskrivningar	-52	-56		-7	-49		-452	**-616**
Övriga avskrivningar	-55	-111	-236	- 26	-196		- 205	**- 829**
Summa kostnader	**-5 073**	**-5 637**	**-3 760**	**-884**	**-1 442**		**-1 339**	**-18 135**
Kreditförluster m m [1)]	-194	-186	-573		-84		31	**-1 006**
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar		-14	-2		-3		-45	**-64**
Andelar i intresseföretags resultat	-17	-26	40		30		-8	**19**
Försäkringsrörelsens resultat					16	149	-87	**78**
Operativt rörelseresultat	**2 613**	**4 415**	**523**	**455**	**859**	**149**	**-1 051**	**7 963**

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

Balansräkningar 2003-12-31

Segmentets tillgångar	273 570	760 562	256 569	4 082	50 122	62 518	-128 030	**1 279 393**
Segmentets skulder	264 470	746 062	247 169	2 282	46 822	58 218	-134 094	**1 230 929**
Segmentets investeringar	22	38	208	5	345		252	**870**

forts. not 57 Segmentsrapportering

Resultaträkningar 2002	Nordic Retail & Private Banking	Corporate & Institutions	German Retail & Mortgage Banking	SEB Asset Management	SEB Baltic & Poland	SEB Trygg Liv	Övrigt inkl. elimineringar	**SEB-koncernen**
Räntenetto	4 169	4 593	3 702	89	1 377		-211	**13 719**
Provisionsnetto	3 095	3 678	1 042	1 423	589		148	**9 975**
Nettoresultat av finansiella transaktioner	111	1 942	122	8	231		-5	**2 409**
Övriga intäkter	202	298	290	12	66		407	**1 275**[1]
Summa intäkter	**7 577**	**10 511**	**5 156**	**1 532**	**2 263**		**339**	**27 378**
varav internt genererat	530	391	0	-937	0	483	-467	**0**
Personalkostnader	-2 847	-3 456	-2 506	-577	-706		-1 205	**-11 297**
Pensionsavräkning	432	203		39	2		272	**948**
Övriga kostnader	-2 418	-2 423	-1 347	-410	-452		127	**-6 923**
Goodwillavskrivningar		-61		-8	-49		-426	**-544**
Övriga avskrivningar	-46	-130	-302	-32	-218		-205	**-933**
Omstruktureringskostnader	-65	-98		-8			-29	**-200**
Summa kostnader	**-4 944**	**-5 965**	**-4 155**	**-996**	**-1 423**		**-1 466**	**-18 949**
Kreditförluster m m[1]	-85	-83	-529		-138		7	**-828**
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar					-7		-22	**-29**
Andelar i intresseföretags resultat	-20	-33	-8		-11		-32	**-104**
Försäkringsrörelsens resultat					28	40	-124	**-56**
Operativt rörelseresultat	**2 528**	**4 430**	**464**	**536**	**712**	**40**	**-1 298**	**7 412**

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom.

Balansräkningar 2002-12-31								
Segmentets tillgångar	242 491	805 954	257 317	4 090	41 546	51 438	-161 724	**1 241 112**
Segmentets skulder	235 291	790 354	247 817	2 290	38 796	47 538	-166 670	**1 195 416**
Segmentets investeringar	6	151	461	3	241		19	**881**

Geografiska segment **Segments information 2003**	Sverige	Övriga Norden	Övriga Europa	Övriga världen	**SEB-koncernen**
Segmentets intäkter	14 089	3 033	9 476	473	**27 071**
Segmentets tillgångar	473 550	118 245	593 862	93 736	**1 279 393**
Segmentets investeringar	218	38	614		**870**
Segments information 2002					
Segmentets intäkter	14 315	2 349	10 094	620	**27 378**
Segmentets tillgångar	452 901	120 313	573 665	94 233	**1 241 112**
Segmentets investeringar	167	9	705		**881**

SEB-koncernen

Resultaträkningar

Mkr	2003	2002	2001	2000	1999
Räntenetto	13 782	13 719	13 011	11 556	6 825
Provisionsnetto	10 218	9 975	11 186	13 463	8 075
Nettoresultat av finansiella transaktioner	2 084	2 409	2 987	3 544	2 025
Övriga intäkter	987	1 275	2 015	3 085	1 873
Summa intäkter, bankrörelsen	**27 071**	**27 378**	**29 199**	**31 648**	**18 798**
Administrationskostnader	-17 348	-18 220	-20 078	-20 579	-13 369
Av- och nedskrivningar	-1 445	-1 477	-1 637	-1 556	-973
Fusions- och omstruktureringskostnader		-200	-661		
Summa kostnader, bankrörelsen	**-18 793**	**-19 897**	**-22 376**	**-22 135**	**-14 342**
Bankrörelsens resultat före kreditförluster	**8 278**	**7 481**	**6 823**	**9 513**	**4 456**
Kreditförluster och värdeförändringar	-1 006	-828	-547	-815	318
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-64	-29	-69	-75	-29
Andelar i intresseföretags resultat	19	-104	-20	104	116
Bankrörelsens resultat	**7 227**	**6 520**	**6 187**	**8 727**	**4 861**
Försäkringsrörelsens resultat	78	-56	-36	73	261
Rörelseresultat	**7 305**	**6 464**	**6 151**	**8 800**	**5 122**
Pensionsavräkning	658	948	1 002	943	873
Skatter	-2 247	-2 057	-2 058	-2 856	-1 355
Minoritetens andel	-12	-37	-44	-245	-56
Årets resultat	**5 704**	**5 318**	**5 051**	**6 642**	**4 584**

Balansräkningar

Mkr	2003	2002	2001	2000	1999
Utlåning till kreditinstitut	179 308	150 380	175 380	165 395	103 521
Utlåning till allmänheten	707 459	680 206	634 995	605 759	342 907
Räntebärande värdepapper	189 089	195 979	153 033	158 047	93 532
Aktier och andelar	12 551	10 648	10 227	8 688	8 128
Tillgångar i försäkringsrörelsen	62 742	52 318	66 459	71 749	67 146
Övriga tillgångar	128 244	151 581	123 221	113 172	95 021
Summa tillgångar	**1 279 393**	**1 241 112**	**1 163 315**	**1 122 810**	**710 255**
Skulder till kreditinstitut	246 852	234 289	221 686	217 364	117 774
In- och upplåning från allmänheten	494 036	499 542	465 243	419 887	229 534
Emitterade värdepapper m m	218 507	205 156	194 682	201 783	122 143
Skulder i försäkringsrörelsen	60 641	50 163	64 111	66 932	63 198
Övriga skulder	186 632	180 940	143 293	143 825	118 718
Efterställda skulder	24 261	25 326	30 008	31 410	25 882
Eget kapital	48 464	45 696	44 292	41 609	33 006
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	**1 279 393**	**1 241 112**	**1 163 315**	**1 122 810**	**710 255**

Nyckeltal

	2003	2002	2001	2000	1999
Räntabilitet på eget kapital, %	12,3	12,0	11,9	16,9	14,6
Vinst per aktie, kr	8:22	7:60	7:17	9:43	6:96
K/I-tal	0,67	0,69	0,73	0,67	0,72
K/I-tal, bankrörelsen	0,69	0,73	0,77	0,70	0,76
Kreditförlustnivå, %	0,15	0,13	0,09	0,12	-0,09
Andel osäkra fordringar, %	0,52	0,47	0,65	1,37	0,82
Kapitaltäckningsgrad, %	10,2	10,5	10,8	10,8	14,6
Primärkapitalrelation, %	8,0	7,9	7,7	7,4	10,8

Skandinaviska Enskilda Banken

Resultaträkningar

Mkr	2003	2002	2001	2000	1999
Räntor netto	5 790	5 744	5 087	4 830	5 029
Provisionsnetto	4 216	4 142	4 356	5 958	4 765
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 570	1 734	2 341	2 298	1 343
Övriga intäkter	2 234	1 550	2 138	4 147	5 782
Summa intäkter	**13 810**	**13 170**	**13 922**	**17 233**	**16 919**
Administrationskostnader	-9 271	-9 518	-10 836	-11 737	-11 746
Av- och nedskrivningar	-340	-291	-311	-317	-266
Fusions- och omstruktureringskostnader		-109	-575		
Summa kostnader	**-9 611**	**-9 918**	**-11 722**	**-12 054**	**-12 012**
Resultat före kreditförluster	**4 199**	**3 252**	**2 200**	**5 179**	**4 907**
Kreditförluster och värdeförändringar	-121	-83	186	136	405
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-416	-405	-750	-658	-3 057
Rörelseresultat	**3 662**	**2 764**	**1 636**	**4 657**	**2 255**
Bokslutsdispositioner inkl pensionsavräkning	-943	-661	-751	-1 364	-990
Skatter	-435	-476	-210	-472	-68
Årets resultat	**2 284**	**1 627**	**675**	**2 821**	**1 197**

Balansräkningar

Mkr	2003	2002	2001	2000	1999
Utlåning till kreditinstitut	228 077	226 682	227 364	185 570	163 647
Utlåning till allmänheten	219 643	231 531	223 357	220 493	189 248
Räntebärande värdepapper	158 702	156 952	113 355	118 418	87 422
Aktier och andelar	56 106	49 907	44 352	44 485	28 692
Övriga tillgångar	111 378	128 875	95 952	93 391	93 566
Summa tillgångar	**773 906**	**793 947**	**704 380**	**662 357**	**562 575**
Skulder till kreditinstitut	197 619	234 673	203 701	198 618	121 601
In- och upplåning från allmänheten	302 822	295 057	271 738	234 650	218 727
Emitterade värdepapper m m	48 047	48 985	54 364	55 247	60 364
Övriga skulder	163 100	154 475	109 684	108 574	107 452
Efterställda skulder	21 567	22 245	26 832	28 207	25 560
Eget kapital och obeskattade reserver	40 751	38 512	38 061	37 061	28 871
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	**773 906**	**793 947**	**704 380**	**662 357**	**562 575**

Förslag till vinstdisposition

SEB-koncernens fria medel uppgår till 11 906 Mkr. Till bolagsstämmans förfogande står enligt Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning, 7 930 220 025 kronor.

	Mkr
Balanserad vinst	5 646
Årets resultat	2 284
Fritt eget kapital	7 930

Styrelsen föreslår att bolagsstämman med fastställande av Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning för verksamhetsåret 2003 beslutar att av ovannämnda disponibla medel

till aktieägarna utdela	Kronor
per A-aktie 4:00 kr	2 695 136 492
per C-aktie 4:00 kr	123 094 228
samt till nästa år överföra	5 111 989 305

Stockholm den 12 februari 2004

Jacob Wallenberg
Ordförande

Marcus Wallenberg

Gösta Wiking

Penny Hughes

Urban Jansson

Ulf Jensen

Tuve Johannesson

Hans-Joachim Körber

Carl Wilhelm Ros

Ingrid Tegvald

Lars H Thunell
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ);
Organisationsnummer 502032-9081

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) för räkenskapsåret 2003. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med bankrörelselagen, aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen samt balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 februari 2004

PricewaterhouseCoopers

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor

Peter Clemedtson
Auktoriserad revisor

Ulf Järlebro
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen förordnad revisor

Styrelse

Jacob Wallenberg

Marcus Wallenberg

Gösta Wiking

Penny Hughes

Urban Jansson

Tuve Johannesson

Hans-Joachim Körber

Carl Wilhelm Ros

Lars H Thunell

Lars Lundquist

Ulf Jensen

Ingrid Tegvald

Göran Arrius

Magdalena Olofsson

Av bolagsstämman valda ledamöter

Jacob Wallenberg[4) 5) 6)]
Född 1956; invald 1997
Ordförande
Ordförande i W Capital Management AB och AB Svensk Stiftelseförvaltning. Vice ordförande i Investor, Atlas Copco, Electrolux, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt SAS. Ledamot i ABB, Svenskt Näringsliv och Nobelstiftelsen.
Aktieinnehav: 148 902 aktier av serie A och 5 046 aktier av serie C.

Marcus Wallenberg
Född 1956; invald 2002
Vice ordförande
Verkställande direktör Investor. Vice ordförande i Ericsson och Saab. Ledamot i AstraZeneca Plc, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Scania och Stora Enso.
Aktieinnehav: 101 276 aktier av serie A och 1 626 aktier av serie C.

Gösta Wiking[2) 3) 7)]
Född 1937; invald 1997
Vice ordförande
Ordförande i Mölnlycke Health Care, Tribon and Angiogenetics. Ledamot i Bong Ljungdahl, Karlshamn och XCounter.
Aktieinnehav: 3 600 aktier av serie A.

Penny Hughes[7)]
Född 1959; invald 2000
Ledamot i Vodafone, Trinity Mirror och GAP Inc.
Aktieinnehav: 0

Urban Jansson[1)]
Född 1945; invald 1996
Ordförande i Drott, Plantagen och Proffice. Ledamot i Addtech, Ahlstrom Corp, Anoto Group och Eniro.
Aktieinnehav: 8 000 aktier av serie A.

Tuve Johannesson
Född 1943; invald 1997
Ordförande i Ecolean International A/S; vice ordförande i Volvo Car Corporation. Ledamot i Swedish Match, Cardo och IFS.
Aktieinnehav: 8 000 aktier av serie A.

Hans-Joachim Körber
Född 1946; invald 2000; Dr.
Koncernchef i Metro AG.
Aktieinnehav: 0

Carl Wilhelm Ros[3) 4)]
Född 1941; invald 1999
Ordförande i Dahl International. Ledamot i INGKA (Ikea) Holding, LKAB, Bonnier samt ProfilGruppen.
Aktieinnehav: 3 301 aktier av serie A och 26 aktier av serie C.

Lars H Thunell[3)]
Född 1948; invald 1997; Fil. dr.
Verkställande direktör och Koncernchef Ordförande IBX AB. Ledamot i Akzo Nobel, b-business partners, Svenska Bankföreningen och Näringslivets Börskommitté samt Stiftelsen Mentor.
Aktieinnehav: 9 000 aktier av serie A, 1 115 687 personaloptioner.

Av bolagsstämman vald suppleant

Lars Lundquist
Född 1948; invald 2003
Vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef, ekonomi- och finanschef (CFO).
Aktieinnehav: 523 530 personaloptioner.

Av anställda utsedda ledamöter

Ulf Jensen
Född 1950; utsedd 1997 (1995)
Ordförande i Finansförbundets koncernklubb i SEB samt i Finansförbundets Regionala Klubb, Stockholm City.
Aktieinnehav: 0

Ingrid Tegvald
Född 1946; utsedd 2002
Aktieinnehav: 391 aktier av serie A, 19 aktier av serie C

Av anställda utsedda suppleanter

Göran Arrius
Född 1959; utsedd 2002
Ordförande Akademikerföreningen SEB och JUSEK:s sektion för bank och försäkring.
Aktieinnehav: 0

Magdalena Olofsson
Född 1953; utsedd 2003
Ledamot i Finansförbundets koncernklubb i SEB.
Aktieinnehav: 0

1) Ordförande i styrelsens kreditutskott.
2) Ordförande i styrelsens revisions- och compliancekommitté.
3) Ledamot i styrelsens kreditutskott.
4) Ledamot i styrelsens revisions- och compliancekommitté.
5) Ordförande i styrelsens kompensationskommitté.
6) Vice ordförande i styrelsens kreditutskott.
7) Ledamot i styrelsens kompensationskommitté.

Lars H Thunell

Lars Lundquist

Annika Bolin

Fleming Carlborg

Liselotte Hjorth

Harry Klagsbrun

Anders Mossberg

Nils-Fredrik Nyblæus

Lars H Thunell
Född 1948; anställd i SEB 1997; Fil. dr.
Verkställande direktör och Koncernchef
Ordförande IBX AB. Ledamot i Akzo Nobel, b-business partners, Svenska Bankföreningen och Näringslivets Börskommitté samt Stiftelsen Mentor.
Aktieinnehav: 9 000 aktier av serie A, 1 115 687 personaloptioner.

Lars Lundquist
Född 1948; anställd i SEB 1997, Civilekonom och MBA.
Vice VD och ställföreträdande koncernchef, ekonomi- och finanschef (CFO).
Aktieinnehav: 523 530 personaloptioner.

Annika Bolin
Född 1962; anställd i SEB 1987; Civilekonom.
Vice VD, chef för Corporate & Institutions sedan 2001 samt chef för Merchant Banking sedan 2000.
Ledamot i Securitas och Ruter Dam.
Aktieinnehav: 486 275 personaloptioner.

Fleming Carlborg
Född 1956; anställd i SEB 1974
Vice VD, chef för Nordic Retail & Private Banking sedan 2001 samt ansvarig inom Verkställande Ledningen för retailverksamheten i Tyskland sedan 2003.
Ordförande Bankgirocentralen (BGC).
Aktieinnehav: 2 148 aktier av serie A, 120 aktier av serie C, 415 097 personaloptioner.

Lars Gustafsson
Född 1946; anställd i SEB 1982–2003
Vice VD, stabschef, IT-chef samt chef för SEB Baltic & Poland sedan 2001 till och med januari 2004.
Ledamot i VPC och Stockholmsmässan.
Aktieinnehav: 322 aktier av serie A, 448 038 personaloptioner.

Liselotte Hjorth
Född 1957; anställd i SEB 1983–97 samt från 1998; Civilekonom
Vice VD, koncernkreditchef sedan 1998.
Ledamot i Svenska Revisionsakademin.
Aktieinnehav: 236 765 personaloptioner.

Harry Klagsbrun
Född 1954, anställd i SEB 2001; Civilekonom och MBA.
Vice VD, chef för SEB Asset Management sedan 2001.
Aktieinnehav: 60 000 aktier av serie A samt 233 211 personaloptioner.

Anders Mossberg
Född 1952; anställd i SEB 1985
Vice VD, chef för SEB Trygg Liv sedan 1997. Ledamot i Sveriges Försäkringsförbund, Codan Link AS, Financial Education AB.
Aktieinnehav: 7 008 aktier av serie A, 456 264 personaloptioner.

Nils-Fredrik Nyblæus
Född 1951; anställd i SEB 2004; Civilekonom.
Vice VD, stabschef och IT-chef sedan januari 2004. Ordförande Danderyds Sjukhus AB. Ledamot i Styrelsen för Redovisningsrådet.
Aktieinnehav: 0

REVISORER

Av bolagstämman vald revisor

PriceWaterhouseCoopers
Göran Jacobsson
Född 1947; påskrivande revisor i SEB sedan 1995
Auktoriserad revisor, huvudansvarig sedan 2000

Peter Clemedtson
Född 1956; medpåskrivande revisor i SEB sedan 2000
Auktoriserad revisor

Av Finansinspektionen förordnad revisor

Ulf Järlebro
Född 1947; revisor i SEB sedan 1999
Auktoriserad revisor BDO Feinstein Revision

Adresser

Huvudkontor

Koncernledning
Postadress: 106 40 Stockholm
Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 8
Telefon: 0771-62 10 00
08-22 19 00 (direktionsväxel)

Divisioner och affärsområden

Nordic Retail & Private Banking
Postadress: 106 40 Stockholm
Besöksadress: Sergels Torg 2
Telefon: 0771-62 10 00

Corporate & Institutions
Merchant Banking
Postadress: 106 40 Stockholm
Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 8
Telefon: 0771-62 10 00

Enskilda Securities
Postadress: 103 36 Stockholm
Besöksadress: Nybrokajen 5
Telefon: 0771-62 10 00

SEB Asset Management
Postadress: 106 40 Stockholm
Besöksadress: Sveavägen 8
Telefon: 0771-62 10 00

SEB Trygg Liv
Postadress: 106 40 Stockholm
Besöksadress: Sergels Torg 2
Telefon: 0771-62 10 00

SEB AG Group/German Retail & Mortgage Banking
Postadress: DE-603 25 Frankfurt am Main
Besöksadress: Ulmenstraße 30
Telefon: +49 69 25 80

SEB Baltic & Poland
Postadress: LV-1050 Riga
Besöksadress: Valnu St. 11
Telefon: +371 721 55 35

Skandinaviska Enskilda Banken (publ) AB:s
organisationsnummer: 502032-9081

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles torsdagen den 1 april 2004 klockan 12.30 på Cirkus, Djurgårdsslätten, Stockholm

Kallelse till bolagsstämman publiceras i de större dagstidningarna i mars 2004. Av kallelsen framgår bland annat vilka ärenden som skall behandlas. Aktieägare som vill delta i stämman skall

– *dels* vara införd i den av VPC förda aktieboken senast måndagen den 22 mars 2004
– *dels* senast fredagen den 26 mars kl. 13.00 anmäla sig till banken – skriftligen till Koncernstab Juridik, KA 2, 106 40 Stockholm, på telefon kl. 9.00–16.30, inom Sverige tel nr 020-23 18 18 och från utlandet tel nr +46 771 23 18 18 eller via Internet på bankens hemsida www.sebgroup.com

Utdelning

Styrelsens förslag till utdelning är 4:00 kronor per aktie. Aktien handlas utan rätt till utdelning fredagen den 2 april 2004. Som avstämningsdag för utdelning föreslås tisdagen den 6 april 2004. Beslutar bolagsstämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC tisdagen den 13 april 2004.

Produktion: SEB och Intellecta Communication AB • Foto: Mats Lundqvist, Bengt Alm m fl • Tryck: Trosa Tryckeri AB • R:4852

Skandinaviska Enskilda Banken
Koncernstab Information
106 40 Stockholm